setmanari de comunicació

directa

núm. 100 // 2 de juliol de 2008 **www.setmanaridirecta.info** **1,5 euros**

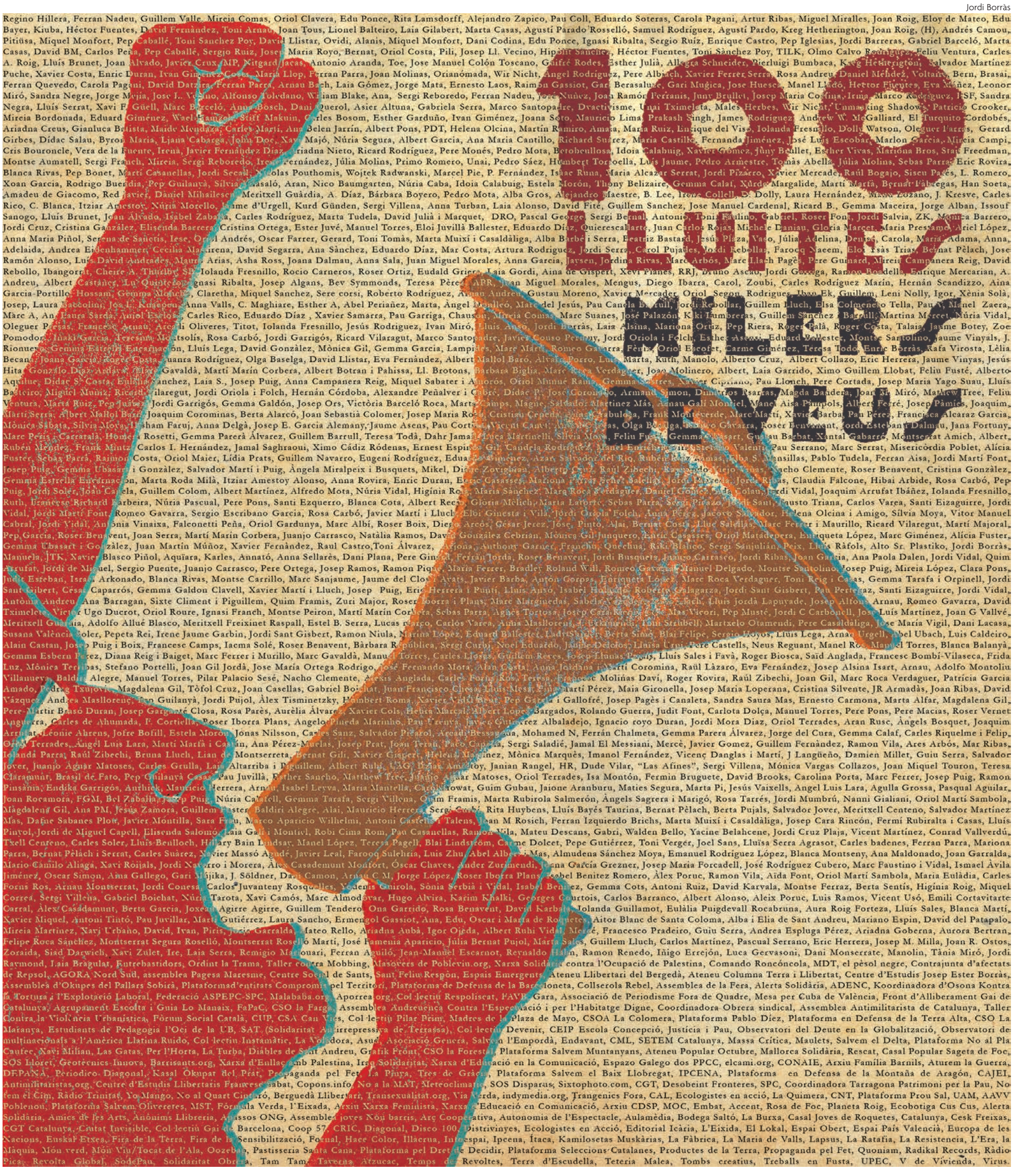

Número especial • pàgines 3 a 31 100 lluites / + 8 pàgines d'actualitat

EDITORIAL

100 lluites, milers de veus

Teniu a les mans el número 100 de la Directa. No és un número com els que elaborem cada setmana. En aquesta ocasió, hem decidit posar el focus informatiu en cent lluites socials de diversa índole: de la defensa del territori a la igualtat de gènere, de la denúncia de la tortura a la defensa de l'ensenyament públic i de qualitat, de la reivindicació del dret de decidir al combat contra l'especulació. Òbviament, aquestes cent lluites només són un exemple: n'hi ha moltes més, tantes que no hi cabrien ni en aquesta Directa ni en cent directes més. Però ens serveixen per exemplificar una realitat innegable: que són milers i milers les persones que treballen, dia a dia i colze a colze, per transformar un sistema que només genera desigualtat i opressió i que totes aquestes lluites no estan tan desconnectades com pot semblar aparentment, sinó que tenen punts de confluència. Un d'ells –ni el més important ni el més imprescindible, simplement, un més– és aquest setmanari que teniu a les mans.

Números especials com aquest són instants que ens aporten felicitat i il·lusió, però també reflexió i autocrítica. Les 100 lluites que tractem en aquesta Directa són un exemple de la capacitat, la voluntat i la força de totes aquelles que volem transformar el nostre entorn a través de principis com la solidaritat, la igualtat, l'alliberament, el suport mutu o el respecte vers el territori. Aquestes veus i aquestes lluites ens mostren, també, que encara ens queda molt camí per recórrer, que després de molts anys i molts esforços ens trobem tot just al principi del viatge. Al mateix temps, cal mirar enrere i no tenir por d'assegurar que, a través dels 100 números de la Directa, hem pogut gaudir de petites victòries. Uns triomfs que ens han servit per prendre consciència que, si volem continuar avançant i fer front a la globalització del capital, cal bastir projectes unitaris, populars i aglutinadors que permetin crear un contrapoder real arreu dels Països Catalans i a la resta del planeta.

Aquesta Directa també té una altra cosa que la fa diferent del setmanari que, setmana rere setmana, trobeu a la vostra bústia o al vostre punt de distribució habitual: la portada. Hi podem llegir els noms de totes les persones i col·lectius que al llarg d'aquests cent números s'han implicat en l'elaboració d'aquest projecte. Això no vol dir només aquells que hi han estampat la seva signatura, sinó també tota la nodrida xarxa social que fa possible la seva edició i distribució. Sabem que era una idea arriscada perquè probablement ens hem deixat algú, tot i l'intens buidatge que hem dut a terme: les disculpes van per avançat. A més, per un motiu de protecció de dades, no hi hem inclòs les persones i col·lectius que són el puntal més bàsic d'aquest projecte: les nostres subscriptores, gràcies a les quals la Directa pot assolir la seva cita setmanal amb una altra forma d'entendre el periodisme. Però hem volgut exemplificar d'aquesta manera la pluralitat d'un projecte de comunicació crític, radicalment transformador i al mateix temps imprescindible. Continuarem somniant i, el més important, continuarem treballant per fer-ho possible.

territori

COORDINACIÓ I REDACCIÓ: **Oriol Matadepera**

›1

La MAT, un projecte injustificable

L'oposició a la línia de Molt Alta Tensió denuncia el gran impacte pel medi ambient i la salut que suposa la interconnexió elèctrica i es mobilitza contra la seva execució

El projecte de la línia de Molt Alta Tensió (MAT) ha estat des dels seus inicis font de múltiples protestes i mobilitzacions socials a causa del gran impacte mediambiental i per la salut que suposa. Les protestes, capitalitzades per la Plataforma contra la MAT, han tingut diferents eixos durant tota la campanya: conscienciació, recursos legals i mobilització popular. El treball dut a terme en aquests diferents àmbits, a través de xerrades, d'interposar recursos i, sobretot, de plantejar alternatives al projecte de la línia de molta alta tensió, ha aconseguit mobilitzar una part important de la població. Contra aquesta tasca de conscienciació, Red Eléctrica Española (REE), però sobretot el govern espanyol i català, han presentat múltiples arguments per justificar el pas de la línia: des de la necessitat elèctrica de les comarques gironines, al Tren d'Alta Velocitat (TAV) o la seguretat del servei per la interconnexió amb la xarxa francesa. Diferents raons que no poden amagar la realitat d'un projecte que permetrà traslladar excedents elèctrics des de França a Portugal o al Nord d'Àfrica amb el conseqüent negoci, tant per REE com pels estats espanyol i francès.

Els governs català i espanyol justifiquen la línia per la necessitat elèctrica de les comarques gironines i per mantenir la línia del TAV

L'informe fet per Josep Vergés, doctor en economia per la Universitat de Barcelona i la de Cambridge, a instàncies de la Plataforma No a la MAT que es va presentar a mitjans de juny, reafirma totes les irregularitats que s'estan cometent. L'informe nega la necessitat de la línia i denuncia els pressupostos presentats, que beneficien en molts aspectes l'empresa REE. Per altra banda, nega els problemes tècnics i la diferència de cost que segons el govern, impedirien soterrar tot el traçat de la línia.

Aquïara

OPINIÓ

El trist paper del Departament de Medi Ambient

☞ **Xevi Planas. Directa Girona**

Finalment ha estat el Síndic de Greuges de Catalunya qui ha fet aturar temporalment algunes de les obres de la MAT. Ni les mentides del director general d'Energia i Mines de la Generalitat, Agustí Maure –que assegurava disposar de tots els permisos–, ni l'estreta amistat entre Medi Ambient i REE no han pogut evitar aquest petit parèntesi. A Folgueroles pretenien començar les obres en unes zones incloses al Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) sense ni tan sols tenir les declaracions d'impacte ambiental. Ni això no és capaç d'exigir Medi Ambient? Ja n'hi ha prou de tants despropòsits. Encara és hora que es demostri la necessitat de la MAT. Costen d'imaginar projectes gaire més devastadors i absurds que aquest. Costa d'imaginar una major prepotència i abús de poder. I fa de molt mal imaginar el futur que ens espera si s'aposta per la MAT i no per un model energètic basat en fonts renovables, netes i de generació distribuïda.

›2

S'estenen les lluites en defensa dels Pirineus

IPCENA

Pista d'esquí sense neu al Pirineu català

Són diversos els moviments que lluiten per la preservació dels Pirineus catalans i que denuncien els interessos i els responsables de la seva destrucció. L'Associació en defensa de l'Alt Urgell, que va néixer com a contrapunt al projecte de l'aeroport de la Seu d'Urgell i per demanar informació sobre un camp de vol. La Plataforma pel desenvolupament sostenible del massís de Beret (Pallars Sobirà, Vall d'Àrreu) on hi trobem les principals associacions excursionistes i ecologistes de Catalunya i de la resta de l'Estat que volen preservar una de les darreres valls verges del Pirineu català. O la Plataforma en defensa de la Vall Fosca quedenuncia que les pistes d'esquí de Filià responen a un model basat en l'especulació que afecta la zona alpina més meridional de Catalunya, molt pròxima al Parc Nacional d'Aigüestortes.

›3

Les victòries en defensa del territori

Pinya de Rosa, Cap Ras, Ses Covetes i la campanya No fem el CIM

Però no tot són derrotes en la defensa del territori. El juliol de 2003, després de la pressió popular, la Generalitat declarava Paratge Natural d'Interès Nacional la finca Pinya de Rosa, tot assegurant la protecció de l'últim territori en estat natural a la costa de Blanes (la Selva), on preveien construir un hotel, un centre comercial i més de 300 xalets.

La plataforma Salvem Cap Ras es va mobilitzar juntament amb Salvem l'Empordà durant tres anys per evitar la construcció d'habitatges en un dels únics indrets a primera línia de mar encara verges a Llançà (Alt Empordà). El 2005, quan la Conselleria de Política Territorial va aprovar la Llei de Costes, aquest espai va assolir un dels graus màxims de protecció.

El juny de 2007, el Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears va anul·lar la llicència de 68 apartaments de Ses Covetes (Mallorca), construïts des de 1994 sobre la platja d'Es Trenc. Ja són quinze les resolucions judicials que confirmen la il·legalitat dels apartaments i la protecció de la zona gràcies al Grup Ornitològic de les Balears (GOB). Al Penedès, la pressió popular de No fem el CIM i l'oposició dels ajuntaments han aconseguit frenar (de moment) la construcció d'una plataforma logística de 200 hectàrees.

No fem el CIM

›4

Lluita per frenar el Quart Cinturó

També contra Bracons i l'autopista d'Eivissa

El consens sobre la necessitat de solucionar els problemes de mobilitat no va en paral·lel amb la manera de fer-ho. Fa setze anys que es va crear la Campanya Contra el Quart Cinturó que, a través de mobilitzacions nombroses i participatives, s'oposa a la creació d'una obra vial monumental que comportaria greus impactes al Baix Llobregat, el Vallès o la Selva. L'espai rural de Gallecs i altres espais naturals de la plana vallesana estan amenaçats pel projecte d'autovia Interpolar del govern català i fa 30 anys que diferents entitats es mobilitzen per la seva preservació. El traçat de la via Interpolar tallaria el corredor biològic entre Sant Llorenç i Collserola. Per molt que Iniciativa per Catalunya Verds (ICV) amenacés amb deixar el Tripartit si es feia el Túnel de Bracons, la Vall d'en Bas s'ha perforat per unir Vic i Olot després de dotze anys d'oposició de Salvem les Valls. A Eivissa, la mobilització popular va posar difícil l'inici de les obres de construcció d'una gran autopista a l'illa que passava per sobre de nombrosos espais rurals i naturals. La Guàrdia Civil va obrir camí a les màquines.

›5

De deltes i dics

Al Prat de Llobregat i a Ciutadella

Al Prat de Llobregat, la lluita per la defensa del Delta iniciada l'any 1976 no ha pogut evitar el desviament il·legal del riu i la destrossa d'una de les reserves naturals més riques de Catalunya. El resultat ha estat l'ampliació del port i l'aeroport i la creació d'una plataforma gegant d'infraestructures a nivell europeu. Al sud del port natural de Ciutadella (Menorca) ja està en marxa la construcció d'un dic de mig quilòmetre. La Coordinadora en defensa del Port de Ciutadella critica l'obra, que està orientada a acollir vaixells comercials i n'exclou l'ús pesquer.

›6

El transvasament, aturat

La Plataforma en Defensa de l'Ebre es mobilitza contra el transvasament a Barcelona i promou una nova cultura de l'aigua

Posar airejadors o limitadors de cabal a les aixetes no és la solució davant la manca d'aigua, ja que caldria un altre tipus de consum col·lectiu i una altra organització de la societat que respectés el medi ambient i els cicles de l'aigua. Aquesta suposada obvietat i els dos intents de transvasar aigua de l'Ebre durant els darrers anys han despertat un moviment fort que promou una nova cultura de l'aigua. Aquests intents de transvasament s'han frustrat gràcies a la mobilització popular originada per la Plataforma en Defensa de l'Ebre (PDE), però els governs, en comptes de tancar l'aixeta a les urbanitzacions, els camps de golf i el malbaratament industrial d'aigua, prefereixen deixar les portes obertes a canonades de milions d'euros o vaixells cisterna. El darrer intent d'interconnexió es va iniciar arrel d'unes suposades condicions extremes de manca d'aigua als embassaments catalans que les pluges del mes de maig han pogut capgirar. El portaveu de la PDE, Manolo Tomàs, relaciona el fet que la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre preveiés el transvasament el 2007 amb interessos empresarials de construir la canonada més enllà de sequeres puntuals. Si el transvasament avancés, ens trobaríem amb el retorn a la política hidrològica del govern del PP, tot i que –aquest cop– impulsada pel PSC i el PSOE, cosa que des de les Terres de l'Ebre s'ha viscut com una "traïció". Aquest fet va aplegar 30.000 persones a la darrera manifestació que es va convocar a Amposta. La PDE ha fet una gran feina de mobilització i de teixit de xarxes de suport i solidaritat als pobles de Tarragona que ha estès el discurs d'una nova cultura de l'aigua i el rebuig a qualsevol transvasament. Així, a Barcelona es va presentar la Plataforma Metropolitana en suport a la lluita de l'Ebre per mostrar el rebuig de prop de seixanta entitats i col·lectius del territori suposadament beneficiats per la interconnexió.

La sequera que ha viscut Catalunya també ha aguditzat la situació precària del riu Ter, amb el cabal per sota del mínim ecològic

Manel Zaera

Manifestació contra el trasvasamentde l'Ebre a Amposta el 18 de maig de 2008

La sequera que ha afectat Catalunya aquesta primavera ha aguditzat la situació precària del riu Ter, que ha arribat a tenir un cabal per sota del mínim ecològic. El transvasament de l'aigua del Ter cap a Barcelona ha arribat a ser de prop del 70%, un fet que va portar a la prohibició d'utilitzar l'aigua per a usos que no fossin de necessitat bàsica. Les primeres protestes contra aquesta situació les van convocar els pagesos i, posteriorment, altres sectors econòmics. Algunes plataformes socials, com la plataforma d'oposició als transvasaments, s'hi va unir. La convocatòria d'una manifestació per reclamar solucions a Girona ha fet pública la divisió entre els ecologistes i els sectors econòmics que utilitzen la situació del Ter per reclamar el transvasament del Roine.

›7

No al Tren d'Alta Velocitat

Edu Bayer

Acció contra les obres del TAV al barri de Santa Eulàlia

El Tren d'Alta Velocitat (TAV) ha estat una imposició del govern espanyol de la qual Catalunya no s'ha salvat, ja que el govern autonòmic sempre hi ha estat d'acord. La disjuntiva entre la necessitat social i els interessos privats es decanta cap al capitalisme destructor del territori i promotor de nombrosos *danys col·laterals*. Diferents col·lectius s'han oposat a l'arribada d'aquesta infraestructura i coincideixen a considerar que no és necessària i que cal apostar per una major inversió a la xarxa de Rodalies, ja que la major part dels diners destinats a infraestructures se'ls emporta el TAV. Els esvorancs, les esquerdes i els defectes en la construcció han tingut més propaganda que no pas les quinze persones mortes en accident laboral a les seves obres. El juliol de 2007, una trentena de persones van aturar part de les obres del TAV a L'Hospitalet de Llobregat durant dotze hores per denunciar que és un transport elitista i que genera violència urbanística. Vuit activistes esperen data de judici, mentre Adif i Sacyr reclamen 260.000 euros d'indemnització.

Els contraris al TAV coincideixen a considerar que que cal apostar per una major inversió a la xarxa de Rodalies

›8

En defensa de la serra de Collserola

Albert Garcia

Acció contra les obres del Pla CAUFEC el novembre de 2007

Durant aquests darrers anys la lluita per la preservació del pulmó metropolità de Barcelona ha passat de les paraules als fets. Diferents accions han deixat clar a les administracions que la serra de Collserola ha de ser declarada Parc Natural de manera immediata i amb garanties que no inclourà equipaments, habitatges, túnels o vials. Aquestes accions no són casuals i formen part d'un procés de coordinació i de solidaritat entre lluites que van confluir l'abril passat en una marxa reivindicativa en defensa de Collserola. Un miler de persones van sortir des de nou municipis diferents i van acabar la caminada al cim del Tibidabo en una fita sense precedents. En aquests municipis trobem lluites que reivindiquen que la muntanya baixi a la ciutat i que el ciment no envaeixi la natura.

Darrerament han destacat les accions en defensa de l'alzinar centenari del parc d'atraccions del Tibidabo, que han deixat el govern de Barcelona en minoria en relació al seu projecte de construir una macromuntanya russa. Una altra lluita, que s'ha mantingut activa des de fa disset anys, és l'oposició al projecte urbanístic pla Caufec. Les obres ja

Diferents accions han deixat clar a les administracions que Collserola ha de ser declarada Parc Natural

han començat i la Plataforma ha desenvolupat diverses accions per aturar les màquines i denunciar els responsables. La darrera va suposar la detenció de 35 persones durant la setmana d'accions convocada per la plataforma. A Cerdanyola del Vallès es continua defensant la Via Verda com a corredor biològic i es denuncia l'anomenat Centre Direccional. També es manté l'oposició al Túnel d'Horta que ha d'unir el Vallès amb Barcelona a través de Collserola. A Sant Cugat, l'espai rural de Torre Negra s'enfronta a l'assetjament de la constructora Núñez i Navarro, que ha guanyat contenciosos judicials amb l'oposició de l'Ajuntament en ple i de la majoria de la societat civil del municipi. El Vial de Cornisa canvia de nom, però no desapareix i diferents entitats ecologistes continuen denunciant aquesta agressió a Collserola aprovada per la Generalitat al Pla d'Infraestructures de Transport. Altres lluites actives que han aconseguit èxits són la preservació de la Vall de Sant Just –que ha aturat la urbanització– i les okupacions de Can Masdeu o Can Pasqual, que aposten per models d'integració i respecte a la natura tot lluitant contra l'especulació.

›9

Coordinacions actives

La defensa del territori ha buscat diferents espais de coordinació per articular una lluita més efectiva i poder teixir una xarxa de solidaritat en creixement. El 2007 va tenir lloc la vintena Trobada d'entitats i plataformes en defensa del territori dels Països Catalans, que va evidenciar la també creixent urbanització i pèrdua de territori i de connectors ecològics. Durant els darrers anys, diferents col·lectius en defensa del territori i contra l'especulació s'han oposat a la celebració de la fira immobiliària BCN Meeting Point i han organitzat jornades d'accions i manifestacions com l'anomenada *Està tot fatal*.

Albert Garcia

Acció del 19 de maig de 2007 contra Construmat

›10

El Camp de Tarragona, en lluita pel territori

Platja Llarga, Salvem el Gaià i Muntanyans

Mobilització a Tarragona en defensa de la Platja Llarga

Al Camp de Tarragona destaquen tres lluites en defensa del territori. Salvem la Platja Llarga és una plataforma d'oposició a un projecte del Ministeri de Medi Ambient que preveu la construcció d'un passeig marítim i dues urbanitzacions a la Platja Llarga de Tarragona. Del projecte inicial de l'any 2005 a l'actual hi ha hagut canvis substancials, però la plataforma continua activa per preservar les platges naturals de l'entorn de Tarragona. Actualment, la plataforma s'oposa a la construcció d'un hotel als voltants de la Platja Llarga i ha iniciat una nova reivindicació arran d'un camí projectat entre la platja de la Móra i la Platja Llarga, que travessaria el Bosc de la Marquesa i afectaria les cales Waikiki i Roca Plana. La Coordinadora Salvem el Gaià es va crear l'any 1999 amb l'objectiu d'informar sobre la situació del riu Gaià i defensar els seus valors naturals, ja que des de l'any 1975 el cabal d'aquest riu està interromput totalment per la construcció de l'embassament del Gaià (propietat de l'empresa Repsol). Una altra plataforma és Salvem els Muntanyans, que s'oposa als diversos projectes urbanístics que es planegen endegar en un espai d'interès natural de la platja de Torredembarra conegut com Els Muntanyans.

›11

Salvem l'Empordà, contra la destrucció d'espais naturals

Resistències per aturar la depredació ecològica a Osona, el Baix Llobregat, el Vallès i el Bages

Carol

Plantada d'arbres contra la urbanització d'Oliveretes a Viladecans

A Catalunya trobem diversos moviments en defensa del territori arreu de les seves comarques. Un dels més importants és Salvem l'Empordà, que coordina les moltes lluites i col·lectius que pugnen per preservar els espais naturals de la comarca gironina i que, a través de la mobilització popular i els recursos judicials empresos durant anys ha aconseguit aturar projectes. A Osona va sorgir la Coordinadora per la Defensa del Territori, que ha organitzat algunes manifestacions per la protecció d'espais a la comarca. Un dels primers moviments que ha sorgit és el que vol protegir la Vall de Ges de la instal·lació d'una central tèrmica. Al Baix Llobregat, diversos moviments oposats als diferents macropojectes urbanístics que malmeten el territori s'enfronten a enemics molt poderosos. A la muntanya de Sant Ramon, a Viladecans, volen construir 2.300 habitatges i a Gavà més de 5.000 darrere el corredor biològic que hi ha entre la serra de l'Ordal i el Delta del Llobregat. Recentment, al Vallès Occidental, un polígon industrial amenaça l'important espai natural de Can Bages i ja s'ha constituït una plataforma d'oposició al projecte. Al Bages, la plataforma Prou Sal lluita per l'eliminació del runam salí d'una mina de potassa a Sallent.

ecologisme

COORDINACIÓ: Laia Gordi. REDACCIÓ: Laia Gordi, Joan Canela, Directa Ponent (Meri, Marc, Jordina), Albert Garcia

›12

Crisi a la cafetera nuclear de l'Ebre

Els ecologistes demanen de nou la clausura d'Ascó després d'una fuga de partícules radioactives que la direcció de la central va ocultar al Consell de Seguretat Nuclear

El debat públic al voltant de l'energia nuclear ha reviscut arran d'una denúncia de Greenpeace que va destapar els últims escàndols de la Central Nuclear d'Ascó I. La planta va patir una fuita de partícules radioactives el mes de novembre de 2007 i no en va informar l'organisme regulador, el Consell espanyol de Seguretat Nuclear, fins al mes d'abril de 2008.

El Pla de l'Energia preveu mantenir en funcionament les centrals durant 40 anys quan la mitjana europea és només de 22

A sobre, durant aquest període d'ocultació de dades relatives a la fuita, un grup de 43 escolars gironins van visitar les instal·lacions i, després de sortir a la llum l'accident, van haver de sotmetre's a revisions mèdiques per una empresa que, segons van denunciar, no tenia cap credibilitat davant dels pares perquè estava participada en un 45% per Endesa i un 30% per Iberdrola, copropietaris de les centrals nuclears d'Ascó i Vandellòs. No cal parlar de la preocupació del veïnat de la comarca de la Ribera d'Ebre, molts escolars de la qual utilitzen habitualment el poliesportiu d'Ascó, situat dins del radi on s'han trobat partícules radioactives.

El Consell de Seguretat Nuclear va haver de fer mesuraments a més de 2.000 persones, cap de les quals va donar positiu, segons diuen. El succés va passar de nivell 1 a 2 en l'escala internacional d'INES (categoria d'incident) després de comprovar el retard en la comunicació i la informació sobre la fuita, que va ser inferior a la real. L'escàndol és d'una magnitud tan gran que clama al cel que no hagin rodat més caps que el del director i el del cap de protecció.

GEPEC i Ecologistes de Catalunya han denunciat repetides vegades els perills de les centrals i, davant la gravetat dels fets, han demanat el tancament de la central nuclear d'Ascó i la revisió del Pla de l'Energia de Catalunya. Aquest pla preveu mantenir en funcionament les nuclears durant una vida útil de 40 anys, quan la mitjana europea és de 22 anys, una estratègia que augmenta les probabilitats d'accident nuclear en comptes d'impulsar enèrgicament la implantació de fonts renovables i l'estalvi i l'eficiència energètica.

Ecologistes en Acció i Greenpeace adverteixen que la contaminació radioactiva provocada per la nuclear és 500 mil vegades més greu del que ha informat la central i, conjuntament amb la Fiscalia de Tarragona, s'han obert diligències per investigar la fuita i la seva gestió.

JTK

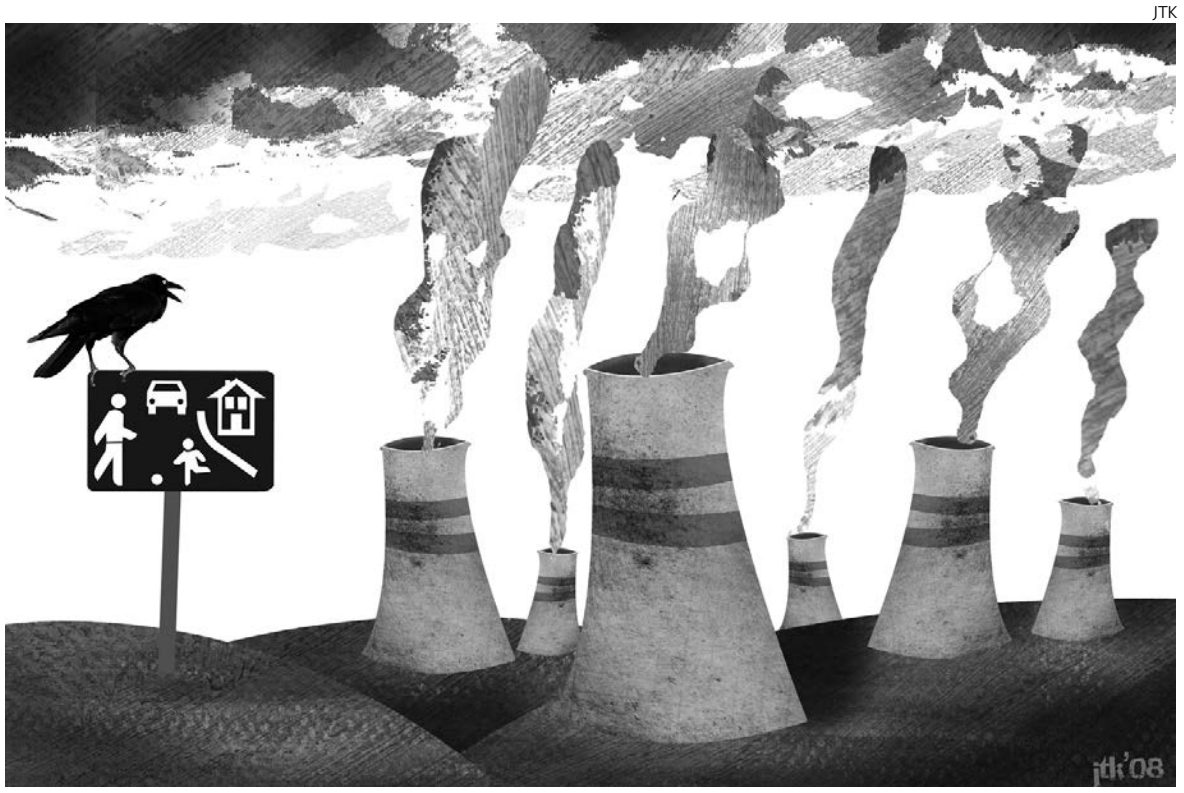

OPINIÓ

Que les tanquin!

Damià Vernet, Gepec

Les nuclears? Que les tanquin. Perquè suposen un risc excessiu per la salut de les persones i pel medi ambient.

Especialment les nuclears espanyoles, perquè –com s'ha demostrat amb el cas d'Ascó– són cafeteres nuclears! I ens enganyen! Perquè manipulen els instruments de mesurament! Ni tan sols el Consell de Seguretat Nuclear vetlla per la salut de les persones. Primer hi ha els interessos econòmics de les empreses propietàries de les centrals. Les nuclears, que les tanquin pel bé de tots.

›13

Runams salins al Bages: destrucció i contaminació

Un dels principals focus de contaminació i destrucció del territori a la comarca del Bages són els abocadors salins fruit dels residus de la indústria minera. Actualment a la zona hi ha sis runams en actiu, tots propietat de la multinacional israeliana ICL amb l'empresa Iberpotash, tret del de Cardona, que pertany a Ercros Industrial SA. Aquestes muntanyes gegants de sal ocupen una superfície de 94 hectàrees, tenen un volum que supera els 44 milions de metres cúbics i creixen a un ritme de 8.000 tones diàries de residus, segons dades de l'any 2007 de la Plataforma Prou Sal! L'afectació no només recau en la depredació del territori, sinó que causa una greu contaminació salina –molt per damunt dels límits permesos– als aqüífers i rius importants de la zona com el Llobregat o el Cardener.

El juny passat farà un any que va sorgir la Plataforma Prou Sal! a Sallent (Bages) amb l'objectiu d'acabar amb aquest desastre ecològic. Les seves accions –tant en el terreny institucional com en el de la lluita al carrer– han estat diverses i a voltes conflictives entre la població. Un dels inconvenients amb què ha topat la plataforma és la resposta taxativa dels miners i les seves famílies. Fruit de les pressions de l'empresa vers el comitè d'empresa –amb amenaces de presentar Expedients de Regulació– el col·lectiu miner, que agrupa prop de 1.200 treballadors, veu les reivindicacions mediambientals com una amenaça pels seus llocs de treball. Malgrat tot, la Plataforma Prou Sal! ha aconseguit reobrir la polèmica, crear oposició i promoure alternatives al conflicte.

Prou Sal

Runams salins a Sallent

›14

El canvi climàtic posa el model econòmic en el punt de mira

Durant els darrers dos anys, el canvi climàtic ha entrat definitivament a l'agenda política i social després que científics i ecologistes prediquessin al desert durant molt de temps.

Les evidències que el model energètic, productiu i de consum actual està afectant irreversiblement el nostre planeta ja han estat acceptades fins i tot pels més escèptics: precisament aquells que es beneficien més d'aquest model. Ara comença la cursa per fer veure qui és més *ecologista* o *eficient* –les paraules que es posaran més de moda durant els propers anys– i, tant les institucions com les multinacionals ja parlen de ser *netes* i d'emetre *0 CO2*. Però, de moment, les solucions proposades se situen en la línia de mantenir el model i no pas de canviar-lo: mercat d'emissions, biocombustibles o certes millores tecnològiques no són sinó pedaços per un vestit que cau a trossos.

Els moviments socials d'arreu del món són els que estan agafant el brau per les banyes i estan plantejant que només una alternativa global en profunditat pot mitigar el desastre del canvi climàtic i tot el que hi va associat. Així, neix amb empenta el moviment pel decreixement, que pren consciència que els recursos del planeta són limitats i han de permetre donar una vida digna a tota la humanitat. Per això cal posar l'economia al servei de les necessitats de les persones –i no a l'inrevés– i el consum sota el control de la lògica.

Per fer-ho possible, però, els habitants dels països del nord haurem d'aprendre a ser feliços al marge de la darrera compra. Tot un repte.

Enrique Mercarian

›15

Una societat petroaddicta

Malgrat la responsabilitat demostrada de les companyies petrolieres en el canvi climàtic, aquestes continuen amb l'extracció de petroli i de beneficis en una recerca religiosa de guanys a curt termini per atreure accionistes i evitar la caiguda borsària.

El petroli és la llenya d'un capitalisme global basat en el transport de mercaderies des de qualsevol punt del planeta als centres de consum. A més, és el combustible més versàtil per la producció d'energia, ja sigui calorífica o elèctrica. Els plàstics, els polímers i els asfalts formen part de la nostra *segona pell*. I la cultura és modificada, a través de la publicitat, per dirigir els desitjos de la població cap a uns valors utilitaris per la indústria vinculada al petroli, com per exemple els cotxes.

El petroli és la llenya d'un capitalisme global basat en el transport de mercaderies des de qualsevol punt als centres de consum

Com que els límits entre els poders econòmics i polítics o entre els grans consorcis energètics i els bancs són cada cop més difusos, podem entendre perquè els països continuen imposant una infraestructura de transport i un model energètic funcional a la indústria petroliera. Els pobles i les ciutats es converteixen en grans vies de transport rodat i aïllen i allunyen la població de l'entorn més proper.

Plataforma petroliera a Veneçuela

D'aquesta manera es tanca el cicle de la trampa oleaginosa: la població necessita un cotxe per anar a treballar, treballar per mantenir el cotxe i comprar aliments industrials portats d'un altre continent. Anualment, la recepta dóna els seus resultats: els bancs i les petrolieres continuen guanyant un vint per cent més que l'any anterior.

Evidentment, però, la crisi climàtica i energètica empeny l'emergència de resistències als Països Catalans -tarragonins contra els abocaments de Repsol al Francolí– com estatals –extremenys contra la construcció d'una refineria, Canàries contra les plataformes de Repsol– com globals –els tribunals dels pobles contra les transnacionals, la xarxa Oilwatch o la campanya internacional d'afectades per Repsol. I, en aquest sentit, la propera Trobada Social d'Alternatives al Petroli de Madrid és una bona oportunitat per replantejar aquest model de societat petroaddicta.

›16

Ponent, la lluita contra els residus

La baixa densitat de població, el preu del sòl i la possibilitat de negoci han fet que durant els darrers anys hagi crescut l'interès per instal·lar plantes de tractament de residus a Ponent.

L'oposició popular ha aconseguit forçar la retirada de quatre de les vuit noves instal·lacions projectades

Tot i això, l'oposició popular ha aconseguit que es retiressin quatre de les vuit noves instal·lacions projectades i que s'activessin plataformes veïnals per fer front a les irregularitats o les ampliacions de les existents.

Més informació:
‹defensadelterritori.blogspot.com›
‹www.arc-cat.net›

Jordina

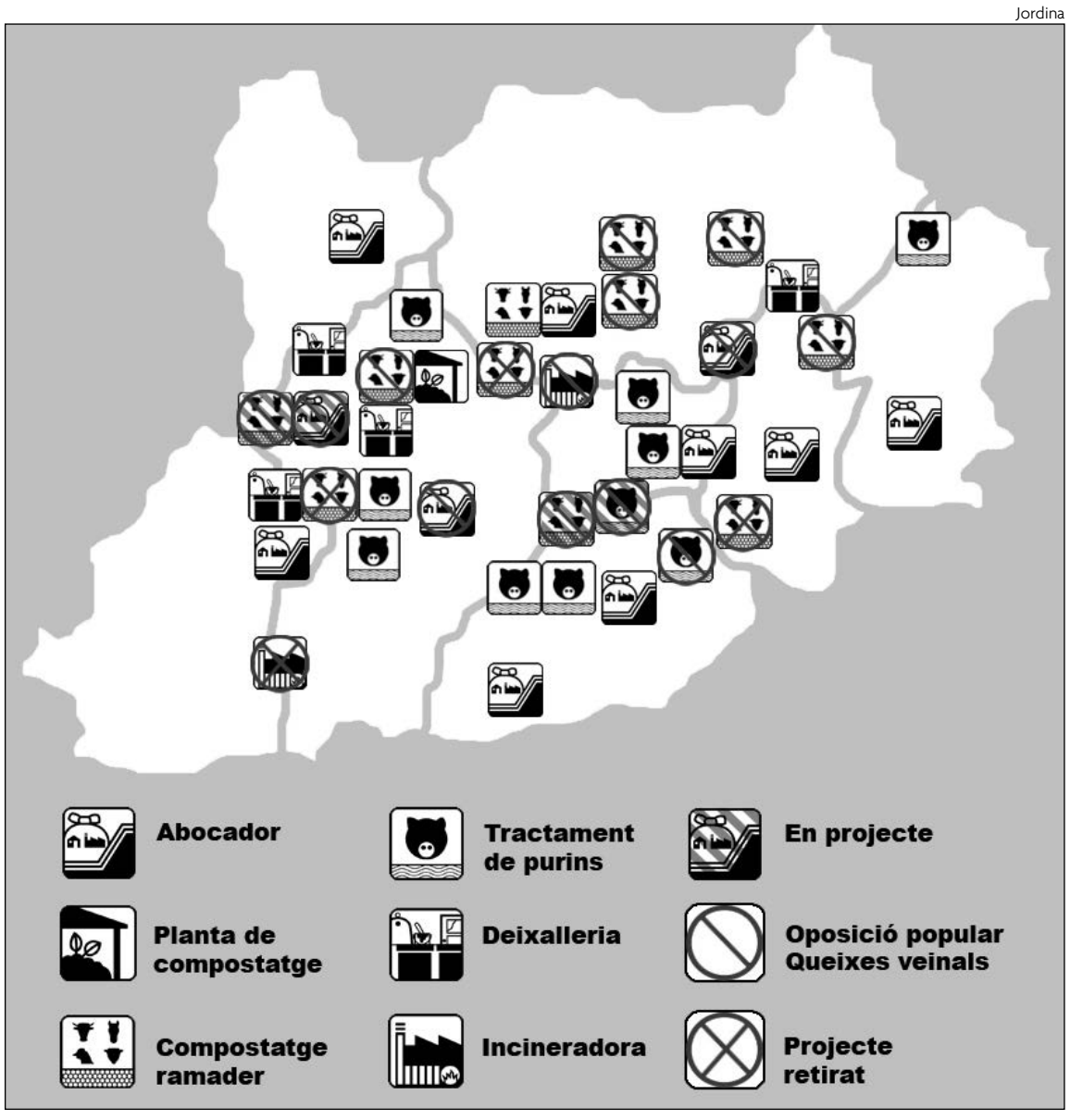

›17

Anar amb bici a Barcelona, una solució ignorada

A Barcelona cada dia hi ha més de 80.000 moviments amb bicicleta, malgrat els carrils bici deficients, les ordenances pensades per limitar-ne l'ús i els robatoris. L'Ajuntament de Barcelona continua prioritzant l'ús del vehicle privat a motor amb semàfors que penalitzen els vianants i un control nul de l'excés de velocitat i del respecte a les bicicletes o els caminants. El Bicing no ha fet més que evidenciar aquesta realitat. La majoria dels nous usuaris han substituït el transport públic pel Bicing, però pocs han deixat el cotxe a casa per les dues rodes. Ciclistes d'arreu de Barcelona es manifesten anualment amb el lema *Nus davant del trànsit*. Aquest any, prop de 200 persones –nues o vestides– han volgut mostrar una vegada més la fragilitat dels ciclistes a la ciutat, especialment palesa després del greu accident sofert per una membre d'Amics de la Bici en un carril bici de la ciutat. La bicicleta és una solució que l'ajuntament de Barcelona tracta com un problema.

›18

Eòliques a qualsevol preu

A les comarques del sud de Catalunya –sobretot a la Conca de Barberà, el Baix Ebre i la Terra Altra– durant els últims deu anys els parc eòlics han proliferat desmesuradament i precipitadament en zones naturals verges d'especial interès per als seus habitants o, fins i tot, declarades PEIN. Des de aleshores, diverses entitats ecologistes com la Plataforma en Defensa de la Terra Alta, GEPEC o la SEO birdlife han lluitat perquè la Generalitat reguli la qüestió. El fet és que els interessos dels ajuntaments, que esperen treure'n grans beneficis, xoquen amb els del veïnat. La construcció d'un parc eòlic té unes conseqüències sobre el territori que no només són paisatgístiques, sinó també econòmiques –manca de turisme– i ecològiques –hi poden morir molts ocells si el parc està col·locat en una zona de pas–, a més d'anar acompanyats de la construcció de línies d'alta tensió, l'obertura de camins i moviments de terres. Les energies alternatives són necessàries, però també s'han d'aplicar amb coneixement.

especulació

COORDINACIÓ: Jesús Rodríguez

›19

Marea groga contra la bombolla

El moviment per un habitatge digne congrega milers de persones a places i carrers

Va començar a partir d'un inofensiu missatge de correu electrònic, però es tractava d'un malestar de fons que ha arribat molt lluny perquè molta gent s'hi ha sentit identificada. Les concentracions per un habitatge digne van significar un abans i un després dins la lluita contra l'especulació immobiliària. El 14 de maig de 2006 es van reunir prop de 5.000 persones a la plaça de Catalunya de Barcelona i la vigília de Nadal del mateix any ja se n'hi van aplegar més de 25.000. També es

V de Vivenda ha criticat que el Pacte Nacional per l'Habitatge hagi beneficiat els especuladors

van fer mobilitzacions a Sabadell, Girona i Terrassa. Es van consolidar altres nuclis assemblearis de la campanya a Sant Cugat del Vallès, l'Hospitalet de Llobregat, Nou Barris, Sant Vicenç dels Horts i la Universitat de Barcelona. Madrid i una quarantena de ciutats de l'Estat espanyol també van respondre a la crida popular per punxar la bombolla immobiliària. Durant els més de dos anys de mobilitzacions, el mercat de l'habitatge ha passat de l'eufòria inversora més desbocada fins a la crisi més profunda i generalitzada del sector del totxo. Finalment, ja sigui per raons conjunturals o per una pèrdua de confiança en el sector, els preus de compra de 5.000 euros per metre quadrat o els lloguers de 700 euros per pisos de 40 metres quadrats han tocat sostre.

No és cert que aquestes xifres estiguin en caiguda lliure, però l'adaptació del sector al nou escenari ha comportat la presentació en cadena d'expedients de regulació de les plantilles d'empreses com Don Piso o Habitat. Grans promotores com Colonial o SEOP també han fet suspensió de pagaments. Han deixat un territori cremat pels seus negocis i les direccions empresarials i les inversions de futur s'han traslladat a l'Europa de l'Est, a través de la compra de solars, edificis i palaus a ciutats com Bucarest, Budapest, Varsòvia o Sofia.

La lluita per un habitatge digne s'ha caracteritzat per un ampli ventall imaginatiu que s'ha incorporat al dia a dia de les seves reivindicacions. L'aparició de Supervivenda, la superheroïna que s'han enfrontat al perillós *totxo* per aconseguir l'accés a un habitatge digne per tothom. La utilització de blocs i llistes de correu massives, la incorporació de videoclips, música, *performances*, teatre i animació han convertit les marxes en manifestacions plenes de vida i de festa, a més de ser un crit ferm de denúncia. Durant aquest període, el Govern català ha presentat el Pacte Nacional de l'Habitatge i la ministra Chacón ha assegurat que regalaria 200 euros mensuals per emancipar-se. V de Vivenda ha criticat que la primera mesura hagi acabat beneficiant els qui durant aquests anys s'han enriquit a costa d'un dret universal. La segona mesura només ha estat accessible per una minoritària minoria.

Anna Sellarès

OPINIÓ

Un bé de primera necessitat, l'habitatge

Ada Colau
Assemblea V de Vivenda

Al maig del 2006, irromp un moviment popular pel dret a l'habitatge que en pocs mesos esdevé massiu. Ho fa a partir d'un mail que reivindica l'aplicació de l'article 47 de la Constitució espanyola, però no perquè hi hagi una gran confiança en aquesta, sinó per desemmascarar unes institucions que diuen ser garants de drets fonamentals que incompleixen i vulneren sistemàticament. Característiques centrals d'aquest moviment són, d'una banda, que mobilitza capes socials fins ara desmobilitzades i, d'altra banda, que en les seves reivindicacions no es conforma amb rebaixar els preus dels pisos a través d'ajudes o altres mesures parcials, sinó que exigeix la total desmercantilització i, per tant, la fi de tota especulació amb un bé de primera necessitat com és l'habitatge. Ara el moviment s'enfronta al desafiament de com mantenir aquest debat en un context de crisi generalitzada.

›20

L'assetjament privat arriba als tribunals

Les administracions continuen impunes

Eloy de Mateo

Enguany els tribunals han iniciat l'aplicació dels il·lícits penals que castiguen la violència immobiliària contra llogaters. Les àvies d'un edifici del carrer Enric Granados de Barcelona han estat les primeres de guanyar la batalla contra l'administrador de la seva finca. Als edificis del carrer Vallespir, Rogent o Robadors continuen batallant. El fiscal especial que persegueix aquesta mena de delictes no ha obert cap expedient a les administracions públiques denunciades, només a les empreses i els particulars. El jutjat d'instrucció 21 ha processat el president de l'Associació de Propietaris de Catalunya Lluís Miquel Pahissa per assetjament.

›21

Els barris en lluita uneixen esforços

Assemblees populars per organitzar-se

Aquïra

Les assemblees populars per aturar l'especulació immobiliària i l'aplicació de plans urbanístics que destrueixen barris i n'expulsen el veïnat han començat a organitzar-se als barris més afectats de la conurbació metropolitana de Barcelona. Una assemblea popular al Forat de la Vergonya va ser el punt d'inici de la posada en comú d'experiències, que es va retrobar a les Cotxeres de Sants el maig de 2008. L'espai s'ha anomenat Barris en Lluita. El Pla dels Ascensors de la Barceloneta, el Calaix de la Vergonya de Sants, afectats per les obres del TAV, el veïnat de les cases del Bon Pastor i de la Colònia Castells de Les Corts, entre d'altres.

›22

Rehabilitació davant la reurbanització

Nuclis antics de Lleida, València i Vic

Ariadna Nieto

Els plans de reforma interna a les zones més revaloritzades dels cascs antics de Lleida, Vic i València pretenen enderrocar i reconstruir gran quantitat d'edificis. Un negoci immobiliari que, de retruc, expulsa la població marginalitzada i precaritzada. Una mobilitat demogràfica que importarà a professionals liberals, turistes i empresaris. La gent amb un poder adquisitiu baix no podrà sobreviure-hi. La rehabilitació integral sense enderrocs, la dotació de serveis públics, la dignificació d'aquests carrers estrets i façanes antigues són algunes de les reivindicacions del veïnat que s'oposa a la reurbanització.

›23

Can Vies guanya el judici contra TMB

A Tarragona, Mataró, Mollerussa, Lleida, Manresa Poblenou i el Clot (Barcelona) s'okupen nous espais

Marc Llach Pagès

Celebració de la victòria judicial al centre social autogestionat Can Vies

El centre social autogestionat Can Vies va guanyar la batalla contra la poderosa maquinària judicial de Transports Metropolitans de Barcelona (TMB). La titular del jutjat de primera instància 8 de Barcelona va donar la raó a l'assemblea d'entitats que gestiona l'espai i va anul·lar el procediment obert per la direcció de TMB. L'edifici, situat al carrer Jocs Florals 42 del barri de Sants, ha esdevingut un referent reivindicatiu, social i cultural, un espai de participació col·lectiva i de lluita popular. L'Ajuntament de Barcelona va instar la

Un any de lluita contra l'amenaça de desallotjament sota el lema 'Aturem la demanda, Can Vies és del barri'

demanda contra Can Vies l'any 2006, ja que el consistori dirigeix l'empresa de transports municipals que n'és propietària. La sorpresa va saltar quan es va donar a conèixer un document amb vigència legal on TMB cedia l'edifici de manera indefinida al sindicat CNT l'any 1984. Els testimonis veïnals i sindicals (CNT i CGT) van certificar que aquest sindicat anarquista va ser el que va obrir les portes de l'espai aquell any per tal d'obrir-lo al barri.

Un any de lluita contra l'amenaça de desallotjament sota el lema *Aturem la demanda, Can Vies és del barri* va donar pas a una nit de celebració de la victòria, que –tot i que sigui temporal– va ser interpretada com una oportunitat d'enfortir el projecte i la xarxa social que li dóna suport. Can Vies no ha estat l'únic espai que ha aturat l'amenaça de desallotjament. El centre social La Revoltosa, al barri del Clot, també ha aconseguit guanyar davant la demanda presentada per Fèlix Marcilla –empresari propietari de la coneguda marca de cafè. Ara tornen a tenir data per un nou judici. També hi ha hagut noves okupacions al Poblenou i a Gràcia. La Teixidora i la Tomaja han reobert espais buits als carrer Pujades i Marià Aguiló, respectivament.

Xènia Solà

Okupació de l'empresa Secopal de Mataró

Els espais okupats Mayo del 36 i La Retaguardia han reprès la lluita desenvolupada pel centre social La Fera, desallotjada ara fa dos anys. També ha estat destacable l'aparició de noves okupacions a la ciutat de Mataró –en previsió del desallotjament de La Fibra– i a Tarragona. Mollerussa ja fa mesos que disposa d'una antiga masia okupada, on es desenvolupen activitats socials i culturals. Recentment també s'ha conegut la resposta favorable davant el recurs presentat després del desallotjament del centre social La Lokeria a l'Hospitalet de Llobregat. Ara resulta que les okupants tenien raó. Cal recordar que actualment l'edifici es troba tapiat i sense que la seva propietària, la Generalitat de Catalunya, en faci cap ús .

A Kan Titella, al barri de Gràcia, es viu un escenari similar, l'edifici del carrer Astúries està tancat i tapiat des de fa sis anys. La promotora SEOP, que construeix els pisos sobre el solar de la desallotjada fàbrica HAMSA del barri d'Hostafrancs, també ha aturat les obres i s'ha declarat en suspensió de pagaments. Els especuladors immobiliaris aturen les màquines. Els últims dos anys s'ha okupat i reokupat en diverses ocasions a Lleida, Vilanova, Cerdanyola, l'Hospitalet de Llobregat, Sabadell, Girona, Sant Boi de Llobregat, Cornellà, Berga, Manresa i Sant Feliu de Llobregat, amb detencions i identificacions. Petits municipis com La Garriga han vist aparèixer locals socials on fins ara només hi havia brutícia, afegint-se així a la geografia de l'alliberament d'espais.

›24

La Makabra, Miles i més de 100 desallotjaments

Un muntatge al carrer Urgell n'accelera els processos

L'any 2007 va ser, sens dubte, l'*annus horribilis* per a l'okupació. Una estratègia organitzada des del Departament d'Interior va comportar que durant aquell any es procedís a desallotjar un centenar de cases okupades a Catalunya. El cas hipermediatitzat d'un pis usurpat al carrer Urgell 72, on el seu propietari va difondre una història falsa de presumpte okupació il·legal va comportar la modificació dels criteris de desnonament per urgència, alhora que els mossos d'esquadra etiquetaven aquests casos com a prioritaris.

Uns mesos més tard es difonia la veritat que s'amagava darrera de tot plegat. La diputada del PP, Montserrat Nebrera, l'ex-militar i president de l'Associació de Propietaris de Catalunya, Lluis Miquel Pahissa i un influent gabinet d'advocats, estaven darrera de tota l'operació. Interessos immobiliaris i especulatius van finançar i impulsar tota la trama. La casa okupada de La Makabra va ser assaltada i destrossada en aquell context. Dues-centes persones van perdre-hi el seu espai d'assaig i creació, desenes d'elles també l'habitatge. Ara només hi ha un solar. Quinze dies després entraven al recinte de Can Ricart per reivindicar-ne el seu ús i conservació. El cap policial de Barcelona, l'intendent Capell, i el jutge d'instrucció

Laia Gilabert

27, Emilio Soler, van pactar amb el vist-i-plau de Montilla i Saura l'execució del desallotjament a plena llum del dia. La finca fou entregada als marquesos que en són propietaris, la van enderrocar parcialment vulnerant la seva catalogació protegida. L'edifici de Miles de Viviendas, al barri de la Barceloneta també fou assaltat pels mossos, de matinada, per sorpresa, després de quinze dies de llarga espera. Es va reokupar i redesallotjar. Un enderroc a la brava i nombroses càrregues van posar-hi el punt i final. Les entitats veïnals ho van criticar.

›25

L'okupació es consolida amb vint anys d'història

Kasa de la Muntanya, Can Pasqual i Els Blokes

Can Masdeu

Enguany la Kasa de la Muntanya ha fet la majoria d'edat simbòlica. Durant els seus 18 anys d'història ha estat testimoni del pas de nombroses generacions d'okupadors i okupadores. Només l'Ateneu de Cornellà, desallotjat l'any 2003, havia aconseguit mantenir-se durant dues dècades. L'antiga caserna de la Guàrdia Civil situada al carrer Sant Josep de la Muntanya 33 afronta un procediment amb la direcció de patrimoni de la Delegació d'Hisenda, que encara està en litigi. Els Blokes Fantasma, que dibuixen la fotografia de la resistència des de la seva teulada als peus del Parc Güell, ja ronden els quinze anys d'història d'uns pisos que havien estat fruit del *boom* immobiliari desenfrenat a la Barcelona dels anys 90. L'antiga masia de Can Pasqual, a les estribacions més elevades de la serra de Collserola, s'ha convertit en un autèntic experiment d'autogestió. Més d'una dècada durant la qual hi han vist la llum diversos nadons, producció energètica solar, eòlica i amb biomassa, extracció i emmagatzematge d'aigua, generació i gestió del residu mínim i reducció del consum. Van ser els primers, però de seguida va arribar Can Masdeu que, a la solana de la mateixa serralada, va aconseguir aturar un projecte de destrucció de tota la vall verge on es troba ubicada. Les empreses Emte i Guinovart i Osha –vinculades a la família Sumarroca, fundadora de Convergència i Unió– ja tenien enllestit el pla per desforestar la vall i construir-hi apartaments privats per metges jubilats del Col·legi de Metges de Catalunya. Tot va quedar aturat i, ara, la vall no només s'ha salvat de la destrucció, sinó també de la privatització. Es tracta d'un espai popular, participatiu i gestionat per un centenar de projectes i famílies, on els horts comunitaris, les basses, la reobertura de mines i la flora i la fauna associada a tot plegat han regenerat l'espai. L'Ateneu Popular de l'Eixample, Els Timbres de Viladecans, el KOP d'El Prat, La Fabriketa de Santa Coloma de Gramanet, el Casal de Joves de Gràcia, l'Ateneu Santboià, la Lakandona i la Banka Rota de Cornellà també han escrit la màxima de *qui dies passa anys empeny*.

GÈNERE

COORDINACIÓ: Lèlia Becana, TEXTOS: Bel Zaballa, Eulàlia Reguant, Guerrilla Travolaka , Lèlia Becana, Raquel Escurriol, Montse Pineda i Maria G. Velasco

›26

Al carrer pel dret a l'avortament

Més de 2.400 persones s'autoinculpen en el marc d'una campanya en defensa de les les dones que han practicat la interrupció voluntària de l'embràs

Treure l'avortament del Codi Penal, fer una llei que reconegui el dret de les dones de decidir sobre el seu propi cos, aconseguir una prestació sanitària normalitzada a la sanitat pública i garantir els drets sexuals i reproductius de les dones són algunes de les demandes que fan els col·lectius de la campanya pel dret a l'avortament.

El desembre de 2007 van tenir lloc una sèrie de detencions en clíniques privades on, suposadament, s'havien practicat avortaments il·legals. Arran dels fets, alguns col·lectius van sortir al carrer amb un lema clar: *Avortament lliure i gratuït*. Aleshores, es va iniciar una campanya de recollida d'autoinculpacions per donar suport a les dones que han avortat. El 28 de febrer es van lliurar 2.408 signatures als jutjats de guàrdia i totes elles van ser acceptades. Els col·lectius membres de la campanya van aprofitar l'entrega de signatures a Barcelona per organitzar un acte reivindicatiu.

Apostar per la despenalització

Segons el Codi Penal vigent, l'avortament es considera delicte excepte en tres supòsits: abans de les dotze primeres setmanes, si l'embaràs és conseqüència d'un delicte de violació –sempre que aquesta s'hagi denunciat prèviament–; abans de les 22 primeres setmanes, si el fetus pateix una malaltia greu –tant física com psíquica– o sense límit temporal, sempre que la vida o la salut física o psíquica de la dona embarassada corrin perill. En la resta de casos, la interrupció de l'embaràs constitueix un delicte castigat amb penes que poden arribar a un any de presó o amb una multa per les dones i fins a tres anys de presó pels professionals mèdics.

La demanda més important dels col·lectius de dones és que es despenalitzi l'avortament. Consideren que no n'hi ha prou amb una llista de supòsits exempts de penes i volen que l'avortament desaparegui del Codi Penal.

L'avortament constitueix un delicte castigat amb penes de fins un any de presó

Per no incórrer en delicte, la majoria de dones esgrimeixen problemes de salut mental, però aquest supòsit legal és poc concret i, en últim terme, és el metge qui valora si la dona pot acollir-se o no a la llei. L'historial clínic pot arribar a dependències judicials i és per això que, davant la por de ser denunciats, molts professionals apel·len a la clàusula de consciència que els eximeix de practicar l'avortament. La conseqüència és que el 97% dels avortaments tenen lloc en clíniques privades. Una situació que, per als col·lectius defensors dels drets de les dones, reflecteix la doble moral: la llei el prohibeix, però l'avortament es despenalitza sempre que passi desapercebut.

Franchu

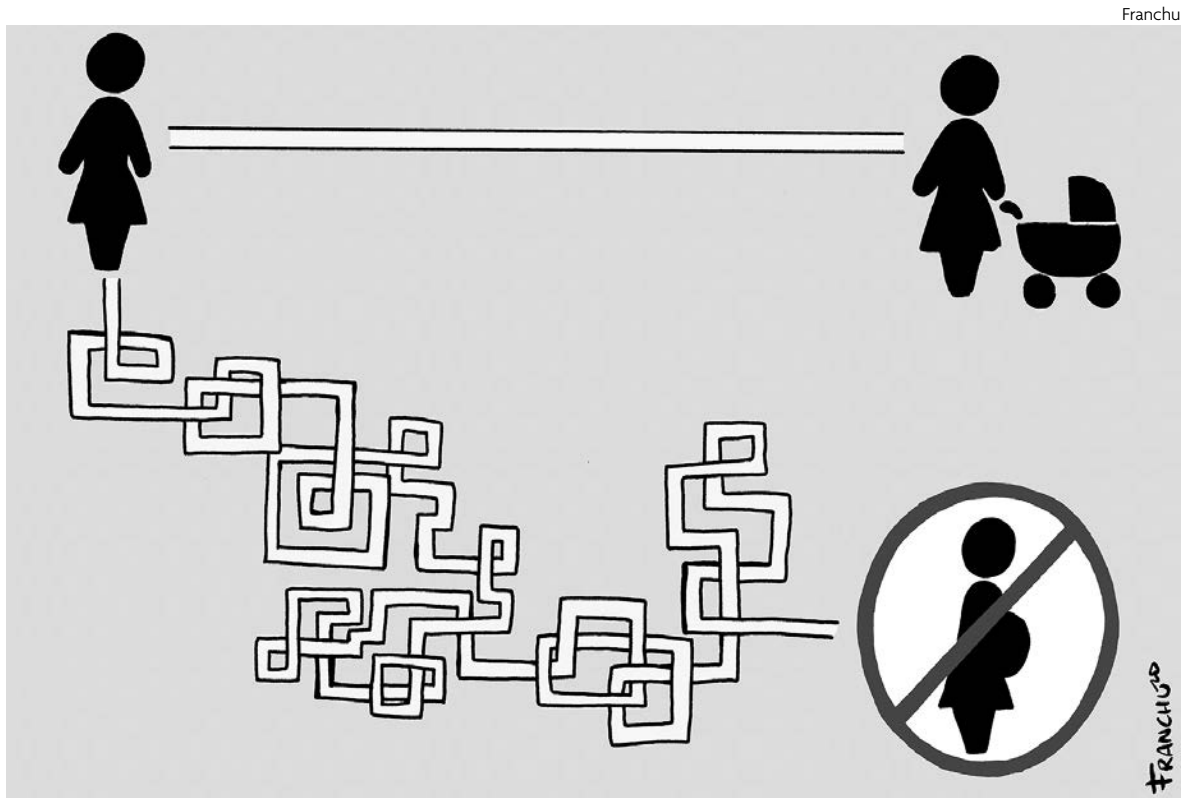

OPINIÓ

Generalitzant

☞ **Eulàlia Reguant**

Ser dona, gai, lesbiana o transsexual no hauria de ser un tema en si mateix. És una mirada sobre la vida, una forma d'interpretar allò que volem viure. Saltem a les notícies com a subjectes passius quan ens maten, ens apallissen, ens vexen o quan ens dediquen una diada internacional, però se'ns nega sistemàticament ser subjectes actius d'allò que construïm. La nostra transformació del món sempre mereix, en els àmbits més alternatius, un espai destacat però diferenciat. Serà per por? O serà per masclisme?

›27

Les treballadores sexuals i l'ordenança del civisme

Toni Arnau

Treballadores sexuals al carrer Robadors de Barcelona

El 2006 va entrar en vigor una Ordenança del Civisme promulgada per l'Ajuntament de Barcelona –i emulada després per altres consistoris– que pretenia *regular* els usos dels espais públics de la ciutat. D'aquesta manera, també es pretenia escombrar del seu lloc de treball habitual totes aquelles persones que exerceixen la prostitució al carrer per oferir una imatge més neta i atractiva de la ciutat.

Un estudi de l'OSPDH de la UB havia constatat que, entre el col·lectiu de treballadores sexuals, existeix una vulneració de fins a 25 drets humans (laborals, socials, d'integritat de la persona, tutela judicial efectiva, seguretat jurídica, llibertat i igualtat), als quals caldria afegir la desaparició del lloc de treball i la persecució de l'exercici de la professió. La victimització de les treballadores sexuals, tot fent creure que sempre estan en mans de xarxes organitzades que les obliguen a exercir la prostitució, invisibilitza, un cop més, els seus drets i la seva capacitat per defensar-los.

›28

I si el gènere no existís?

Jose Colón

Manifestació contra la disfòria de gènere a Barcelona

Tots i totes rebem pressions de gènere en forma de normes –implícites o explícites– que pretenen marcar-nos els límits de les nostres identitats. Aquestes pressions perpetuen l'ordre heteropatriarcal que, basant-se en la dicotomia home-dona, estableix tot un sistema normatiu que reglamenta les relacions entre les persones, les sexualitats, els desitjos i els cossos.

Reivindiquem la capacitat transformadora de la lluita trans a l'hora de combatre la normativa patriarcal: creiem en la potència transformadora de mostrar-nos, de reivindicar el propi cos i d'exercir el dret d'autoconstruir-nos.

Mitjançant la lluita política volem derrotar aquestes pressions que intenten ofegar-nos i humilment proposar de manera ferma una alternativa a l'ordre de gèneres actual.

›29

L'homofòbia creix

L'Oficina Antidiscriminatòria del FAGC denuncia que el 61% de les agressions són en espais públics

Arnau Bach

Protesta transsexual contra les agressions homòfobes

El 1991 uns nazis van assassinar la Sònia, una transsexual que dormia al Parc de la Ciutadella de Barcelona, i el llarg camí recorregut perquè el crim no quedés impune va ser el punt de partida de l'Oficina Antidiscriminatòria del FAGC.

Aquesta oficina va néixer amb el clar objectiu d'arribar allà on les administracions no podien -o no volien- resoldre i denunciar les agressions patides per gais, lesbianes i transsexuals. Alhora, s'elaboraven uns protocols d'atenció a les persones que havien patit les agressions i unes recomanacions pel funcionariat que les rebia -que, en molts casos, repetien uns clixés de comportament homòfob.

Si fem una ullada a la *Mèmoria Antidiscriminatòria* d'enguany, podem constatar que, malgrat els avenços legislatius evidents dels darrers anys, les agressions augmenten. Les agressions al carrer i als espais públics són del 61%. En segon lloc, les agressions a les administracions i serveis públics representen un 21%, en l'àmbit laboral un 11% i, finalment, als mitjans de comunicació, un 5%.

Casos com els d'una parella de lesbianes increpades en un bar de l'Hospitalet, la negativa de canvi de nom als documents administratius de la UAB de dos nois transsexuals, l'actitud homòfoba dels revisors de la Renfe o les vexacions que va patir un gai a Sitges a mans de la Guàrdia Civil haurien d'anar en remissió.

El carrer mai deixarà de ser la reivindicació de gais, lesbianes i transsexuals.

›30

Mambo, un espai autònom feminista

MAMBO, *momento autónomo de mujeres y bolleras osadas*, es va començar a amassar el 2005 amb la idea de construir un espai autònom feminista a Barcelona. Es va okupar-habitar la casa del número 8 del carrer de l'Arc del Teatre i es va inaugurar l'abril de 2006 com a centre social feminista per dones, lesbianes i trans.

Les impulsores de Mambo van decidir apropar-se al Raval, un barri castigat per l'especulació immobiliària i la repressió. S'hi van quedar amb la intenció d'actuar contra la violència "racista i patriarcal" que inunda els seus carrers i donar suport a les persones migrants, les treballadores sexuals i les joves.

Mambo, un espai autònom i feminista a Barcelona

L'arribada a aquest edifici feia realitat la necessitat d'un espai físic i simbòlic feminista on les dones fóssin protagonistes i subjectes actives de paraula i acció. "No volíem que ens definissin ni regulessin, volíem decidir i construir qui som i com comportar-nos sense repetir els patrons preestablerts i rebutjant allò que ens imposa el model heteronormatiu, falogocèntric i capitalista", expliquen.

A la Mambo es van fer tallers de català i anglès, de soldadura i teatre, de teoria feminista, de pornografia i feminisme. Hi van conviure grups com el d'autodefensa, el d'acció directa feminista lèsbica o el d'acció feminista creativa. També s'hi van realitzar xerrades i projeccions, llargs debats sobre la violència masclista als moviments socials... "I, tot i que ens van desallotjar el febrer de 2008, la lluita continua!".

›31

Poder, desigualtat i violència

Asier Altuna

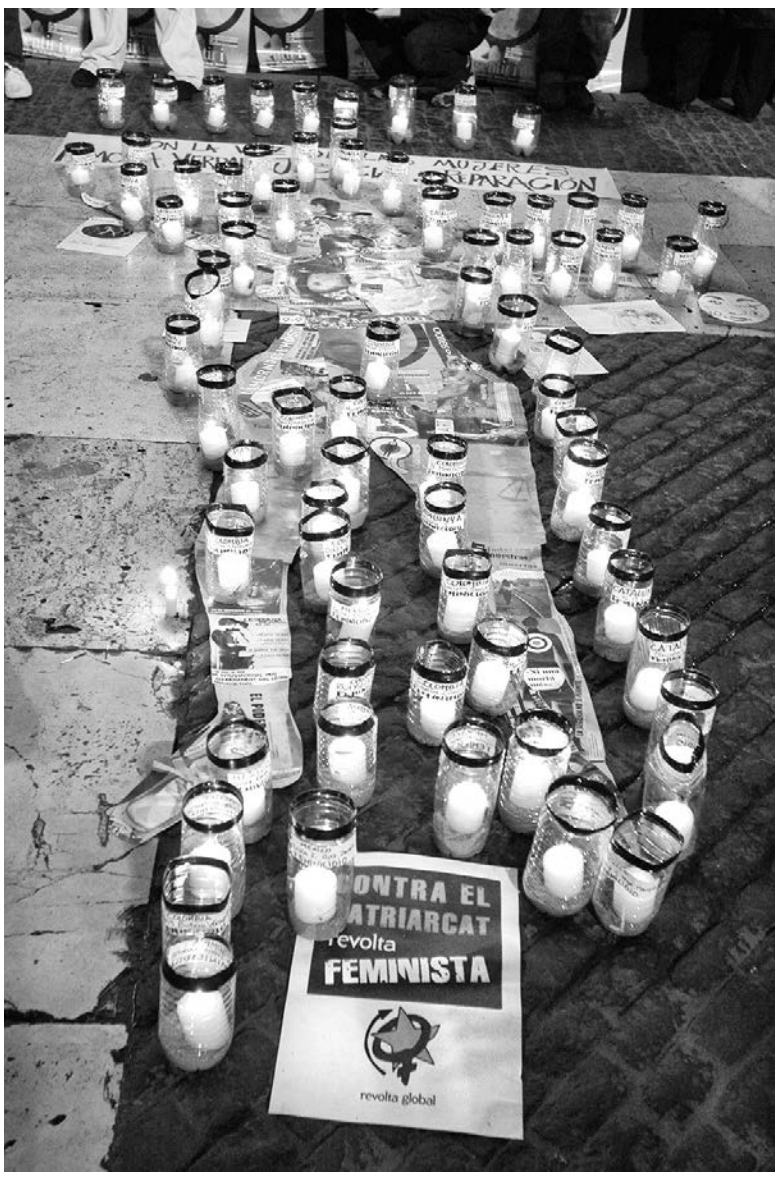

La violència masclista, una xacra que cal eradicar

La violència de gènere o la violència que es dirigeix contra les dones és un fenomen estructural i una manifestació producte del masclisme que impera en aquesta societat i que se sustenta a través de la desigualtat i la iniquitat, amb un domini d'allò que és masculí sobre el que és femení en el pla simbòlic i una relació de poder entre els homes i les dones en el món quotidià. Aquesta desigualtat està directament relacionada amb el sistema patriarcal i, per tant, amb la forma com es conformen les relacions de poder. Per tant, la violència està relacionada amb les construccions socials que ens sustenten a tots i a totes.

Parlar sobre violència de gènere és parlar de qualsevol acte, actiu o negligent, que vulneri els drets de les dones per l'únic motiu de ser *dones*. La violència és exercida pels homes en resposta a l'amenaça fictícia que senten cap a la seva masculinitat (a la seva identitat), és una violència contra totes i cadascuna de les dones d'aquest món. Aquí he d'establir una premissa: cap acte de violència està justificat, no hi ha mai cap motiu per exercir la violència. La violència sempre és un fracàs. El nostre fracàs.

›32

Salut i gènere

Els problemes de salut tenen un ordre jeràrquic de manera que els que afecten a les dones no es consideren perillosos o greus o bé s'assimilen al fet que són propis de la naturalesa femenina. Així, no s'investiguen ni s'avaluen els problemes que afecten a les dones directament pel fet de ser-ho.

Alguns exemples són l'assetjament sexual, les situacions de discriminació a la feina –salari, promoció, assignació de categories– o les dificultats lligades a la conciliació de la vida familiar i la laboral. Totes aquestes situacions es veuen com problemes personals, tot i que depenen directament de les relacions laborals i de la desregularització del temps de treball, ja sigui del tipus de jornada, dels horaris atípics o de la distribució de la jornada.

Les diferències biològiques i fisiològiques d'homes i dones molt sovint s'utilitzen de manera esbiaixada per negar o per ocultar la relació de determinades patologies amb el treball.

No obstant això, altres diferències biològiques com les alteracions de la menopausa mai o gairebé mai no s'estudien.

MÓN

TEXTOS: Gabriela Serra, Manuel Torres, Laia Altarriba i Piguillem, Mikel Berraondo López, Esther Vivas i Maria Palomares

›33

Els reptes del Fòrum Social Mundial

Jomo Kenyatta va ser el primer ministre de la Kenya lliure. Poc podia imaginar aquell 16 de desembre de 1963 –mentre en un acte solemne i multitudinari a l'estadi de Nairobi s'hissava la bandera kenyana, suplantant finalment la colonial britànica– que 44 anys després, el gener de 2007, una altra instal·lació esportiva acolliria la 7a edició del Fòrum Social Mundial, expressió de l'encontre de diversos moviments socials altermundialistes entestats a intentar capgirar el capitalisme globalitzat. Però així va ser. Finalment la negritud es va imposar en un FSM i l'Àfrica va irrompre a l'escenari *oficial* altermundialista aportant la diversitat i la riquesa de les seves lluites, organitzacions i moviments i tot el seu bagatge cultural. També va compartir l'especificitat de temes rellevants per ella: el VIH, l'explotació de recursos naturals, la diàspora, els refugiats, la immigració, la recerca de la pau i la resolució de conflictes,l'EPA amb Europa... Va ser una versió diferent de l'estil de fòrums als quals s'està acostumat, llevat de les excepcions de Mumbay i Bamako. Pensar en les lluites mundials des d'un continent en ebullició ja és –en si– una aportació política d'envergadura i un privilegi per la gent que hi va poder participar.

Les aportacions emanades a les més de 1.200 activitats són indiscutibles: construcció d'una agenda comuna a partir de l'Assemblea dels Moviments Socials i de l'Assemblea Contra la Guerra, llançament de la Campanya Mundial per la Reforma Agrària i la Sobirania Alimentària –liderada per Vía Campesina– i la Marxa Mundial de les Dones, o l'enfortiment de nexes entre les diverses xarxes: deute extern, contra la privatització de l'aigua, per la diversitat sexual...

No obstant això, es continuen manifestant tendències i debats crítics que s'arrosseguen des de fa molt temps: la periodicitat i la diversitat de convocatòries són difícils de seguir i de finançar, cosa que pot fer que acabin essent gestionades pels qui compten amb més mitjans, a més d'haver de fer front al perill de l'*oenegització* dels fòrums. Reprendre la idea del fòrum com un procés per anar-lo construint des de baix –des dels fòrums locals– i que es respectin els temps per aconseguir avenços, assentar aprenentatges i concretar pràctiques transformadores. Defensar l'horitzontalitat i recuperar espais de convergència, tot evitant l'excessiva dispersió i especialització. Reflexionar sobre el finançament: optar per mesures d'austeritat i analitzar de manera responsable les diferents opcions.

A Mumbai en van sorgir altres: la crítica a la comercialització del Fòrum i la terciarització dels serveis, l'oposició a acceptar la *seguretat* basada en l'omnipresent policia, la reflexió sobre la necessitat de fer un esforç per convertir el Fòrum en un espai de trobada i participació dels sectors i organitzacions més populars i de base, la gent més desafavorida, els eterns marginats... No són poques les tasques pendents, però abans que res i sobretot cal perdre la por de repensar, redefinir, reorientar, rearticular, reorganitzar i reconduir això que va començar el 2001 com "un procés en construcció" amb una clara voluntat d'oposar-se al neoliberalisme econòmic, al pensament únic i al determinisme històric. I la convicció que no només un altre món és possible sinó que –sobretot– és necessari. El 2008 no s'ha celebrat un Fòrum Social Mundial, sinó que s'han dut a terme centenars d'accions, mobilitzacions i trobades a nivell planetari. L'any 2009 aporta un nou repte: el FSM de Belém, porta de l'Amazònia brasilera... Haurem de ser capaces d'anar a desbrossar el camí, apuntar els temes de fons i buscar –més enllà de les dissidències i contradiccions internes– un quefer resistent que ens permeti no només teixir i compartir somnis i esperances i millorar aliances, sinó també incidir en l'avui per avançar en la transformació del demà.

Lluís Ràfols

OPINIÓ

La nova internacional?

☞ **Guillem Sànchez. Periodista.**

Després de la derrota *definitiva* de les ànsies emancipadores, el 1989 el capitalisme triomfant havia de governar per sempre més. Però en sols una dècada els moviments socials d'arreu del món van construir una xarxa de relacions i de cooperació que es va visualitzar en el Fòrum Social Mundial i els seus *germans* territorials i sectorials. Encara és d'hora per saber si en pot sortir una nova internacional que ens meni "cap a la pàtria de la humanitat". Són molts els problemes i les dificultats, però la capacitat de recuperació i de resistència ja porta amb si una esperança.

›34

La lluita contra el deute extern, de l'abolició a la denúncia d'il·legitimitat

Gràcies a la pressió social, el 2006 a l'Estat espanyol es va aprovar la llei de regulació del deute extern que, tot i els avanços, deixava fora la possibilitat de fer auditories per comprovar els impactes que han tingut i tenen els projectes finançats amb diners públics i privats espanyols i, per tant, el reconeixement dels deutes il·legítims. A més, ni a l'anterior legislatura ni en aquesta no es va complir amb la llei perquè no es van fer públics els projectes de reformes dels crèdits del Fons d'Ajuda al Desenvolupament (FAD) i de les assegurances CESCE. En canvi, gairebé al mateix temps, el govern noruec va decidir, atesa la pressió de la societat organitzada, declarar de forma unilateral la cancel·lació de deutes *vergonyosos* de cinc països del Sud.

Poc després, al FSM de Nairobi del gener de 2007, es va a convocar la setmana global de lluita contra els deutes, que va tenir un fort ressò a Catalunya gràcies a l'empenta de les entitats que conformen la campanya Qui Deu a Qui? Aquella setmana d'octubre es van fer paleses tot un seguit d'iniciatives ciutadanes d'auditories i l'abast que està prenent l'exemple equatorià: la Comissió d'Auditoria del Crèdit Públic. Aquesta iniciativa compta amb la col·laboració de la societat civil organitzada del Sud i del Nord i centra l'anàlisi, entre d'altres, en els crèdits bilaterals amb l'Estat espanyol. Tanmateix, la possibilitat de canviar deute per no treure petroli del subsòl de l'Amazònia equatoriana, amb la iniciativa del Yasuní, ens demostra que la lluita per la cancel·lació del deute il·legítim s'ha de mantenir a l'aguait.

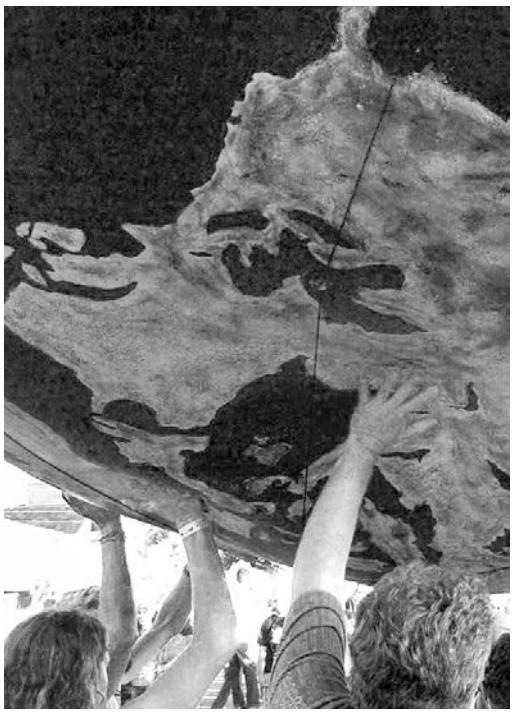

›35

Els fronts oberts de l'autodeterminació

En els fronts oberts dels conflictes internacionals la lluita per l'exercici del dret a l'autodeterminació continua a la primera pàgina de l'actualitat. Si l'entenem tal com el va formular Lenin el 1914 a *Sobre el dret de les nacions a l'autodeterminació* i compartim amb ell que és "el dret a la secessió i a la formació d'un Estat independent", diversos exemples arreu del món ens mostren que encara hi ha molts processos d'alliberament nacional oberts que combaten l'ocupació i l'opressió nacional. És el cas, per exemple, de les lluites en marxa a Euskal Herria, el Kurdistan o Còrsega i, també, als Països Catalans. Aquests pobles mostren que, malgrat l'estabilització de les fronteres a l'est i al sud d'Europa des de fa decennis, la negació de realitats nacionals que no concorden amb els estats no resol el conflicte, només el perpetua.

En una acceptació més àmplia del terme autodeterminació, molts també interpreten els processos revolucionaris animats actualment a l'Amèrica Llatina per alguns governs d'esquerres com a lluites autodeterministes. En aquest cas, els podem contemplar com a exercici de l'autodeterminació perquè s'enfronten a l'imperialisme per poder decidir lliurement sobre allò que els afecta, tant en l'àmbit polític com l'econòmic, social, comunicacional i cultural. Són els casos de Veneçuela o Bolívia. Així doncs, els processos de nacionalització d'empreses que fins ara estaven en mans de transnacionals o el fet de treballar per aconseguir la sobirania alimentària s'englobarien dins d'aquesta concepció àmplia de la lluita autodeterminista que s'enfronta al neoliberalisme.

›36

Els pobles indígenes i la resistència a l'extermini

Després de 500 anys de lluita contra l'assimilació, els pobladors originaris encara resisteixen la pressió dels colonitzadors

Alba Barbé Serra

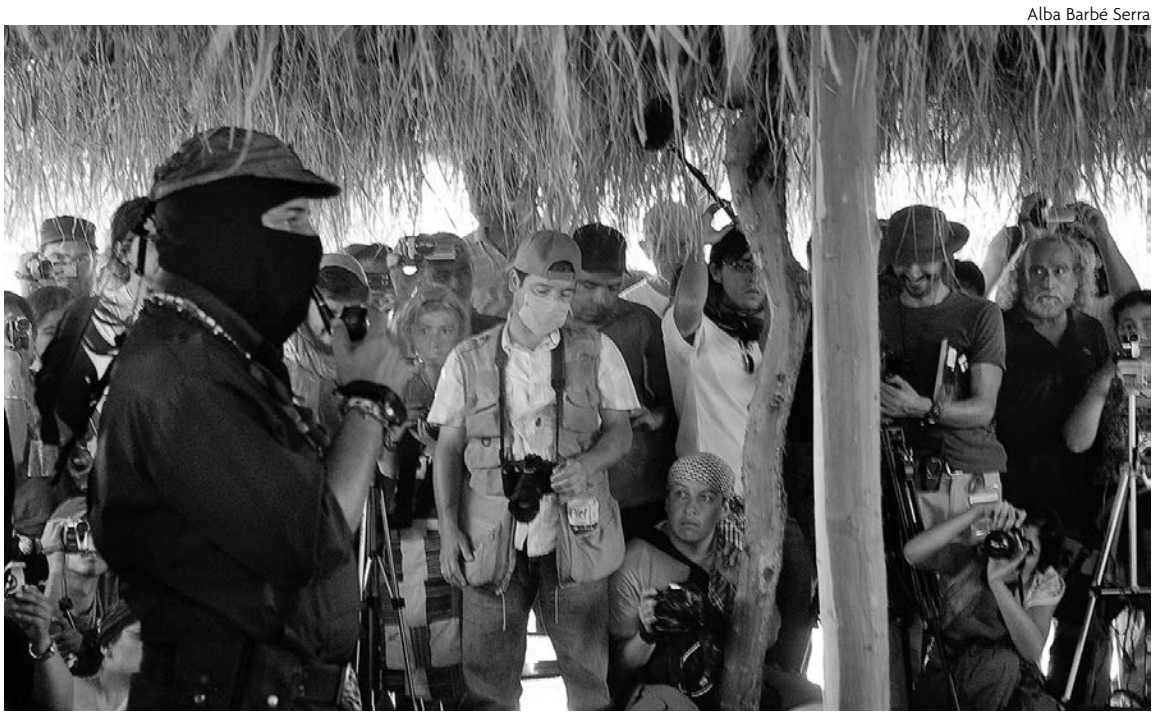

El Subcomandante Marcos de l'Exèrcit Zapatista d'Alliberament Nacional fent un discurs

Els pobles indígenes porten segles de lluita silenciosa per resistir els cops dels diversos processos de colonització. A pesar de totes les polítiques assimilacionistes i d'extermini que s'han produït arreu del món, encara en trobem un nombre gens menyspreable de prop de 400 milions de persones. Són pobles diversos que comparteixen realitats similars de pobresa, discriminació institucional i social i violacions de drets humans, generalment sota un paraigua d'impunitat i indiferència. Les seves lluites han crescut durant les darreres dècades, quan els seus territoris i coneixements s'han convertit en objecte de desig de les potències econòmiques i de les transnacionals.

Als cinc continents lluiten per deixar de ser invisibilitzats pel poder

Actualment han sumat esforços i han creat xarxes internacionals que s'articulen davant les organitzacions multilaterals per transformar un sistema internacional aparentment democràtic, però basat en el dret del vencedor. Als cinc continents lluiten per deixar de ser invisibilitzats pel poder i perquè les seves cultures natives no desapareguin davant l'avanç impassible dels models econòmics homogeneïtzadors, contradictoris amb la diversitat i, fins i tot, amb els drets humans. Aquesta discriminació indica que molts estats s'han conformat a esquenes de la seva realitat poblacional. Exemples com Guatemala, Bolívia o el Nepal, amb percentatges indígenes superiors al 50% i on aquests han patit genocidis i exclusions durant segles, són il·lustratius.

La lluita s'ha tornat esperança amb processos com el bolivià, amb l'arribada d'Evo Morales al govern, o el que recentment s'ha iniciat al Nepal amb la ratificació del Conveni 169 de l'OIT sobre Pobles Indígenes i Tribals en Països Independents.

Aquesta norma, juntament amb la declaració de l'ONU sobre els Drets dels Pobles Indígenes aprovada el 7 de setembre passat, és la principal eina jurídica de reconeixement dels seus drets humans.

I encara que els atacs siguin cada vegada més devastadors, com els mateixos indígenes d'Amèrica acostumen a dir, van resistir 500 anys i en resistiran almenys 500 més.

›37

La sobirania alimentària, una demanda ineludible

El menjar s'ha convertit en una mercaderia en mans del millor postor. És per això que el seu control i la seva producció per part dels pobles és un dret indispensable per assegurar l'alimentació a nivell mundial.

La crisi alimentària que es viu a escala planetària posa en evidència la necessitat urgent d'avançar cap a la sobirania alimentària: el dret de les comunitats de controlar les polítiques agrícoles, tenir accés lliure als recursos naturals (terra, llavors i aigua) i poder escollir què es vol menjar.

Des que, a mitjan dels anys noranta, el moviment internacional de pagesos Vía Campesina va alçar la bandera de la sobirania alimentària, organitzacions socials noves –més enllà de la pagesia– han fet seva la demanda. Grups de dones, consumidores, sindicalistes o ecologistes inclouen la sobirania alimentària en el seu repertori de reivindicacions.

El Fòrum per la Sobirania Alimentària celebrat a Mali el febrer del 2007 –amb la participació de centenars de pagesos, pescadors, pastors i indígenes d'arreu del món– va jugar un paper molt important en el seu impuls com a lluita unitària d'aquest conjunt de moviments, a la vegada que va permetre l'articulació de diverses xarxes.

En el context d'inseguretat alimentària que vivim, s'ha fet un cert espai a aquest tema en l'agenda política d'alguns països. A finals d'abril de 2008, els governs de l'Alternativa Bolivariana pels Pobles d'Amèrica (ALBA), en una reunió extraordinària per parlar de la crisi, van firmar un acord per implementar programes de sobirania alimentària regional. De totes maneres, encara falta molt perquè s'apliquin polítiques totalment coherents en aquesta matèria.

Camperols en lluita a l'Amèrica Llatina

›38

A tot el món, dones contra la guerra

Planeta Roig

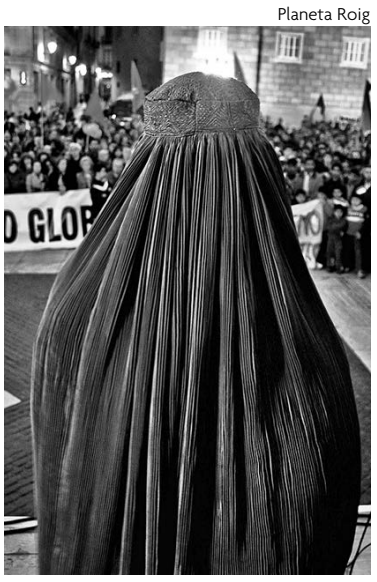

Mobilització contra la guerra a la Plaça Sant Jaume de Barcelona

La mirada feminista al pacifisme i l'antimilitarisme analitza els conflictes des de la vida quotidiana i l'ètica de la cura. Fa visible la línia contínua que uneix la violència que pateixen les comunitats en els conflictes bèl·lics amb la que pateixen les dones en l'àmbit domèstic i com n'és de fàcil passar d'un costat a l'altre.

Les dones feministes i antimilitaristes es declaren insubmises als seus propis governs i s'ubiquen fora de la lògica de la violència. Des d'aquesta postura, ofereixen alternatives i propostes de solució als conflictes. Es tracta de crear ponts amb *l'altre*, començant per les *altres* dones –amb qui comparteixen pors i patiments– i continuant amb els *seus* homes, que es neguen a participar de la guerra.

La pau sense la veu de les dones no és ni veritable ni duradora. La tasca feminista és present en molts conflictes

La tasca feminista la trobem a tots els conflictes armats d'avui dia: a Palestina i a Israel, on dones de les dues parts treballen plegades des de fa més de vint anys; a Colòmbia, on han fet visible de quina manera el conflicte i el desplaçament forçat afecta la vida de les dones i aposten per una sortida dialogada amb veritat, justícia i reparació; als Balcans, on les dones de les diferents regions van aconseguir estar en contacte durant la guerra i avui dia continuen treballant per la fi de la filosofia de l'odi; a l'Afganistan, on es creen xarxes de suport mutu per dotar-se de recursos econòmics i educatius; als conflictes oblidats de l'Àfrica, on tenen un paper de mediadores molt important i, sense anar més lluny, al País Basc, on dones de tots els partits polítics van crear un espai per al diàleg.

Totes elles formen part d'una una xarxa internacional de resistència a les guerres cada vegada més forta i que està aconseguint que es reconegui que la pau sense la veu de les dones no és ni veritable ni duradora.

DRETS NACIONALS

Coordinació: Roger Palà
Textos: Roger Palà i Marta Camps

›39

El retorn del ‘som una nació’

Les mobilitzacions pel dret de decidir i contra els estatuts d’autonomia marquen l’agenda d’un independentisme que s’estén a nivell sociològic

Anthony Garner

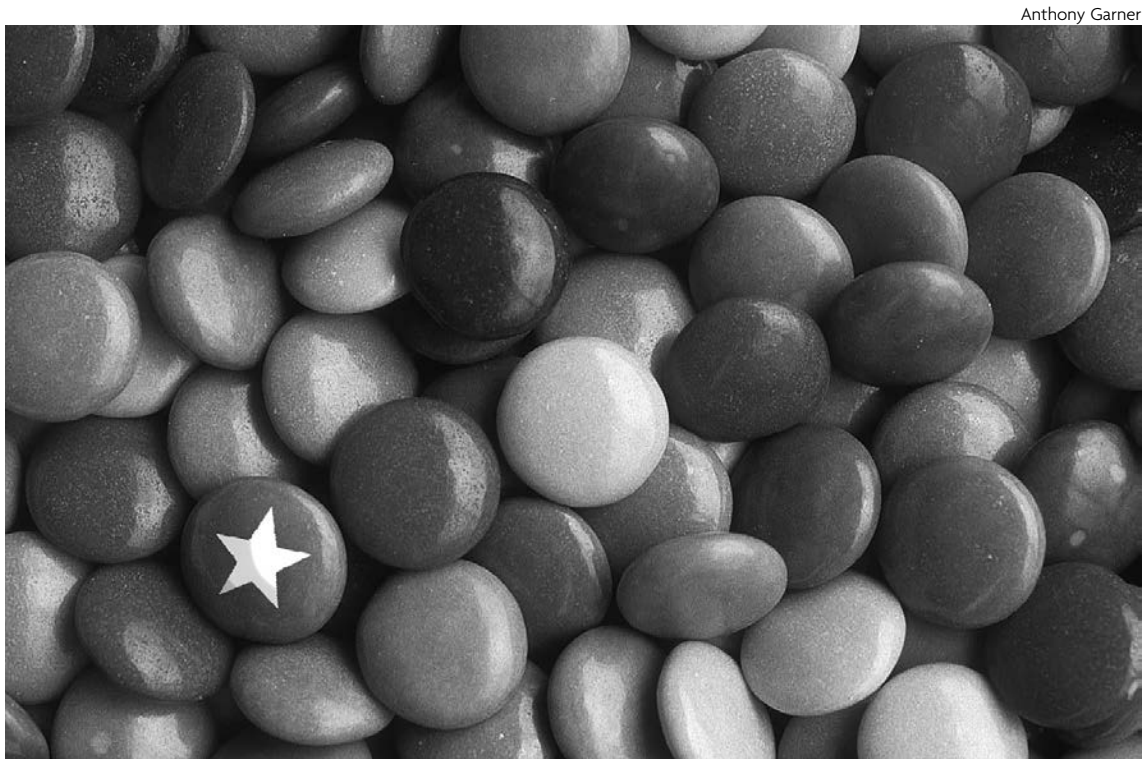

Durant el 2006 i el 2007 Catalunya ha viscut dues de les mobilitzacions més massives de la seva història, ambdues amb un denominador comú: la reivindicació del dret de decidir. Les grans marxes del 18 de febrer de 2006, poc abans del referèndum de reforma de l’Estatut català, sota el lema *Som una nació i tenim el dret de decidir* i l’1 de desembre de 2007, enmig d’una forta crisi causada per la manca d’inversió estatal en infraestructures ferroviàries, han estat la constatació mediàtica de l’extensió sociològica de l’independentisme. Un creixement social que avalen diversos indicadors estadístics: segons un informe recent de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), el 36,5% dels ciutadans del Principat votaria a favor en un referèndum per decidir la independència de Catalunya, un 22,1% hi votaria en contra, un 27,1% s’abstindria i un 11,7% es mostra indecís.

Aquest creixement dels partidaris del *sí* en un suposat referèndum d’autodeterminació s’ha plasmat, a nivell polític, en l’ascens d’ERC –i en la seva davallada electoral quan les expectatives dels seus votants no s’han vist acomplertes– o en l’eclosió a escala municipal de les Candidatures d’Unitat Popular (CUP), impulsades per moviments independentistes d’esquerra rupturista. Al mateix temps, diferents moviments cívics com la Plataforma pel Dret de Decidir i la nodrida xarxa d’ateneus i casals independentistes d’arreu del territori s’han convertit en un puntal de l’extensió social de l’independentisme.

El gran ‘tour de force’ independentista, encara avui no resolt, són les reformes dels estatuts

El gran *tour de force* de l’independentisme, encara avui no resolt, són les reformes dels estatuts. Al Principat, les successives retallades al text aprovat per àmplia majoria pel Parlament es van produir en el marc d’un allunyament agut entre la ciutadania i la classe política que va tenir com a resultat una abstenció altíssima en el referèndum (50,59%), tot i l’àmplia victòria del *sí* (73,9% dels vots). L’aposta pel *no*, impulsada per moviments cívics per l’autodeterminació com la campanya Diguem No i la Plataforma pel Dret de Decidir, va tenir el suport d’una ERC indecisa fins al darrer moment i un aliat molt incòmode: el PP. El segon *round* de la batalla estatutària va ser després de l’estiu amb la sentència del Tribunal Constitucional espanyol sobre l’Estatut.

OPINIÓ

El dret de decidir, territori comú

Carles Riera
Sociòleg i vicepresident del CIEMEN

La Plataforma pel Dret de Decidir (PDD) es debat avui entre dos projectes. L’un, fonamentat en la total independència dels partits i de les institucions i oposat a qualsevol projecte estatutari i, l’altre, obert a compartir agenda amb partits polítics i institucions i a entrar en el debat estatutari. Aquesta divisió, però, no és específica de la PDD, sinó que travessa el conjunt del sobiranisme en general i de l’independentisme en particular. Tenen, però, un territori comú, el del dret de decidir i el de la deslegitimació i la contestació davant les ingerències de les institucions espanyoles en les decisions democràtiques del nostre país. Junts o separats, els dos projectes poden sumar pel que fa a aquestes qüestions.

›40

‘300 anys d’ocupació, 300 anys de resistència’

L’esquerra independentista aglutina esforços

300 anys

Accions, murals, marxes, debats, trobades i aplecs. Tot plegat és el resultat d’una intensa campanya iniciada el 2007 pel conjunt de l’esquerra independentista sota el lema *300 anys d’ocupació, 300 anys de resistència*. El motiu, l’aniversari de la desfeta militar catalana i l’entrada dels exèrcits castellans de Felip de Borbó, que van desmembrar els Països Catalans i van instaurar la persecució de la llengua, la cultura i els usos de la població, traduïda uns anys més tard en el Decret de Nova Planta.

Amb la posada en marxa d’aquesta campanya, l’esquerra independentista ha volgut demostrar que la desobediència quotidiana i popular a l’ocupació continua present tres-cents anys després. I ho ha fet amb escreix. Col·lectius i organitzacions d’arreu del territori han dut a terme nombroses accions apel·lant a la iniciativa, que també ha arribat als ajuntaments de la mà de les regidories de les CUP. Cal destacar l’aplec unitari celebrat a Almansa el 28 d’abril de l’any passat, tres dies després de l’aniversari de la batalla històrica. I també la manifestació unitària convocada a Lleida el 12 d’octubre, que va aplegar més de dues mil persones. Malauradament, la repressió tampoc no hi ha faltat, amb exemples diversos com l’encausament de dos joves de Lleida per la pintada d’un mural i l’agressió policial a diversos joves d’Elx.

Més informació: ‹www.300anys.cat›

›41

El viacrucis dels ‘papers de Salamanca’

Mobilització pel retorn dels documents espoliats

Arxiu

L’any 2005, després d’una intensa campanya social dinamitzada per la Comissió de la Dignitat, el govern espanyol va aprovar la Llei de Devolució que havia de suposar el retorn dels anomenats *papers de Salamanca*. En un primer moment només va tornar a Catalunya la documentació espoliada a les institucions. Han hagut de passar tres anys perquè es constituís –el 16 de juny passat– el patronat del Centre Documental de la Memòria Històrica, que ha de fixar el calendari de devolució de la documentació que encara està retinguda a l’arxiu de Salamanca. La comissió haurà de revisar i avalar els dos milions de documents –la majoria de particulars– continguts en 1.300 caixes, un pas imprescindible per la seva devolució definitiva. Després de tot això, encara hi haurà documents espoliats a Salamanca: els que reclamen els particulars i els ajuntaments valencians.

›42

Suport massiu a les seleccions nacionals

L’Estat espanyol n’impedeix el reconeixement

Bertus JC

Un estudi recent de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) conclou que només un 4,7% dels catalans es mostra totalment en contra de l’oficialitat de les seleccions esportives catalanes. El mateix estudi també conclou que més d’un 50% està a favor de la nostra oficialitat al marge de les federacions espanyoles i, d’aquests, prop del 40% s’hi mostra totalment a favor. Però, malgrat aquest suport social ampli, ni Catalunya ni els Països Catalans tenen reconegudes seleccions esportives pròpies i la lluita per aconseguir-les en tots els àmbits de l’esport ha estat intensa durant els darrers anys. La Plataforma Proseleccions Esportives Catalanes ha dinamitzat la demanda, tant a nivell social –jornades massives de suport o partits com l’Euskadi-Catalunya que va omplir l’estadi de San Mamés a Bilbao– com a nivell legal.

›43

Una llengua en moviment

El Correllengua articula un moviment ampli en defensa del català arreu del territori

El moviment en defensa del català s'ha consolidat com una de les xarxes socials més potents del país. Prova d'això és l'èxit del Correllengua, que enguany arriba a la seva dotzena edició. Creat el 1993 a Mallorca com una iniciativa local a imatge i semblança de la *Korrika* basca, des de 1996 les seves activitats se celebren durant tres mesos arreu dels Països Catalans. La

Un dels seus principals cavalls de batalla és la lluita contra les polítiques secessionistes, especialment virulentes al País Valencià

sèrie d'actes dinamitzats per la Coordinadora d'Associacions per la Llengua (CAL), els casals Jaume I del País Valencià i Joves de Mallorca per la Llengua han esdevingut la punta de llança d'un potentíssim moviment que guanya cada dia més seguidors i té la capacitat de transmetre un discurs popular i accessible.

Els objectius del Correllengua són aconseguir el ple reconeixement de la unitat de la llengua catalana, l'oficialització a tot el territori i el foment d'uns hàbits interpersonals de fidelitat lingüística. I un dels seus principals cavalls de batalla és la lluita contra les polítiques secessionistes, especialment virulentes al País Valencià, governat per un PP contra el qual sembla que no es pugui articular cap alternativa política. El blaverisme és ben actiu i les agressions són constants, més ara amb la batalla judicial i política pels tancaments dels repetidors de Televisió de Catalunya al País Valencià.

El Correllengua també treballa per exigir a les administracions competents que reconeguin l'oficialitat del català a tot el territori i també a la Unió Europea i que desenvolupin un marc legal i unes polítiques concretes que garanteixin la plena normalització de la llengua.

Un altre dels objectius centrals del Correllengua és el foment d'uns hàbits de fidelitat lingüística que permetin superar la baixa autoestima i la submissió pròpia dels parlants de llengües minoritzades. Amb aquest objectiu, la CAL ha desenvolupat una eina de caire pedagògic, els tallers sociolingüístics, que actualment coordina i promou Tallers per la Llengua. L'eix central de la iniciativa és insistir en el paper clau que tenen els parlants del català en el manteniment de la vitalitat de la llengua.

Més informació: ‹www.cal.cat›

CAL

El Correllengua de 2007 es va cloure el mes de novembre a Perpinyà

›44

El castellà, obligatori per llei als Països Catalans

149 normes imposen l'etiquetatge en castellà

Hi ha 149 lleis que imposen el castellà en l'etiquetatge de productes a Catalunya, mentre que només una obliga a etiquetar en català i, a més, el govern català no l'ha feta efectiva. Aquesta és la conclusió d'un estudi recent de la Plataforma per la Llengua, que assenyala que existeixen 149 lleis impositives del castellà en l'etiquetatge de productes, que abasten la pràctica totalitat de productes distribuïts a Catalunya: des dels productes farmacèutics als

La llei que hauria de garantir l'etiquetatge en català no s'ha desenvolupat

productes industrials de tot tipus, passant pels alimentaris. En canvi, l'única llei que reconeix el dret dels catalans de rebre l'etiquetatge de productes en la llengua del país és l'Estatut del Consumidor de 1993. Aquest text preveia que el Govern de la Generalitat en desenvolupés el reglament corresponent per tal que aquest dret passés a ser una obligació per les empreses, en igualtat de condicions amb el castellà. Quinze anys després, aquest desenvolupament resta aturat.

La Plataforma per la Llengua lluita per l'etiquetatge en català

›45

La Bressola consolida l'ensenyament en català a la Catalunya Nord

Vuit centres impulsen la immersió lingüística amb un model obert i viu

Trenta-dos anys a les aules i als patis en català. El projecte de La Bressola s'ha convertit en un referent de la reivindicació, la immersió i l'arrelament de la llengua a la Catalunya Nord. Des de 1976 a l'actualitat s'han endegat un total de vuit centres en ple funcionament, tant de primària com de secundària, bastant concentrats a la zona del Rosselló. A més, la iniciativa inclou un vessant laic fort i la defensa d'un model de pedagogia obert i viu, amb especial atenció a la creativitat de la canalla. Així doncs, el projecte no només s'ha quedat a la Catalunya Nord, sinó que ha esdevingut un model a seguir i al qual donar suport. En aquest sentit, cal destacar la tasca de l'Associació d'Amics de La Bressola.

La Bressolada de 2008, la festa de les escoles catalanes del nord

El paper de l'Académie Française

El 2 d'abril de l'any 1700, el rei Lluís XIV va signar l'edicte de prohibició del català a l'actual Catalunya Nord, annexionada a la corona francesa a partir del Tractat dels Pirineus de 1659. Tres-cents vuit anys després, les institucions franceses continuen pensant de manera similar. La darrera mostra ha succeït durant el mes de juny, amb el rebuig total de l'Académie Française –el símil de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC)– d'aprovar el català com a *llengua regional* a la Constitució francesa. La proposta no només es queda aquí, sinó que també nega l'admissió d'aquesta llengua com a oficial a Europa. El Senat francès també ha decidit secundar aquesta opinió, contràriament a l'Assemblea. Per tant, s'obre un panorama en el qual la tasca de La Bressola continuarà essent la superació de les traves per la normalització i l'ús del català.

Més informació: ‹www.bressola.cat›

DRETS I LLIBERTATS

COORDINACIÓ I REDACCIÓ:
David Fernández

›46

OPERACIONS ANTITERRORISTES

De l'"escamot Dixan' al Raval: es cerca enemic

La meitat dels 327 detinguts a l'Estat espanyol en operacions policials contra l'integrisme islàmic han quedat en llibertat

Les operacions contra suposades cèl·lules jihadistes a Catalunya continuen envoltades de polèmica i d'una cadena interminable de contradiccions. La darrera, el gener passat, i que va propiciar que *El Periódico de Catalunya* obrís portada amb un enorme i alarmista *19-G*, ha acabat amb el processament de deu ciutadans pakistanesos, veïns del Raval de Barcelona i que, segons va assegurar Rubalcaba, estaven vinculats al grup religiós Tabligh. Un processament en el qual les tesis d'atemptat imminent –primer al metro, després a la mesquita i finalment enlloc– s'han esvaït del tot.

Però, rere l'operatiu –amb tres versions oficials diferents en poc menys de 48 hores i una tensió creixent entre la Guàrdia Civil i la policia espanyola–, només es troba un confident policial –que ara nega aquesta condició–, una triangulació entre els serveis secrets espanyol, francès i pakistanès i un acte judicial de processament signat pel jutge Ismael Moreno que, reconeixent que no hi havia armes ni explosius, els acusa d'integració a banda armada.

Musharraf al Raval

Poc després de l'operatiu, el diari *The Guardian* va titular que sis detinguts a Londres en aquesta mateixa causa eren homes del president Musharraf. Scotland Yard va decidir alliberar els sis suposats suïcides. La mateixa OTAN va aprofitar la cimera de Bucarest de l'abril per protestar per la tebiesa social a Catalunya davant el suposat fenomen jihadista. Després de les detencions, la política antiterrorista de l'organització atlàntica va quedar legitimada. Finalment, es va certificar que l'origen de les informacions provenia directament del Pentàgon. Cal recordar, a més, que

Lluís Ràfols

l'operació es va produir pocs dies abans que el dictador militar Musharraf visités la Unió Europea, després de l'assassinat de Benazir Bhutto.

Sota indicis febles i bases probatòries nul·les, sota l'aplicació de la pitjor legislació especial antiterrorista (incomunicació, Audiència Nacional i dispersió penitenciària), aquest tipus d'operacions han generat un clima de por i indefensió entre la comunitat musulmana i ha atiat brots d'islamofòbia populista. Tot i així, la comunitat pakistanesa del Raval s'ha mobilitzat i ja ha protagonitzat diverses accions en defensa dels veïns empresonats.

Les dades són ben eloqüents. Fins el juny de 2007, dels 327 suposats jihadistes detinguts, 153 havien quedat absolts, segons un informe de l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans. Un temps abans, a les terres gironines l'*operació Estany* –ordida en els prolegòmens de la guerra il·legal a l'Iraq– va aixecar una estesa onada de solidaritat. Cinc persones van ser empresonades. El Tribunal Suprem espanyol, però, va rebaixar la condemna a la meitat, tot i que el suposat àntrax va acabar esdevenint sabó de rentadora. Vilafranca del Penedès o Santa Coloma de Gramenet també han estat escenaris d'aquest tipus d'operacions espectaculars que han dut els abusos i la impunitat de l'anomenada *guerra global contra el terrorisme* a casa nostra.

OPINIÓ

Dret penal d'enemic

Jaume Asens. Advocat

Jutjar pel que s'és i no pas pel que es fa. Condemnar idees i no delictes. Militaritzar l'ordre públic en la lògica de guerra contra els moviments socials. El recurs recurrent al dret d'emergència i les legislacions especials. Sucumbir a la temptació de la Inquisició. Finalment, les seqüeles post 11-S han obert la veda a les llibertats fonamentals i les garanties jurídiques bàsiques que s'havien consolidat després de la II Guerra Mundial. Guantánamo és –ara i aquí– la metàfora del terrorisme d'Estat publicitat sense embuts, de les zones sense dret pels nous *homo sacers*, de la cambra fosca de la democràcia autoritària de mercat. Entre el dret penal d'enemic i la criminologia de la intolerància, creixen els criminalitzats.

›48

De Rubianes a 'Egunkaria': tots som Lorca

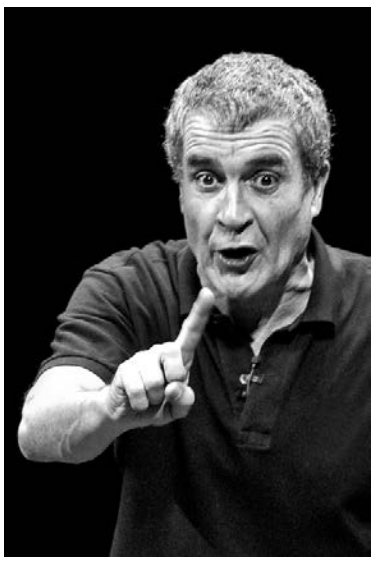

Finalment, l'Audiència de Barcelona obrirà judici oral contra l'actor Pepe Rubianes per un delicte d'ultratge a Espanya. La causa havia estat arxivada pels jutjats de Sant Feliu de Llobregat, que van estimar que les crítiques només anaven destinades a "una concepció d'Espanya diferent a la democràtica". Però la insistència de la ultradretana Asociación para la Defensa de la Nación Española ha provocat que l'actor sigui jutjat per unes declaracions al programa *El Club* de TV3, per les quals la fiscalia li sol·licita 21.600 euros.

L'Audiència de Barcelona jutjarà l'actor per 'ultratge a Espanya'

El processament de Rubianes coincideix amb el desè aniversari del tancament d'*Egin* –el primer des de 1978– i l'inici d'un cicle particularment complicat per la llibertat d'expressió i opinió. Des de l'any 1998 ja s'han tancat cinc mitjans de comunicació a l'Estat espanyol. El darrer, l'any 2003, va ser contra *Egunkaria*. Les bombes contra Leo Bassi, la prohibició de concerts de grups crítics, la criminalització i la censura a periodistes o el tancament de repetidors de TV3 s'emmarquen en la mateixa deriva autoritària.

›47

Guantànamo a Girona

Campanya per la llibertat de la jove Núria Pòrtulas

La detenció, incomunicació i empresonament de l'activista Núria Pòrtulas el febrer de 2007 va tornar a palesar, també, que la incorporació de la dissidència com a nova amenaça a la democràcia havia quedat ben instal·lada als quarters generals dels Mossos d'Esquadra. Núria Pòrtulas, que va estar empresonada durant quatre mesos, va recuperar la llibertat després d'una intensa campanya.

La Divisió Central d'Informació dels Mossos d'Esquadra va aportar com a única prova una llibreta blava i la militància de la jove de Sarrià de Ter. De nou, ni explosius ni armes ni proves. Durant les mateixes dates es va desarticular un grup ultradretà al Baix Llobregat: es van decomissar 26 armes i 4.000 bales. Tots els membres del Frente Joven Obrero van tornar a casa després de passar per comissaria.

Aquesta realitat dual coincideix amb la visita que va fer el mes de maig passat el Relator de l'ONU per als Drets Humans en la lluita contra el terrorisme. Martin Scheinin va cloure amb una severa advertència a l'Estat espanyol i va alertar, sense embuts, de la deriva antiterrorista que pateix, dels abusos que genera i que "quan es cau per aquest pendent es corre el risc de vulnerar molts drets."

Toe

Manifestació a Girona per l'alliberament de Núria Pòrtulas

setmanari de comunicació

directa

núm. 100 bis // 2 de juliol de 2008 www.setmanaridirecta.info 1,5 euros

Milers de persones participen a la marxa contra l'heteropatriarcat

El dia per l'alliberament gai, lesbià i transexual es va fer visible al carrer

Agnès Tortosa
/redaccio@setmanaridirecta.info/

València, Barcelona i Girona van acollir les principals marxes del 28 de juny. La més multitudinària es va celebrar a la ciutat comtal, on s'hi van aplegar entre 20.000 i 25.000 persones segons la Comissió Unitària que organitzava l'esdeveniment. La Guàrdia Urbana només en va veure 3.000, tot i que la plaça Sant Jaume era plena de gom a gom i molta gent va haver d'esperar la lectura dels manifestos des del carrer Ferran.

L'acte de Girona tingué lloc el dia anterior, i va aplegar una cinquatena de persones. A la nit es va fer una festa el centre cívic La Fàbrica, al municipi de Celrà.

El portaveu de la Comissió Unitària 28 de Juny, Lluis Parera, va manifestar que a la marxa de Barcelona es va tornar a optar per la protesta i reivindicació amb to festiu –però «no carnavalesc», com apuntava Parera– amb la participació de dos gegants, grallers, una batucada i diverses pancartes. "S'ha de continuar la lluita contra l'homofòbia» perquè no s'han assolit tots els drets i les llibertats malgrat l'aprovació de les lleis del matrimoni entre persones del mateix sexe i la d'identitat de gènere. "És el moment de canviar la mentalitat de la gent". Els col·lectius van fer una crida per continuar reivindicant "llibertats reals".

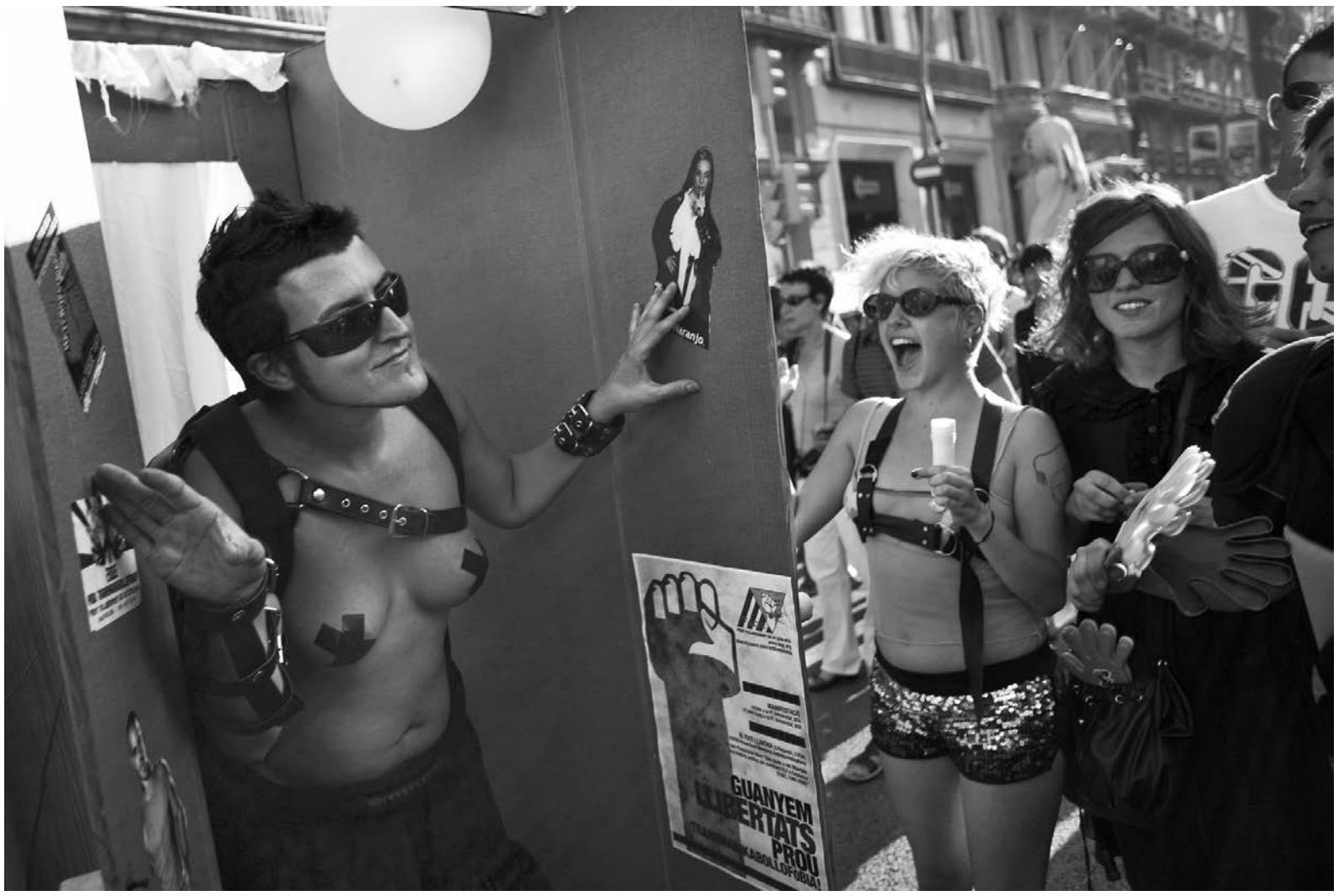

Expressió i reivindicació a la marxa del dia de l'alliberament, als carrers del centre de Barcelona Albert Garcia

La ultradreta s'apodera massivament de les celebracions de l'Eurocopa

Albert Martínez
/redaccio@setmanaridirecta.info/

Diumenge a mitjanit, la Riera de Mataró s'assemblava bastant a la plaça Colón de Madrid. Possiblement la presència de banderes preconstitucional amb l'àliga franquista era, fins i tot, més nombrosa a la capital del maresme. Unes 7.000 persones, segons la guàrdia urbana, es van congregar a la plaça d'Itàlia i a la Via Europa. Centenars van baixar fins a la Riera, on van arribar a penjar banderes espanyoles del balcó de l'ajuntament. S'exhibia, es venia i es distribuïa lliurement material falangista. Tots els agents de la comissaria dels mossos, fins i tot, els d'administració, van haver de sortir per a protegir l'edifici consistorial. Llançament de pedres i tot tipus d'objectes. El balanç final va ser d'un policia ferit, destrosses a botigues, claveguerem, jardineres, mobiliari urbà, senyals de trànsit, semàfors, papereres, parquímetres i dos vehicles policials amb els vidres trencats. Els aldarulls més greus que ha viscut Mataró a les últimes dècades. El regidor de Via Pública, Oriol Batista (PSC) ha assegurat que a banda de les cinc persones detingudes, es perseguirà penalment aquells que feien apologia del feixisme i portaven simbologia preconstitucional.

Mataró (foto) no va ser un fet aïllat. Es van reproduir situacions similars a Reus, Sabadell, Barcelona, Hospitalet de Llobregat, Tarragona, etc... El servei d'emergències amb seu al CECAT (Departament d'Interior) va mantenir una situació de col·lapse durant tota la nit. Els caps de premsa de la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona negaven l'evidència dels greus aldarulls que succeïen arreu del territori, especialment a la capital catalana. (continua a la pàgina 4)

Romuald Gallofré

Editorial

Invisibilització irresponsable

El diumenge al vespre, pels carrers i places de la majoria de ciutats del Barcelonès, el Maresme, el Baix Llobregat, el Vallès i el Camp desenes de milers de persones van sortir a xiular, cridar, amenaçar, apallissar, destrossar i imposar. Per molta gent va ser una nit difícil. No només no podies expressar en públic que la selecció espanyola t'importava un rave, el fet de no manifestar explícitament alegria per la victòria de *La Roja* podia desencadenar una agressió brutal. No eren quatre marginals, no eren els quatre pelats falangistes. El coixí sociològic de l'extrema dreta franquista incubada sota els discursos de Jiménez Losantos va sortir de l'armari. Però no estaven sols. Una generació de gent jove, de gent molt jove, corejava consignes contra TV3, contra els catalans, contra el català, tot plegat embolcallat d'un discurs masclista, sexista, homòfob, autoritari i racista. La imatge es repetia arreu, no era un fet aïllat. Agressions a pakistanesos a la plaça d'Espanya de Barcelona, atacs a botigues retolades en català a Mataró, persecucions i pallisses a Reus, Terrassa i Sabadell. El servei d'emergències 112 va estar saturat durant tres hores. Alguns es van tancar a casa per no veure-ho, no ho volien veure. Altres van decidir no informar-ne per no donar-los publicitat. Irresponsable tot plegat. Arribats a aquest punt, és necessari mostrar el que està passant i reflexionar-hi. Cal que algú expliqui als adolescents que duien àligues franquistes penjades del coll el seu significat, el que va significar pels seus avis i per les seves àvies. Les pilotes de goma que van impactar contra ells a les dues de la matinada –quan ho va ordenar Joan Saura, després que tanquessin les edicions dels diaris de Madrid per evitar la foto de Mossos contra espanyols– els van fer tornar a casa encara més convençuts del que cridaven. I cridaven coses com *Arriba la Benemérita!*. El problema vindrà a partir d'ara. A les places de Viladecans, el Prat i Sant Boi de Llobregat, als instituts de secundària. La ultradreta organitzada de Democracia Nacional, l'MSR, la Falange –que vigilaven de molt a prop els fets de diumenge a la nit– hi entrarà a fons. La seva capacitat organitzava aconseguirà arrossegar aquests joves? No és una anècdota tot plegat. Una percepció molt preocupant dels qui ho van viure en pròpia pell va ser la incorporació del discurs de la resistència i la clandestinitat. Durant anys han viscut aquest discurs de portes endins i ara han decidit fer-ho al carrer i imposar-ho als demés, a tothom. Aquests ja no es tancaran dins l'armari. El proper 12 d'octubre serà un bon termòmetre per veure realment què ha passat i si la invisibilització ha estat una estratègia encertada.

Pensem, doncs existim

I si l'amor no és lliure, com és?

✑ **Oriol Matadepera**
/directa@setmanaridirecta.info/

Com es qualifiquen les relacions d'amor si aquestes no són lliures? Ens autoimposem límits per donar, repartir i rebre amor? El nostre amor només es pot oferir a una sola persona en exclusivitat? Escollim lliurement el tipus de relacions d'amor que volem? O pensem que han de ser com ens han dit a casa, a les pel·lícules, als contes de prínceps blaus o a les cançons romàntiques? Estic ple de dubtes i no sé com resoldre'ls. Havia arribat a la conclusió que repressió, propietat privada, control, xantatge o drets exclusius eren termes que suposadament ens provocaven ganes de vomitar, però després els suportem amb (relativa) bona cara en les nostres relacions quotidianes i més encara si pel mig hi ha sexe. Ens juguem quedar-nos solters la resta de la nostra vida, discussions sense fi i una vida plena d'explicacions, dubtes i conflictes. És més fàcil i còmode continuar la roda de com han de ser les relacions (digueu-li parella o company o busqueu un altre eufemisme millor) que plantejar sinceament com volem viure al voltant d'altres éssers humans. També hi ha persones que s'esforcen per trobar la manera de conviure a gust amb les persones que s'estimen, encara que no sigui fàcil per la manera com ens han educat emocionalment.

L'amor traspassa barreres i jo l'ofereixo, el dono i el rebo en quantitats i maneres i vinculat a emocions i projectes de vida tan diferents com persones existeixen a la meva vida. Només pot haver-hi una persona a través de la qual puguem vehicular totes les nostres necessitats i desitjos emocionals? I la resta, què fan a la meva vida? Penso que és millor dependre emocionalment i sexualment del màxim nombre de persones possible, així quan un vincle es trenqui o es modifiqui pel que sigui no cauré en el pou de la depressió més profunda. És una cuirassa que em poso? No em vull comprometre? Tinc por? Sóc massa racional? Potser totes les respostes són afirmatives, però agrairia aportacions per trobar la manera d'encaixar-me en aquest món. Algun dia potser vivim les relacions sense esquemes ni tabús, rebent agradablement i amb plaer i alegria les diferències i les noves oportunitats de conèixer experiències i persones noves.

TERMÒMETRES AVALL

Una massa d'aire més fresc provinent de l'atlàntic trencarà el bloqueig anticiclònic que ha comportat vents del sud i temperatures molt càlides. A partir de dijous els termòmetres baixaran. Les tempestes es faran més habituals, i fins i tot, persistents dia rere dia al Pirineu. Alguns bancs de boira cobriran el cel durant els matins a la costa de Barcelona i Tarragona. La inestibilitat persistirà durant les tardas de la setmana vinent.

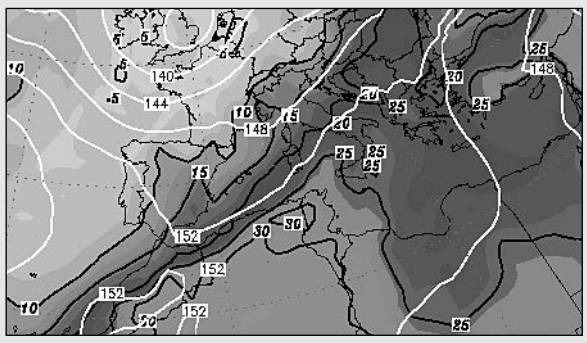

El vent atlàntic mourà l'aire càlid cap el nord d'Àfrica

Com s'ha fet?

Com que aquesta setmana no hi ha agenda, aprofitem aquesta secció per destacar-ne algun acte. D'altra banda, només dir que estem molt contentes de la feina fet amb el dossier *100 lluites, milers de veus!*

Agenda: Trobada de moviments socials. Entre els dies 4 i 6 de juliol a Santa Maria d'Oló. Més info: www.tempsdere-voltes.cat
Fe d'errades: L'autoria de l'article d'obertura de Què es cou de la setmana passada, "Trobar-se per construir contrapoder", és d'en Gessamí Sardà i la Marta Vilaró, no de la Gemma Garcia.

Qui som

REDACCIÓ: *De dalt a baix*: Manel Ros • *Impressions*: Laia Alsina i Lèlia Becana • *Així està el pati*: Jesús Rodríguez i Pau Cortina • *Roda el món*: Guillem Sànchez • *Observatori dels mitjans*: Enric Borràs i Abelló • *Què es cou*: Gemma Garcia i Jordi Panyella • *Expressions*: Roger Palà i Estel Barbé Serra • *La graella*: Xavi Camós • *La Indirecta*: Sergi Picazo
FOTOGRAFIA: Albert García i Eloy de Mateo
IL·LUSTRACIÓ: Jordi Borràs
COMPAGINACIÓ: Roger Costa
CORRECCIÓ: Col·lectiu de correcció i edició *A corre-cuita*
PUBLICITAT: Tània Miró
DISTRIBUCIÓ: Xavi Camós
SUBSCRIPCIONS: Jesús Hita
ADMINISTRACIÓ: Jordi Raymond
DIFUSIÓ: Blai Lindström

Corresponsalies
BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@setmanaridirecta.info
BERGUEDÀ: bergueda@setmanaridirecta.info
EL CAMP: elcamp@setmanaridirecta.info
GIRONA: girona@setmanaridirecta.info
MANRESA: manresa@setmanaridirecta.info
MARESME: maresme@setmanaridirecta.info
MENORCA: menorca@setmanaridirecta.info
OSONA: osona@setmanaridirecta.info
SABADELL: sabadell@setmanaridirecta.info
SOLSONÈS: solsones@setmanaridirecta.info
TERRASSA: terrassa@setmanaridirecta.info
TERRES DE PONENT: terresponent@setmanaridirecta.info
VALLÈS ORIENTAL: granollers@setmanaridirecta.info

El racó il·lustrat

Peix

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits ADSL Dipòsit Legal: GI-1528-2005 • c/Juan Ramón Jiménez núm. 22, 08902 • L'Hospitalet de Llobregat • www.setmanaridirecta.info • directa@setmanaridirecta.info • Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

Àrees de treball de Directa:
redaccio@setmanaridirecta.info • fotografiadirecta@gmail.com
il.lustraciodirecta@gmail.com • disseny@setmanaridirecta.info
subscripcio@setmanaridirecta.info • distribucio@setmanaridirecta.info • publicitat@setmanaridirecta.info

AQUEST NÚMERO S'ENVIA A IMPREMTA EL DIA 1

LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:
-Reconeixement. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada l'autor o el llicenciador.
-No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra per a finalitats comercials.
-Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra. - Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la llicència de l'obra. - Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'ús legítim o una altra limitació reconeguda per llei no queda afectat per l'anterior. *Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NoDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/ o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, California 94305, USA*

SABADELL // CONCENTRACIÓ PER UNA SANITAT PÚBLICA, GRATUÏTA I DE QUALITAT

El veïnat denuncia l'incompliment de Geli en el Pla Sanitari del Vallès

☞ **Pau Llonch**
/sabadell@setmanaridirecta.info/

La Federació d'Associacions de Veïns de Sabadell va convocar una concentració davant la Clínica l'Aliança de la capital vallesana el 25 de juny per recordar a l'administració local i a la Conselleria de Sanitat l'incompliment del Pla de Xoc del Pla Sanitari del Vallès que contemplava –entre altres accions– la reobertura d'aquest centre en el

L'Aliança hauria d'estar funcionant des de principis de 2006

període comprès entre 2005 i 2006. De forma simbòlica, el veïnat va tallar el trànsit del passeig Rubió i Ors i va anunciar noves mobilitzacions a partir del setembre. Tenen la intenció d'estendre la lluita per una sanitat pública i de qualitat arreu de la comarca a través de la Confederació d'Associacions de Veïns del Vallès Occidental (CONFAVOC).

El juliol de 2005 la Conselleria de Sanitat –amb Marina Geli al capdavant– va elaborar l'esmentat Pla Sanitari, fruit –segons el resum executiu al qual ha tingut accés la DIRECTA– de la gran sensibilitat dels municipis i dels ciutadans del territori per abordar aquests temes i del creixement –elevat i ràpid– de la població, amb un notable increment de la immigració que ha fet que cada cop sigui més crític l'injust desequilibri d'accessibilitat respecte la resta de Catalunya. Abans de l'aprovació del pla, ara fa tres anys, la FAV ja havia denunciat insistentment la precarietat de la sanitat a Sabadell: les esperes llargues i els col·lapses als serveis d'urgències, les llistes d'espera pels especialistes i per les intervencions quirúrgiques, l'accessibilitat i la resolució deficients dels serveis d'atenció primària o l'atenció a les emergències mitjançant el transport sanitari.

Tres anys després de l'aprovació del Pla Sanitari 2005-2015 –i superat el primer període, anomenat Pla de Xoc 2005-2006–, el balanç no pot ser més negatiu en paraules del president de la FAV Alejandro Oruña: "Un 60% dels compromisos que contemplava el pla no s'han complert". En efecte, si repassem els compromisos adquirits, la seva aplicació i l'estat actual de desenvolupament trobem notables endarreriments quan no incompliments flagrants del pla. De les sis actuacions en Centres d'Atenció Primària, que s'havien compromès a acabar el 2006, ni la de Sud-Campoamor ni l'ampliació del de Merinals ni la de Can Llong encara no han finalitzat i, en algun cas, fins i tot encara no es disposa dels terrenys per fer-ho.

David Datzira

La Federació d'Associacions de Veins i Veïnes va convocar l'acte

Més promeses incomplertes

Un altre compromís del Pla Sanitari era l'obertura d'un nou Hospital Comarcal el 2010, l'Ernest Lluch. Aquest equipament s'hauria de situar entre les poblacions de Cerdanyola, Ripollet i Montcada i Reixac, però a hores d'ara ni tan sols s'han expropiat els terrenys on s'ha d'ubicar, fet que encara pren més rellevància si tenim en compte que la consellera Geli va col·locar-ne simbòlicament la primera pedra.

La consellera Marina Geli va col·locar-ne simbòlicament la primera pedra

El tema de la clínica privada l'Aliança també preocupa notablement el veïnat. La història del centre és reveladora: el 1996 va tancar les portes amb unes pèrdues acumulades de 3,48 milions d'euros, motiu pel qual va ser embargada pel Ministeri d'Hisenda. El moviment veïnal, amb la FAV al capdavant, sempre havia exigit la reobertura de l'Aliança amb una gestió totalment pública i l'exdirector general del Servei Català de la Salut, Carles Manté, es va comprometre que fos així en una reunió amb la Comissió de Sanitat de la FAV el 2006. Per Oruña, "Ara que han passat diferents directors pel SCS, ningú no es recorda d'aquestes promeses. Per això ara el compromís és tan sols destinar uns 60 llits a la pública i 64 a la privada." Els motius de l'endarreriment tenen relació amb la legalitat urbanística, ja que les inspeccions del consistori van detectar que l'edifici sobrepassava els marges establerts al projecte original. Arran d'això, l'Ajuntament va requerir a l'Aliança que complís els plànols aprovats o que demanés la modificació del projecte. El resultat de tot aquest estira i arronsa burocràtic es plasma en més de dos anys d'endarreriment en la posada en servei del centre.

ENTREVISTA //ALEJANDRO ORUÑA, PRESIDENT DE LA FAV

David Datzira

Quins són els compromisos principals que no ha complert la consellera? Ha faltat voluntat política o el pla de xoc era massa ambiciós?

Entre molts compromisos concrets, sobretot no respectar les dates i no obrir l'Aliança en el temps i la forma acordades. En realitat, no ha complert gairebé res. El pla de xoc ja era insuficient per les deficiències sanitàries de la comarca. De fet, nosaltres vam demanar un segon pla de xoc el 2006, tal com s'havia fet al Baix Llobregat. També van fer cas omís davant aquesta petició.

Pel que fa a l'Aliança, quines són les demandes veïnals?

La valoració en aquest tema també és molt negativa. L'Ajuntament hauria d'haver-se posat al capdavant d'aquesta reivindicació. Sabem que ara hi ha problemes de legalitat urbanística i no demanem que la incompleixi, però és evident que si hi ha voluntat política no passen aquestes coses.

Tenim un dèficit de 500 llits a Sabadell i continuem reivindicant que l'Aliança sigui pública en la seva totalitat. No entenem perquè una part del centre s'ha retornat a mans privades després que s'ha demostrat que aquesta propietat devia molts diners a Hisenda. El comú dels mortals no gaudim d'aquests privilegis.

La reforma del Parc Taulí suposarà una millora en la situació assistencial de les urgències?

No, clarament. Entre altres coses, els nous equipaments són només per nounats i ginecologia. Si no es posen més mitjans tècnics, equipaments i els 1.500 metres que nosaltres demanem per les urgències, no servirà de res.

També volem destacar que al Taulí els malalts mentals estan a la setena planta, sense pati i en unes condicions deplorables. És com a *Alguien voló sobre el nido del cuco*. Convidaria les autoritats a visitar-los a veure si els cau la cara de vergonya.

Al pla sanitari es contemplava la participació de les entitats veïnals en la planificació i el seguiment de les actuacions. Ha estat així?

Es contempla, tot i que no sempre es compleix, que les entitats veïnals participin dels consells d'administració dels hospitals públics. Com que el Taulí és de la Xarxa d'Utilització Pública s'ha privatitzat en part no es contempla que estiguem al Consell d'administració. I pel què fa a la comissió de participació que s'havia compromès en el conveni entre l'alcalde i la consellera, no se'ns hi ha convidat perquè no s'ha convocat mai.

Quines mesures prendreu a partir d'ara?

Al setembre començarem una campanya llarga i dura per exigir tots els equipaments compromesos i tots els que facin falta.: Pediatria després de quarts de nou per descongestionar el Taulí, els nous CAP, el retorn dels metges a St. Fèlix amb el protocol d'actuació de la primària perquè reforçar la primària és important per la detecció precoç de malalties i calen especialistes, entre molts d'altres.

compartint recursos, coneixements i projectes per la transformació social
passa't!
plaça del sol 19-20 bx (gràcia - bcn)
www.infoespai.org
infoespai@infoespai.org
933907236
arxiu audiovisual
sales de reunions
programari lliure
tecnologia
infobotiga ...
infoespai .org

malea
teteria malea s.c.c.l
esmorzars i berenars, cassolans i ecològics
c/riego, 16 sants (bcn)
tel: 933312030

les nostres Novetats de 2008
editorial virus
www.viruseditorial.net
C/ Aurora 23, baixos 08001 Barcelona tel/fax: 93 441 38 14 e-mail: virus@pangea.org

lapsus
ESPECTACLES
93 310 60 95 / 620 997 452
info@lapsusespectacles.com
www.lapsusespectacles.com

CRÒNICA D'UNA NIT DE MALSON // L'ÀLIGA FRANQUISTA OCUPA LA PLAÇA D'ESPANYA

Carta blanca a l'aquelarre 'fatxa'

Higínia Roig
/redaccio@setmanaridirecta.info/

"Trigaràs 44 anys en tornar a veure això", va sostenir l'interlocutor telefònic a les 11 de la nit del passat diumenge. Sostenia que el metafalangisme de catarsi s'estava citant a la plaça Espanya, que abundava la simbologia franquista i que havien trinxat els vidres de cinc cotxes desafectes (és a dir, que no feien sonar el clàxon). Dos d'ells, ciutadans pakistanesos a qui ningú mai va avisar dels estirabots ultradretans dels cadells de Franco.

Em torna a trucar als cinc minuts: la fúria espanyola acaba de trinxar els vidres d'un autobús nocturn. Els vidres d'un autobús dels quals, l'endemà, l'Oficina del Portaveu dels Mossos d'Esquadra tindrà la barra d'afirmar que es van trencar per un petard mal tirat. Felicitats, Marc Homedes, que t'estàs lluint! Qui tingui ulls, però, que miri la fotografia. La Guàrdia Urbana bramarà el mateix: "normalitat ciutadana". L'endemà la *web* de l'Ajuntament diu que Barcelona va celebrar la victòria "sense incidents".

Finalment, per retrocedir en el temps, decideixo enfilar cap a la reconvertida plaça d'Oriente. Arribo rere un embús considerable al carrer Tarragona, on un Audi amb quatre joves *alt standing* s'encaren amb un municipal atònit al crit de 'Franco, Franco, Franco'. Arribo a l'Alcázar de Toledo a les palpentes: ha marxat el llum a la plaça d'Espanya. De plaça roja res, tota *rojigualda*. I un repertori melòdic reiteratiu: "A por ellos y por TV3!". Estranya barrija-barreja sociològica d'ultra lumpen espanyolista, *biopijos* de manual i joves mediatizats per Cuatro, atiant no un nacionalisme primari, sinó més aviat de primats. *Unga-unga* reconcentrat i sintetitzat en cinccents *nengs de Castefa* amb el toro per senyera. Foten por. Rellegeixo i m'aferro mentalment a passatges de *Psicologia de masses del feixisme* de William Reich. El que ens ve a sobre, penso.

Finalment arribo al rovell de l'ou. *Roberto Alcazar y Pedrín* em diuen: "Español o catalufo?". Abans de respondre "ton pare!" per darrer cop en la meva vida, insisteixo en la meva indubtable espanyolitat testosterònica. Passem per membres de la tribu. Empasso saliva en veure símbols neonazis. I l'instint de supervivència s'imposarà encara quatre cops més aquesta nit. "Carod, cabrón saluda al campeón". Saludo en Josep-Lluís, quin remei. No com pretenen, braç alçat, sinó amb una tímida rialla nerviosa. Un jove sense samarreta i amb calçotets Calvin Klein també cerca la meva complicitat: "Viva la Guàrdia Civil!", m'escridassa. Sort que abans que obri boca, al meu costat, una jove crida "Viva!" i es fusionen en una benemèrita abraçada, fet concret que em recorda la celebració electoral de Ciudadanos, amb crits unànimes al cos militar. Més braços enlaire amb la salutació feixista. Els Mossos: plou i fa sol, Joan Saura es repentina. Estaria rebé conèixer les comunicacions, els temps i les ordres d'aquesta nit: qui ordenava la passivitat, qui manava mirar a l'altra banda i on s'havien marcat els límits del doble raser. Perquè durant dues hores, la impunitat és absoluta. A escassos 100 metres d'un ampli dispositiu policial. Ultres 1-Mossos 0.

Dues hores de barra lliure i 145 minuts de disbauxa ultra enmig d'un temps mort policial de càlcul polític. Fins i tot, cap a tres quarts d'una, els bombers han d'entrar solets: un contenidor crema ja fa estona, alimentat per les ampolles llançades. Llarga fumata negra. Però és impossible apagar el foc. Els Mossos, que sempre veuen el que volen, no hi veuen res. Tampoc no

L'endemà la web de l'Ajuntament diu que Barcelona va celebrar la victòria "sense incidents"

veuen com els vailets d'Àtila s'enfilen al camió, on els *hooligans* fan de *hooligans*, treuen les mànegues i 30 eixelebrats assalten el vehicle. Una hora abans, un altre camió de BCNeta ha tingut exactament la mateixa sort. Al monument de la plaça d'Espanya s'hi ha enfilat un munt de gent, després d'esbotzar la porta i pixar-se sobre tot l'articulat de les Ordenances del Civisme, fetes per perseguir una gent i riure les gràcies d'una altra, com es demostra en aquesta vetllada d'impunitat ultra i permissivitat.

Finalment, passats tres quarts de dues, la Brigada Mòbil entra a la plaça. Punt i final policial. Pilotes de goma, sirenes i corredisses. Per la Gran Via i pel Paral·lel, arreu, contenidors tombats. La imatge que agrada tant a la premsa groga. Avui no és la realitat qui espatlla una mala notícia: és el silenci del poder polític, mediàtic i policial qui nega que el que passa, passa. Avui no toca i

Un grup d'ultradretans atura un camió de bombers abans d'assaltar-lo Albert Garcia

Albert Garcia

Destrosses a un autobús urbà i a un cotxe particular. Crema de lavabos portàtils.

ells no són els dolents. Mentrestant, ressonen crits de "no son españoles, son catalufos", "a mi la Guàrdia Civil" i altres perles de *cine de barrio*. I després de la batalla arriba la calma. Fitem com arriben els primers agents de paisà. Alguns ferits són assistits pel SEM i arriba la neteja. Les banderoles dels fanals diuen "Visca Barcelona!". Vuitanta sortides dels bombers. Durant cinc hores el 112 se satura: aldarulls, baralles i agressions. Als barris alts i fins les 6 del matí, la violència *xulipiruli* dels fills dels amos de tot s'imposa, com els seus pares la imposen cada dia. L'Ordenança del Civisme no es va fer per Sarrià. Un veí baixa al carrer i es queixa a un comandament: "Això també li diré a en Saura". El deriven a un policia de proximitat, que tampoc se'n pot desempallegar. Els Mossos s'arrengleren finalment al passeig de Maria Cristina. Es treuen els guants, es saluden, fan la cigarreta. Són les 03.00 de la matinada. I en un país de goril·les, darrera conversa d'orangutans amb un cap rapat: "Soy mas de izquierdas que ZP". Quina sort, penso. Adéu siau i bon vent i barca nova. Futbol per la vena i sobredosi de cavall. Anestèsia i opi. Societat de l'espectacle del doble raser. Crisi, quina crisi, si hem guanyat l'Eurocopa?

Pels analítics: que la fita futbolística dels pebrots i un canal de televisió congregui 10.000 persones a la plaça d'Espanya i bona part de l'unionisme espanyolista potser tampoc és gaire. Pels perplexos: d'on surt la mainada normal i jove amb insígnies franquistes? Pels sords, muts i cecs: al país dels bornis, l'alcalde és el cec. En general: gol de Torres. La roja. Que no té res a veure amb els números rojos de la crisi que arriba. Crisi que ja té *hooligans*. *Hooligans* per encarnar el feixisme que ve. Diumenge al tard els vam veure actuant impunement. I en directe. Mentre els Mossos s'ho miraven a 100 metres: encisador.

RIBERA D'EBRE // ACCIÓ DE TANCAMENT SIMBÒLIC DE LES CENTRALS NUCLEARS

Ascó i Vandellòs sumen el 71% dels incidents notificats

Damià Vernet

Concentració simbòlica a la porta principal de la central d'Ascó

Directa El Camp
/elcamp@setmanaridirecta.info/

El 25 de juny, el Consell de Seguretat Nuclear va informar d'una nova avaria de la Central Nuclear Vandellòs II, després de l'aturada no programada del dia 19. En aquest cas, diu el CSN, mentre la planta estava en procés de pujada de càrrega, es va produir el "trencament parcial d'una vareta sensor

Han tingut 15 dels 21 incidents notificables. Entre Ascó I i Ascó II acumulen onze incidents, el 52'4%

de posició (LVDT) de la vàlvula de regulació número 2 de la turbina, que ha provocat una obertura del 31% des de la seva posició inicial en tres segons. Com a conseqüència del mateix, s'ha produït una distorsió en la distribució de flux neutrònic axial, sortint de la seva banda de maniobra durant tretze minuts". La Coordinadora Anticementiri nuclear de Catalunya (CANC) denuncia que "des de fa temps es noten unes vibracions a la turbina" i que "els dos darrers *incidents* de la CN Vandellòs II estan relacionats amb aquesta vibració (no està localitzat encara l'origen ni la causa) i no son més que una avançada d'allò que pot esdevenir, una avaria molt greu amb conseqüències d'accident greu". En qualsevol cas el que és evident és que les tres centrals nuclears instal·lades a Catalunya ja acumulen el 71'4% dels incidents de totes les centrals nuclears de l'Estat espanyol durant el que portem d'any 2008. Han tingut quinze dels 21 incidents notificables. Entre Ascó I i Ascó II acumulen onze incidents, el 52'4%.

Pancarta a les portes d'Ascó

El mateix 25 de juny la Coordinadora Anticementiri Nuclear de Catalunya (CANC) va protagonitzar una acció de denúncia davant l'entrada principal del complex nuclear d'Ascó.

Una vintena d'activistes es van concentrar per denunciar el funcionament deficient de les tres centrals nuclears situades a Catalunya –gestionades per Endesa i Iberdrola–, exigir-ne el tancament urgent i mostrar l'oposició a la construcció d'un cementiri de residus radioactius a Ascó.

L'acció de protesta va consistir en el desplegament de dues pancartes, *Tancament (símbol nuclear)* i *Aturem les nuclears*, acompanyades de consignes a favor de la transparència informativa i de les energies renovables. L'acció va concloure sense incidents, però sota l'observació atenta de l'impertorbable *Poloni* i, més enllà, d'una patrulla de la Guàrdia Civil que no va intervenir.

El portaveu de la CANC, Juli Loras, va demanar "l'aplicació dels articles 341 i 342 del Codi Penal" –que preveuen penes de fins a vint anys de presó– pels responsables de la fuita radioactiva de la tardor de 2007. També va exigir la destitució de tots els membres del Consell de Seguretat Nuclear (CSN) "perquè sigui realment un consell de seguretat i no un consell pro nuclear" i la "retirada immediata" del projecte de construcció d'un magatzem temporal individual de combustible irradiat a Ascó.

Al comunicat publicat amb motiu de l'acció, el CANC afirma que les centrals nuclears són absolutament prescindibles. Argumenta que, des del 19 de juny les centrals nuclears Ascó I i Vandellòs II estan aturades i no hi hagut problemes en el subministrament elèctric ni a Catalunya ni a l'Estat espanyol.

El comunicat –penjat al bloc de la CANC, //blogcanc.blogspot.com– fa un llistat de fets, profusament documentats, que és qualifiquen de greus i afirma que la ciutadania està sotmesa a la desídia i l'engany sistemàtic per part d'Endesa, Iberdrola, el CSN, i ENRESA.

BARCELONA // VIOLÈNCIA IMMOBILIÀRIA

L'Ajuntament desallotja una família amb nou fills

Arnau Bach

Solar on es troba la casa desnonada pel consistori

Oriol Matadepera
/redaccio@setmanaridirecta.info/

El dimarts 2 de juliol la Guàrdia Urbana i tècnics de l'Ajuntament de Barcelona van procedir al desallotjament d'una dona, els seus nou fills –set menors d'edat– i l'avi de l'habitatge on vivien des de feia deu anys al carrer Sant Francesc del barri del Poblenou. Els advocats de la família han denunciat que l'actuació policial s'ha fet sense avís previ i que l'Ajuntament ha utilitzat un

L'Ajuntament ha utilitzat un procediment administratiu com si fos una finca de titularitat pública

procediment administratiu com si fos una finca de titularitat pública, tot i que la casa forma part d'una promoció privada d'habitatges. Els habitants de la casa s'han passat el matí empaquetant les seves pertinences mentre un grup de persones solidàries s'anava concentrant als voltants. La policia ha requisat una càmera fotogràfica i targetes de memòria adduint que s'estaven retratant cares d'agents.

Fa més de deu anys que aquesta dona va decidir entrar a viure en aquesta casa que estava abandonada amb el coneixement i consentiment del propietari del terreny. Fa un any que van començar els problemes, arrel de l'enderrocament de les cases del voltant –tret de la seva i la d'una altra família llogatera que pateix assetjament–, incloses en el pla urbanístic que afecta l'illa. Mentre s'oferia un nou habitatge a aquestes persones, l'única oferta que va rebre aquesta família és una indemnització mínima per fer el trasllat a cap lloc. Ben al contrari, l'enderroc de les cases adjacents va provocar esquerdes i un desperfecte significatiu en l'estructura de la casa que va deixar inhabitable la planta de dalt a causa de l'entrada de rates, paneroles, puces, gats i altres animals. La mare va sol·licitar ajudes al Centre de Serveis Socials del Poblenou, com l'assignació d'una renda mínima o un habitatge de protecció oficial a preu assumible, però totes han estat denegades sistemàticament.

Un altre cas a Ciutat Vella

El mes d'abril passat un matrimoni amb tres fills va ser desnonat de l'habitatge de lloguer on vivia i els serveis socials van pagar-los una pensió durant les tres primeres nits. Des de llavors, han fet els tràmits per optar a un habitatge d'emergència social i el Districte de Ciutat Vella –a través de Foment de Ciutat Vella– els ha denegat el pis amb un escrit sense signar ni argumentar el perquè ni establir els terminis i les instàncies davant les quals poden recórrer. Des d'alesho-res, han escrit instàncies a ambdues institucions per clarificar i conèixer la situació, però no han obtingut resposta tot i que el Síndic de Greuges ha intervingut en el cas per donar suport a les seves queixes. El grup de suport denuncia que hi ha molts habitatges construïts en règim de protecció oficial que resten buits des de fa anys.

Desallotjats al Bon Pastor

El tribunal del contenciós administratiu número cinc de Barcelona ha desestimat el recurs interposat l'agost de 2007 per les famílies resistents de les cases barates de Bon Pastor (Barcelona). Les famílies van ser desallotjades l'octubre passat quan encara quedava pendent de resolució aquest recurs que aprova definitivament el projecte de reparcel·lació del sector urbanístic. Avui encara no hi ha cap data fixada pel judici arran de l'actuació policial, que el veïnat va qualificar de violenta i desproporcionada.

TORROELLA // CAMINADA DES DE L'EMPORDÀ FINS A LA CAPITAL GIRONINA

Els escombriaires aconsegueixen millores en una setmana de vaga

Directa Girona
/girona@setmanaridirecta.info/

La vaga indefinida dels escombriaires de Torroella de Montgrí ha acabat amb un acord davant les pressions de l'Ajuntament vers l'empresa concessionària del servei. Els treballadors van iniciar l'aturada el dissabte 21 de juny davant els desacords amb l'empresa Fomento de Construcciones y Contratas (FCC). Les reclamacions dels treballadors eren aconseguir un conveni provincial del sector de la neteja per totes les comarques gironines que acabi amb les grans desigualtats salarials que hi ha a les diferents poblacions. En aquest sentit, els escombriaires denuncien diferències salarials de fins a 5.000 euros amb els companys d'altres ciutats, tot i que la majoria d'ajuntaments tenen el contracte de la neteja amb la mateixa empresa, FCC.

Ferran Parra

La marxa des de Torroella va finalitzar amb una concentració a Girona

L'acord suposa un augment del 4'6% aquest any i l'equiparació del sou amb altres ciutats en cinc anys

Durant aquesta setmana de vaga els treballadors han convocat diferents manifestacions per Torroella, una manifestació fins a la seu de Treball de la Generalitat a Girona i una concentració davant la seu de FCC a Barcelona.

Dues-centes persones es manifesten en suport

Una cinquantena d'escombriaires van protagonitzar una caminada des de Torroella fins a Girona, on van ser rebuts –el dijous 26– per unes dues-centes persones que els van transmetre el seu suport. Després van marxar en manifestació fins a la delegació de Treball cridant lemes contra l'alcalde de Torroella per la vulneració del dret de vaga i per un salari digne.

Durant les diferents protestes, els treballadors han rebut el suport de companys de feina d'altres poblacions, que també reclamen que s'aprovi el conveni col·lectiu de les comarques gironines. L'Ajuntament de Torroella es va posicionar des d'un principi contra la vaga i va anunciar totes les mesures possibles perquè aquesta població de costa no quedés col·lapsada en plena temporada d'estiu. Aquestes mesures es van transformar ràpidament en el que, segons declaracions del responsable sindical de CCOO, han estat exemples reiterats de vulneració del dret de vaga. La tensió entre l'Ajuntament i els treballadors va començar davant la decisió de l'Ajuntament de fer servir la brigada municipal per fer tasques de neteja i, posteriorment, pel fet d'arribar a contractar empreses externes per dur a terme aquestes tasques.

El 28 de juny el Departament de Treball de la Generalitat va presentar una proposta d'acord que va ser acceptada pels treballadors però que l'empresa no va voler firmar, fet que va suposar la suspensió de les negociacions. Davant la negativa de l'empresa de signar el nou conveni, l'Ajuntament de Torroella la va amenaçar amb rescindir el contracte i buscar una nova concessionària per desenvolupar aquestes tasques . Aquesta pressió va fer que, l'endemà, FCC –i també els treballadors representats per CCOO– acceptés el nou conveni.

La tensió entre l'Ajuntament i els treballadors va començar davant la decisió de fer servir la brigada municipal per fer neteja

Increment fins arribar al 100%

El nou acord inclou un augment salarial d'un 4'6% aquest mateix any i un increment del 20% del diferencial de la mitjana de cinc ajuntaments. Aquests cinc ajuntaments són Girona, Salt, Palafrugell, l'Escala i Sant Feliu de Guíxols i l'increment durarà cinc anys fins arribar al 100%. Segons el responsable sindical, Jesús Girón, tot i que no inclou tot el que es reclamava, l'acord suposa un pas endavant i, a part de les mesures econòmiques, destaca que s'hagi aconseguit que els contractes dels treballadors fixos discontinus siguin de quatre mesos com a mínim, en comptes de tres.

BARCELONA // HABITATGE

El jutge aplaça el veredicte sobre la finca de Vallespir

Pau Cortina
/redaccio@setmanaridirecta.info/

El jutge que estudia el cas del número 25 del carrer Vallespir, al barri de Sants, la setmana passada va anunciar la seva decisió d'aplaçar el veredicte al voltant de l'estat real de la finca, sobre la qual ha de determinar si es troba en estat de ruïna o no. El jutge disposava de vint dies per prendre la decisió des que es va formalitzar la sol·licitud de la propietat, però ha preferit posposar-ho fins al setembre. Sembla que durant aquest temps encarregarà un tercer informe tècnic sobre els danys que presenta la finca.

Encarregarà un tercer informe tècnic sobre els danys a la finca

Com vam explicar fa tres setmanes, la propietària de l'immoble va endegar els tràmits per obtenir la declaració d'estat de ruïna de l'edifici, cosa que li permetria rescindir els contractes de renda antiga dels cinc veïns que queden a la casa. Els veïns van denunciar "la maniobra" de la propietària als mitjans de comunicació i a algunes entitats i gent propera del barri, perquè asseguren que l'edifici no es pot considerar ruïnós –el seu informe sobre els danys, a diferència del de la propietat, diu que les reparacions només suposen el 12% del valor total de la casa. En tot cas, admeten que hi ha desperfectes evidents –però no suficients– i recorden que aquests es deuen a l'actitud poc responsable de la propietat vers la conservació de la finca. Els veïns han vist amb bons ulls l'aplaçament de la decisió judicial, ja que al menys això els dóna més marge per fer difusió del seu cas i per buscar alternatives d'habitatge, davant la possibilitat –en el pitjor dels casos– que l'edifici obtingui la declaració d'estat de ruïna.

Del 7 a l'11 de juliol del 2008
Facultat de Geografia i Història de la UB
Carrer Montalegre 6, 4ta planta
Barcelona

www.upec.cat

"el carrer a la universitat, la universitat al carrer"

Universitat Progressista d'Estiu de Catalunya
UPEC

La UPEC us convida a la IV edició de les seves jornades sota els següents eixos:

ideològic
nacional
mitjans de comunicació
econòmic i social

Cada nit, la UPEC oferirà un programa cultural amb **teatre**, **música**, **dansa**, **art al metro**, **exposicions**, **poesia musicada** i molt més!

3 CRÈDITS DE LLIURE ELECCIÓ

GIRONA // ACTE DE SOLIDARITAT AL CENTRE DE GIRONA

Vist per sentència el nou judici per la crema de fotos del rei

✑ **Directa Girona**
/girona@setmanaridirecta.info/

L'Audiència Nacional espanyola ha jutjat novament els dos ciutadans gironins que van cremar una fotografia dels monarques de l'Estat espanyol. Després que se celebrés un primer judici, en el qual no es va deixar parlar en català els dos imputats, els magistrats de la sala penal de l'Audiència van considerar que s'havia de repetir, ja que s'havia vulnerat el dret a la tutela judicial efectiva. D'aquesta manera es va tombar la decisió del jutge Vázquez Honrubia, que havia dictat *de viva veu* la sentència que condemnava els dos gironins. Tot i això, els portaveus de la plataforma Jo També Cremo la Corona Espanyola no tenen esperances que el jutge substitut de Vázquez Honrubia dicti una sentència més favorable.

Més de 60 persones estan imputades per ultratge a la simbologia espanyola

Gairebé un any de processos judicials

El dia 13 de setembre de l'any passat, el monarca de l'Estat espanyol va visitar Girona. Com a acte de protesta per la visita del cap de l'Estat, dos ciutadans gironins, l'Enric Stern i en Jaume Roure, van cremar una foto dels monarques. Ningú s'imaginava que, pocs dies després, rebrien una citació per comparèixer davant l'Audiència espanyola com a imputats per un delicte d'injúries a la corona. A partir de llavors, les mostres de solidaritat s'han anat succeint arreu dels Països Catalans i s'han materialitzat en més d'una trentena de cremes de fotografies dels monarques. D'aquesta onada de cremes i de la repressió conseqüent, en queden prop d'una vintena d'imputats més, que estan a l'espera del judici al tribunal d'excepció.

Girona se solidaritza amb els imputats

El 30 de juny prop de 150 persones es van reunir a la plaça del Vi de Girona per donar suport als dos imputats per un suposat delicte d'injúries a la corona. A l'acte hi van assistir d'altres imputats relacionats amb delictes d'ultratge a la simbologia espanyola i que tenen processos oberts. Durant la concentració es va poder escoltar un missatge de solidaritat d'en Franki de Terrassa. A l'acte també hi van participar en Josep Maria Terricabres, en Jaume Asens i en Titot, que va acabar amb un recital de garrotins solidaris.

Acte de suport a la plaça del Vi de Girona abans de tornar a viatjar cap a Madrid Toe

Nou acusat d'injúries per una pancarta que es va penjar a l'Ateneu de Barberà

Un jove vinculat a l'Ateneu de Barberà ha estat acusat d'injúries a la corona a partir d'unes diligències engegades per la Policia Municipal per haver penjat una pancarta al centre social barberenc.

La pancarta, on es podia llegir *300 anys de pesta borbònica, 3 segles de resistència*, es va col·locar a l'Ateneu amb motiu dels actes i les activitats organitzades pel centre per denunciar i criticar la monarquia, uns actes que van ser anunciats i publicitats entre el setembre i l'octubre de l'any passat. Les diligències policials que han fet públiques i han distribuït des de l'Ateneu de Barberà assenyalen un jove arbitràriament, tot i que els actes s'emmarquen en un posicionament públic i col·lectiu del centre social.

El dimecres 25 d'abril un centenar de persones es van concentrar a les portes de l'ajuntament sota el lema *Per la llibertat d'expressió i contra els abusos de poder del govern municipal*. La concentració es va convocar el mateix dia del ple municipal, durant el qual els portaveus del PSC i EUiA van ser els únics del consistori que van votar en contra de l'entrada d'urgència d'una moció presentada pel grup de suport al jove i que s'havia distribuït a tots grups municipals. Al final del ple un representant de l'Ateneu va llegir un comunicat i va dirigir diferents preguntes a l'equip de govern, que va optar per no respondre'n cap.

De cara a la Festa Major que se celebrarà el 4 i 5 de juliol, les entitats organitzadores de l'Espai Jove, entre elles l'Ateneu de Barberà, han preparat accions de sensibilització i denúncia del cas .

ENTREVISTA // JAUME ROURE, IMPUTAT PER LA CREMA DE FOTOS

"Atacant els seus símbols, fem evidents les seves mentides"

✑ **Directa Girona**
/girona@setmanaridirecta.info/

El 13 de setembre dos gironins vau cremar una foto del monarca. Què us va portar a fer-ho?

El cap de l'Estat espanyol va venir a Girona convidat per la UdG. L'Esquerra Independentista (EI) va organitzar protestes. Ell és el cap de l'Estat i l'Exèrcit i és qui –en última instància– no ens permet exercir la llibertat com a poble. Volíem protestar per la seva presència i una forma va ser cremant-ne simbòlicament la foto.

Després de la primera crema, es van repetir les mostres de solidaritat, com valores aquesta actitud?

Crec que la resposta va ser molt positiva: davant la repressió es va respondre amb fermesa i valentia. Que la resposta fos a tots els Països Catalans va fer visible que som una nació i això és una de les coses més importants que ha aconseguit la campanya.

Després hi va haver molta repressió. Amb això es va acabar un cicle?

No crec que s'hagi acabat cap cicle. Tant l'EI com els moviments socials estan en un moment de creixement i per això l'Estat pressiona molt. Dir que s'ha acabat amb un cicle és donar massa importància a la campanya. Sempre hi ha hagut actes de desobediència civil i encara n'hi haurà més.

Hi ha hagut més de 60 imputats relacionat amb delictes d'injúries cap a la simbologia espanyola. A que es deu aquesta repressió?

L'Estat espanyol sap que la repressió es una de les eines més fortes que té per aturar-nos. No obstant això, és un Estat inventat que s'ha hagut de crear una simbologia. Atacant els seus símbols, fem evident la fragilitat de les seves mentides i per això han d'atacar amb més duresa.

Vau aconseguir que es repetís el judic, va ser una victòria?

Crec que sí. Realment, si vam decidir assistir al judici era per expressar les nostres opinions, no per guanyar, ja que les lleis espanyoles estan fetes per defensar l'Estat. Hi vam anar per demostrar que era un judici polític. El fet que no ens deixessin declarar en català va fer palès que el judici en realitat era polític. En el judici d'avui sembla que l'Estat s'hagi volgut rentar la cara. Pel que fa a les formes ha anat millor, però tant el jutge com el fiscal han negat més d'una vegada que s'estiguessin jutjant les nostres idees. Amb tanta insistència s'ha fet palès que és un tribunal d'excepció per reprimir la dissidència política. No n'esperem res.

La indirecta

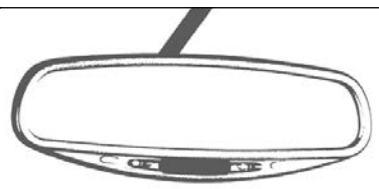

L'ENTREVISTA // JOÃO PEDRO STÉDILE, DE L'MST DE BRASIL

"La lluita és l'única forma d'elevar el nivell de consciència ideològica"

João Pedro Stédile és més que un animal polític, és una bèstia. No només porta 25 anys a la direcció de l'MST –el moviment social més fort de l'Amèrica Llatina– sinó que, a més, impulsa altres projectes com l'Assemblea Popular o el setmanari *Brasil de Fato*, que ens descriu com "la cosina de la DIRECTA". Convidat a Catalunya pel col·lectiu Araguaia, s'interessa per tot, des de la situació lingüística fins a l'estat del moviment okupa. Quasi és ell qui fa l'entrevista, encara que al final aconsegueixo preguntar-li alguna cosa.

Helena Olcina Amigó

✑ **Guillem Sànchez**
/entrevista@setmanaridirecta.info/

Hi ha una cosa del Brasil que encara no he aconseguit entendre. Lula és d'esquerres o de dretes?

Entendre la naturalesa del govern Lula ens és difícil fins i tot als brasilers. Per fer-ho s'ha de recórrer a la història: Lula és el resultat del moviment de masses que va derrotar la dictadura. Durant aquest procés, les forces populars vam elaborar una estratègia d'acumulació de forces institucionals per implementar un programa polític de la classe treballadora, del qual Lula n'era el portaveu. Però quan, l'any 89, vam perdre les eleccions es va consolidar un nou model de desenvolupament durant tota una dècada: el neoliberalisme.

El 2002 aquest model va començar a esgotar-se, sobretot perquè la gent va adonar-se que, en lloc d'ajudar a sortir de la crisi, el neoliberalisme havia aprofundit els problemes socials. Llavors es van començar a demanar canvis i com que Lula era l'expressió del moment anterior van apostar per ell. A més, una part de la burgesia –espantada per la crisi argentina i la revolta conseqüent– es va aliar amb Lula, que tres mesos després va guanyar les eleccions.

Però el que en surt és un govern de composició, que ja no té el mateix programa –Lula hi havia renunciat mesos abans de les eleccions– i que té dreta, centre i esquerra. I encara hi ha els sectors més neoliberals a l'oposició, intentant desbancar-lo.

Llavors, és socialdemòcrata?

És com un Zapatero: no és d'esquerres, però no és el PP. Sí que ha frenat algunes mesures neoliberals com les privatitzacions, però l'1% més ric del país –els bancs i les multinacionals– mai no han guanyat tants diners com ara. I a la vegada, el 20% més pobre rep una cistella alimentària bàsica que els dóna el govern. Això els manté vius, però no representa cap canvi. Resulta en vots, però no en dignitat. Hi ha 40 milions d'adults brasilers que sobreviuen per aquesta política i ells recolzen Lula i s'hi senten identificats, però nosaltres –com a esquerra– hem de saber que això no canvia res.

I què penses que fa falta perquè hi hagi canvis?

Els canvis només vindran –segons la teoria de la lluita de classes– quan hi hagi un reascens del moviment de masses. Hem de tenir en compte –i ho dic per no espantar– que el proper govern serà pitjor que el de Lula. És difícil que sigui una dreta dreta, però el seu successor –a qui ell donarà suport– serà pitjor. No tindrà el component popular que té Lula i les forces que el formaran tindran un tendència més cap al centre que l'actual.

Doneu suport a Lula i després en critiqueu les polítiques. No teniu por que aquesta ambivalència us passi factura?

Bé, és un risc i, de fet, hi ha sectors del PT (Partit dels Treballadors, de Lula) que tenen aquesta postura i han quedat molt desgastats. Però quina és la vacuna que pot evitar que et confonguis i es confongui la gent? Doncs continuar lluitant. Nosaltres diem: "Sí, votem Lula, però no ens agrada el que fa" i continuem lluitant. El moviment sense terra continuem a la trinxera, però el procés de descens del cicle de lluites també ens afecta i ens és molt difícil mobilitzar la gent.

Parafrasejant Lenin, què cal fer?

La fórmula que ens pot ajudar a sortir d'aquest període advers –i que no es restringeix a Lula o a les opcions electorals– es troba a mitjà i a llarg termini. No podem posar totes les energies en les eleccions, perquè si ho redueixes tot a això i perds estàs derrotat i és la fi del món.

Llavors busquem discutir amb tots els moviments socials i posar les nostres energies en tres fronts. Primer, continuar estimulant totes les lluites socials possibles perquè això sigui un combustible que mantingui la gent alerta. Aquesta és l'única forma d'elevar el nivell de consciència ideològica de les masses, no n'hi ha cap altra.

Segon, la formació de quadres, perquè la derrota ideològica del 89 va afectar molt. S'ha de fer un esforç molt gran de formació ideològica i de recuperació de la idea del socialisme. I el tercer repte: construir espais de comunicació de masses que siguin de l'esquerra per deixar d'il·lusionar-nos amb la premsa burgesa. Això és molt difícil, perquè ara mateix la televisió és el principal canal de comunicació i l'esquerra no hi té accés, excepte en casos puntuals comunitaris o canals culturals.

L'esforç de *Brasil de Fato*, el cosí de la DIRECTA, és en aquesta línia de fer un mitjà de comunicació propi.

Quanta feina!

I no s'acaba aquí ja que, sobre la base d'aquests espais, cal tornar a discutir un nou projecte polític que sigui antineoliberal i antiimperialista. Lula no representa cap de les dues coses ni ho pretén. Hi ha espais per discutir un projecte popular que encara no és anticapitalista, però les condicions d'explotació al Brasil són tan grans que hi ha molt d'espai per un projecte d'aquestes característiques.

Estem treballant en aquesta línia, oblidant Lula, oblidant el camí electoral i tractant d'acumular forces que –tant de bo– en un futur mitjà puguin canviar l'actual correlació de forces.

Cosa que no és gens fàcil...

No. Cal una recuperació del moviment de masses i per això ens cal l'aliança amb la ciutat, que és el principal problema polític que tenim. Perquè l'MST –i perdona la falta d'humilitat– ja fem el nostre rol al camp: caminem, acumulem, però som pocs. Al Brasil la pagesia som el 17% de la població. Perquè hi hagi canvis cal que la ciutat s'alci. Però, com que el neoliberalisme va derrotar la classe obrera industrial –un 58% de la classe obrera està en el sector informal–, creiem que la recuperació del moviment de masses urbà depèn de la conjugació de dos factors: tornar a mobilitzar la classe obrera industrial –que encara que sigui petita controla la producció i és fonamental– i desenvolupar metodologies per incorporar la joventut urbana que forma la majoria dels pobres del Brasil a la lluita.

Però no hi ha cap tradició per saber com fer-ho. Totes les enquestes ens diuen que volen feina, estudis i espais de cultura. Sabem el que volen, però no sabem com organitzar-los.

I mirant cap al futur, és optimista o pessimista?

Crec que a tota l'Amèrica Llatina entrarem en un període difícil, però a la vegada molt ric, ja que l'esquerra estarà obligada a pensar noves formes d'organització popular. El 65% de la població és jove i pobra i, per tant, té moltes ganes de canvi.

No podem ser pessimistes. En la història de la humanitat qui sempre ha fet els canvis ha estat la joventut. A la vostra guerra civil, a la revolució russa i a la lluita contra la dictadura al Brasil. Llavors, tenim molta esperança perquè el neoliberalisme –o sigui, el capitalisme– no dóna respostes a la joventut, les condicions de vida són cada cop pitjors i això, en el futur, pot generar un espai d'avançament ideològic per l'esquerra.

Li diuen referèndum i no ho és

✑ **Esther Sancho**
/opinio@setmanaridirecta.info/

El 25 d'octubre de 2008 és la data fixada per dur a terme la consulta popular no vinculant en la qual es plantejaran dues preguntes als bascos i les basques (tan sols als que viuen dins els límits purament autonòmics): si estan d'acord amb una fi negociada de l'acció d'ETA i si estan d'acord que, entre tots els partits bascos, s'arribi a un acord sobre el dret de decidir que es plantejaria en referèndum l'any 2010. És a dir, per ara només es tracta de decidir si es té aquest dret de decidir. Una prèvia que, a

Ens queda l'esperança que sigui la darrera gota que faci vessar el vas

sobre, no vincula en cap cas les institucions basques i que, a ningú se li escapa, obeeix a les estratègies electorals del PNB i -més concretament- d'un Ibarretxe que necessita guanyar punts dins el partit per assegurar-se la reelecció. Dit això, cal reconèixer que som davant el primer intent seriós, en tota la història de l'Estat espanyol postfranquista, d'endegar un procés polític per la independència. Li diuen referèndum i no ho és, però els espanyols s'han afanyat, a dreta i esquerra, a amenaçar el poble basc -i per extensió a qualsevol altre poble sotmès als seus dictats- de retornar al calaix dels mals endreços aquesta iniciativa legítima i democràtica d'un parlament tècnicament representatiu del mateix estat de dret en nom del qual ens sotmeten. Un atzucac que trobarà sortida, per als espanyols, en la sentència que dictarà el Tribunal Constitucional negant l'innegable i, per als bascos -i per extensió els catalans- en una porta encara per obrir, situada fora dels límits de l'Estat. Li diuen referèndum i no ho és, però ens queda l'esperança de creure que sigui la darrera gota que, tan de bo, faci vessar el vas.

›49

ESTRENA REPRESSIVA DELS MOSSOS D'ESQUADRA

Entre 'kubotans', encapsul·laments i cintes de vídeo

Interior militaritza el dret de manifestació i creixen les denúncies contra el cos autonòmic

Enric Borràs

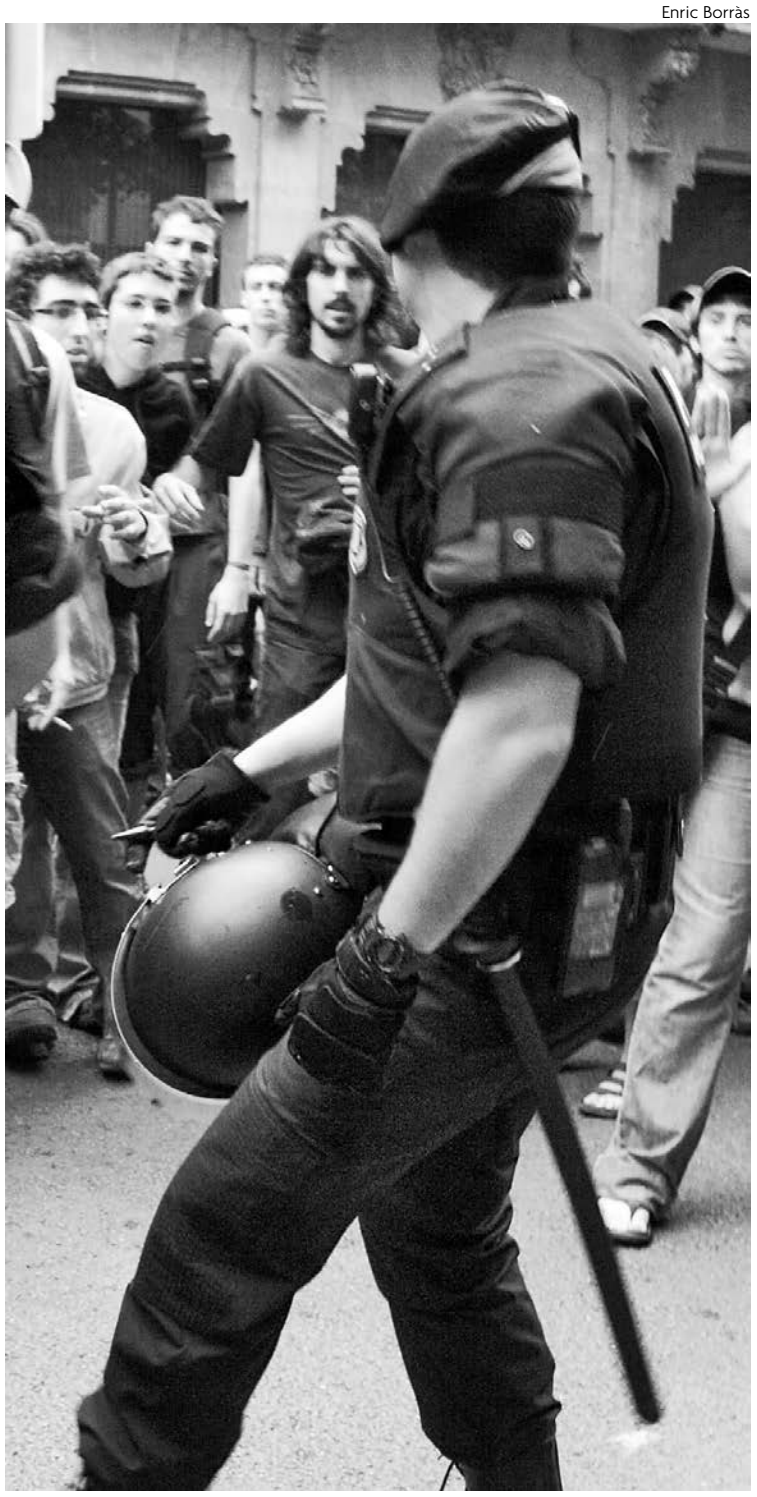

Un Mosso amb un kubotan el 19 de maig de 2007 a Barcelona

L'arribada dels Mossos d'Esquadra i la gestió assumida per ICV amb la configuració del segon tripartit van encetar un nou cicle repressiu durant el qual el cos policial –particularment la Divisió d'Informació i la Brigada Mòbil– va protagonitzar polèmiques successives.

Una directriu interna ja autoritza l'esprai i la defensa elèctrica com a armes reglamentàries

Dels manuals contra okupes amb el segell del Sindicat Autònom de Policia als informes interns sobre el llindar d'il·legalitat de les filmacions a les manifestacions (denunciat pel Col·legi de Periodistes de Catalunya per emprar el parany de camuflar-se com a periodistes), passant per una directriu interna que ja autoritza l'esprai i la defensa elèctrica com a armes reglamentàries. També i de nou, més denúncies de tortures i cintes de vídeo de la comissaria de Les Corts, trets contra malalts mentals i impunitat en la mort de detinguts, com els casos de Farid Bendauded a Santa Coloma o Yahiahou Benissa a Reus, ofegat mentre el reduïen.

I al carrer, mentrestant, la nova doctrina de l'encapsulament i el pastoreig (perímetre policial asfixiant de la Brigada Mòbil a les mobilitzacions), la clonació de portàtils, mòbils i targetes gràfiques en desallotjaments –cortesia de la Divisió d'Informació de Rafael Olmos, director general de la policia– o l'ús del *kubotan* el 17 de maig de 2007 durant la protesta convocada per l'Assemblea d'Okupes.

I per acabar-ho d'adobar, una manifestació de 4.000 mossos demanant immunitat i impunitat

Amb tot, dos revessos judicials consecutius contra Interior pel bloqueig permanent de les convocatòries de V de Vivenda, que veia com el TSJC els donava la raó. Alhora, la iniciativa *No ens tallaran les ales* per reivindicar el dret de manifestació cloïa amb èxit i el 30 de setembre es burlava el setge policial al centre de Barcelona per recuperar les Rambles com a espai de protesta i solidaritat. Mentrestant, Interior anava autoritzant concentracions nazis per la supremacia blanca a Montjuïc.

Caldria esmentar, també, el segrest legal d'un professor de la URV durant 26 hores, la brutal càrrega policial a la UAB contra els opositors al pla Bolonya, el detingut el maig a Balaguer i els nou ferits el 28 d'abril en una protesta antitransgènica. I per acabar-ho d'adobar, tot certificant el tarannà policial de la nova policia de proximitat, una manifestació corporativa pel centre de Barcelona, que va aplegar 4.000 mossos, reivindicant immunitat i impunitat arran de la filtració dels vídeos dels maltractaments a Les Corts.

L'eix neuràlgic d'una política repressiva estràbica l'havia certificat Montserrat Tura arran de l'assassinat de Josep Maria Isanta: "El problema de Berga és que hi ha quatre ateneus anarquistes i tres casals independentistes". Joan Saura ho va millorar després de l'operació del gener passat al Raval: "Millor per excés que per defecte".

›50

La monarquia crema, multa i embarga

Edu Bayer

Crema de retrats reials el 12 d'octubre de 2007 a Lleida

El gran tabú del *Regne d'Espanya* –la monarquia– va entrar en escac al rei amb una corrua de denúncies judicials protagonitzades per l'Audiència Nacional espanyola. El segrest d'*El Jueves*, les causes contra *Deia* i *Gara* arran de la cacera il·legal d'ossos a Romania i, sobretot, la crema de fotos de *Sa Majestat* a Catalunya van desvetllar els límits a la llibertat d'expressió a la dolorida pell de brau.

Els joves gironins Jaume Roura i Enric Stern van ser condemnats en primera instància a 2.730 euros de multa per cremar el retrat reial, tot i que el judici va ser revocat perquè els processats no es van poder expressar en català. La persecució dels activistes antimonàrquics –anunciada, inicialment, i finalment aturada davant l'onada en cadena de protestes i cremes populars– també va imputar setze joves gironins identificats pels Mossos d'Esquadra. Aquests joves van veure com l'Audiència Nacional espanyola sol·licitava l'embargament de comptes i béns de tots ells per valor de 5.000 euros.

També en l'àmbit de la llibertat d'expressió, qui va guanyar la partida contra la marca esportiva Kelme va ser Oleguer Presas. Els jutjats d'Elx li van donar la raó arran de la rescissió il·legal d'un contracte de patrocini per la publicació de l'article *La bona fe* a la DIRECTA, una reflexió sobre l'estat de dret amb el rerefons de la situació del pres Iñaki de Juana Chaos.

›51

Franki, Torà, 12-O, Tres de Gràcia: suma i segueix

Albert Garcia

La detenció i empresonament de Francesc Argemí, Franki, per "ultratge a la bandera" l'abril passat i la consecució de la llibertat vigilada amb un tercer grau van tornar a marcar un punt d'inflexió repressiu i van provocar una allau de crítiques al sistema judicial. Com a protagonistes centrals, l'exfiscal militar Enrique Rovira del Canto i la jutgessa Maria del Prado Garcia Bernalte, obsessionats amb empresonar l'activista egarenc. Les protestes no es van fer esperar: accions espectaculars, talls de carretera i nombroses mobilitzacions per denunciar l'empresonament per una bandera estripada.

Sigui com sigui, de les 1.346 detencions a la cimera de Rostock, a l'arxiu de la querella per tortures de Torà, a la desorbitada petició fiscal desfermada –vuit anys de presó– contra Jona (detingut a la protesta contra el desallotjament del Forat de la Vergonya), assistim a la consolidació d'un mateix patró repressiu. Model de càstig i venjança que té el risc, avui, d'empresonar dos joves antifeixistes –condemnats pels fets del 12 d'octubre de 1999 a Sants– sota la classista modalitat de les penes-multa, que sistematitza l'empresonament de la pobresa i la impunitat de qui té diners.

A l'altra cara de la mateixa moneda, almenys Gràcia va poder celebrar la carpetada final en el cas dels Tres de Gràcia, després de quatre anys de *via crucis* repressiu. La mateixa vila va ser l'espai escollit per rebre l'expres Juan Ramón Rodríguez, Juanra, després de cinc anys de presó i d'haver estrenat la nounada *euroordre* repressiva de la UE.

›52

Ordenances cíviques i neteja social

Barcelona es blinda amb una 'Patriot Act' per protegir el turisme i els negocis

Com si *El Teló d'Acer* de Jack London s'hagués instal·lat a la ciutat, l'Ajuntament de Barcelona va aprovar les Ordenances del Civisme el desembre de 2005 enmig d'una ampla oposició social i veïnal. De fonda inspiració *giulianista* i amb un articulat llarg i dens que arriba a multar amb 1.500 euros jugar a pilota, les ordenances –una autèntica *Patriot Act* urbana classista i antisocial– es van redactar per respondre funcionalment als interessos del sector turístic, netejar Ciutat Vella i arribar al sense sentit de multar la pobresa.

Les ordenances, elaborades sota la supervisió de l'advocat Rafael Jiménez Asensio, van incorporar la criminalització de l'exclusió, la persecució de les treballadores sexuals i les restriccions en els usos de l'espai públic després d'una campanya teledirigida de *La Vanguardia*, que va emprar fins a 34 portades a aquest fi durant l'estiu de 2004. Fins a 30 entitats socials van interposar un recurs –encara avui pendent de resolució– per denunciar el caràcter discriminatori, la vulneració de drets i el poder discrecional i arbitrari que s'atorgava a la policia. Les mateixes entitats criticaven obertament que es bandejaven les causes de la desigualtat social, els efectes de la precarització de la vida i la privatització de l'espai públic.

Unes ordenances acompanyades d'un pressupost inicial de 25 milions d'euros –la meitat dels quals eren destinats a hores extres policials– i que també han contrastat amb el tracte dispensat i les festes organitzades per l'Ajuntament a les afeccions del Werder Bremen, el Rangers de Glasgow o el Manchester United. Només la visita del Celtic va suposar a les arques municipals un mínim de 76.000 euros.

A la onada autoritària de control social s'hi han sumat ajuntaments com el de Berga o Mataró

D'aleshores ençà, el *civisme* s'ha configurat com un nou paraigües ideològic arreu del país. A aquesta onada autoritària de nous models de control social, s'hi han sumat ajuntaments successius amb unes ordenances idèntiques. Són els casos de les ciutats de Mataró o Berga, que han fet bona aquella dita expressada per Walter Benjamin: "Els rics i els pobres tenen prohibit per igual dormir al carrer".

Orianomada

Manifestació contra l'ordenança del civisme de Barcelona el 17 de desembre de 2005

›53

Els presos del 4-F recuperen la llibertat

Albert Garcia

Marxa per la llibertat dels presos del 4-F a Barcelona

El febrer de 2008 tots els presos del 4-F van recuperar la llibertat després d'haver estat dos anys empresonats. Durant el judici van aflorar novament les contradiccions, enmig d'un ampli ressò mediàtic a Xile i a l'Argentina i del suport de nombroses entitats socials que van denunciar el muntatge policial sofert pels joves. La sentència –recorreguda per la defensa– va resultar feta a mida per justificar el temps de presó, tot i que –abans del judici– Joan Clos havia tornat a ratificar públicament la versió inicial dels fets, això és: que les greus lesions sofertes per un agent de la Guàrdia Urbana s'havien produït pel llançament d'un test.

Tanmateix, un agent de la Guàrdia Urbana va corroborar anònimament a la Directa la pallissa que van patir tres joves graciencs l'abril de 2005. La brutalitat policial que ha caracteritzat els UPAS –el cos especial de la Guàrdia Urbana de Barcelona destinat oficialment al "control de la venda ambulant, el soroll i el moviment okupa"– va protagonitzar nous episodis repressius, com el desallotjament violent de l'acampada del 0,7%, els veïns de Bon Pastor o les ràtzies habituals al centre de la ciutat contra migrants pobres.

›54

El Grup VI, a la banqueta dels acusats

L'agent 'Jordi', màxim responsabledel Grup VI

Finalment i per primer cop, els màxims responsables d'una dècada de repressió planificada a Barcelona van seure a la banqueta dels acusats imputats per un delicte de tortura. La vista oral pels maltractaments soferts per un dels detinguts el 4 d'octubre de 2004 a Sants es va convertir en una ostentació repressiva. Més de 60 agents van concentrar-se a les portes dels jutjats els dos dies que va durar el judici. Entre els imputats hi havia Miguel M., àlies Jordi, un dels responsables més destacats del Grup, que va poder gaudir de la defensa tancada que la fiscalia els va oferir. La fiscal va arribar a dir "que l'única tortura coneguda és asseure en aquesta banqueta aquests policies".

La secció segona de l'Audiència Provincial de Barcelona va dictaminar, finalment, la lliure absolució dels quatre agents del Grup VI de la Brigada d'Informació. A la sentència, feta pública el 28 de maig, només es condemnava un agent ras per un delicte de lesions a 45 dies de pena-multa a raó de 10 euros per dia. La sentència inclou una indemnització de 900 euros per a Dani M., que va denunciar les tortures i que va patir una acreditada perforació del timpà, entre d'altres lesions. L'Assemblea de Suport va qualificar la sentència d'"indignant, covarda, corporativa i alenadora de la impunitat".

›55

Un infiltrat rere l'empresonament de Cándido i Morala

L'infiltrat, el segon per l'esquerra

El judici i posterior empresonament dels sindicalistes asturians Cándido González i Juan Manuel Martínez Morala va comportar, també, el descobriment d'un nou talp en el si dels moviments socials. L'agent policial –que va testificar contra els militants que van inspirar la pel·lícula *Los Lunes al Sol*– s'havia *apuntat* a l'autobús que es va desplaçar a Barcelona per participar a la protesta contra la cimera del Banc Mundial de l'any 2001. En aquell viatge, l'agent va insistir reiteradament a respondre de *forma violenta*. La manifestació va cloure rebentada per policies camuflats amb mocadors independentistes i barres de coure, amb 38 persones detingudes i desenes de ferides i amb la interposició de l'anomenada *querella Valdecasas* contra la delegada del Govern per part de més de 70 entitats.

Amb aquest ja són nou els infiltrats descoberts a l'Estat espanyol durant els darrers quinze anys en el si dels moviments socials alternatius com la insubmissió, l'okupació o la solidaritat antirepressiva.

TORTURA

COORDINACIÓ I REDACCIÓ:
Laia Alsina Garrido

›56

Denunciar la tortura, escridassar el silenci

Més de 200 persones denuncien haver estat torturades als Països Catalans durant l'any 2007

Les dades continuen augmentant. Cada vegada hi ha més denúncies de tortura i, per tant, més consciència que aquesta no pot quedar silenciada. El darrer informe de la Coordinadora per a la Prevenció de la Tortura ho posa de manifest assegurant que, l'any passat, més de 200 persones van denunciar haver patit aquesta pràctica als Països Catalans.

Catalunya encapçala la llista, seguida del País Valencià –que gairebé ha doblat la xifra en un any– i les Illes Balears, on s'han reduït a la meitat.

Pel que fa als presumptes responsables d'aquests actes, els Mossos d'Esquadra, les policies locals i els funcionaris de presons són els qui acumulen més denúncies.

Però aquestes dades només són orientatives. La Coordinadora descarta només els casos que li arriben, a petició expressa de les persones afectades. A tot això, cal sumar-hi les denúncies que mai no arriben a presentar-se per por, especialment –segons l'entitat– per part de les persones migrades.

La *bona notícia* és que l'augment del qual es fa esment no està directament relacionat amb un increment de les tortures, sinó amb la consciència que cada vegada arriba a més gent de la necessitat de no silenciar-les. Un fet que es palesa, sobretot, en els moviments socials. Però també les persones migrades i les anomenades preses socials cada vegada denuncien més les tortures sofertes.

Karles

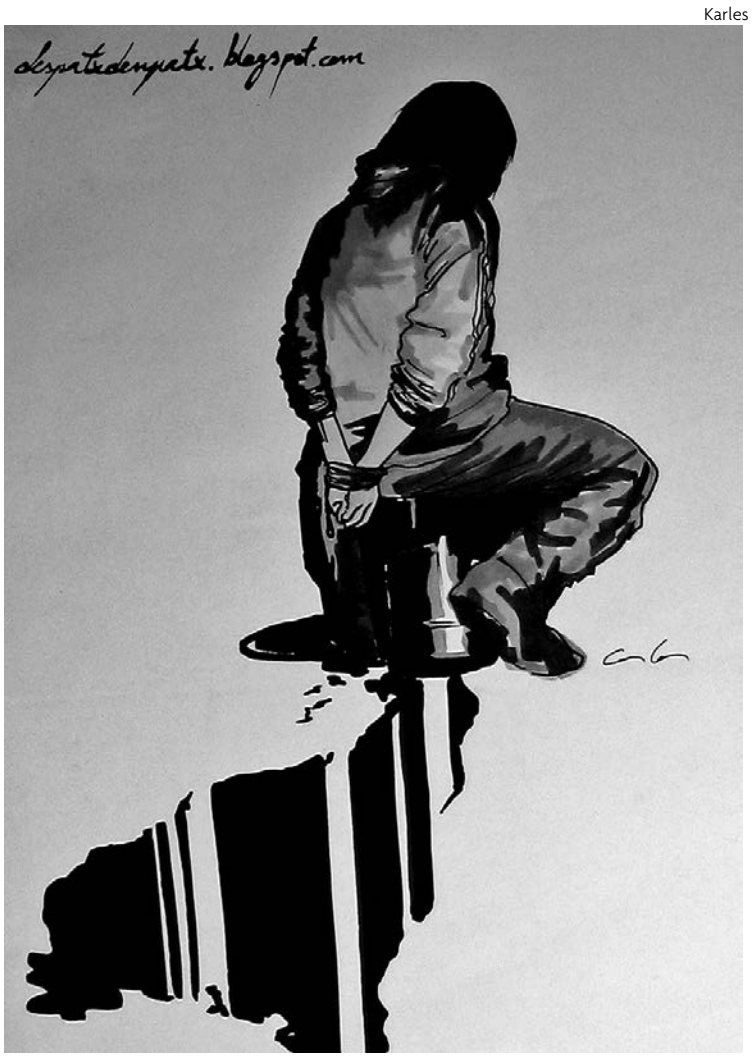

Una de freda i una de calenta

Però si, d'una banda, la bona notícia és l'augment de la necessitat de denunciar la tortura, la dolenta és que s'han doblat les morts de persones que estaven sota custòdia d'algun funcionari públic –ja sigui policia o funcionari de presons.

Durant l'any passat es van registrar divuit morts, la majoria d'elles a les presons del País Valencià i Catalunya. En el primer cas, també destaquen les dels centres de menors, mentre que en el segon són les que es produeixen mentre la persona detinguda estava custodiada pels Mossos d'Esquadra.

Al capdavant de l'Estat espanyol

Els Països Catalans es troben al capdavant de les denúncies per tortures que s'efectuen al territori de l'Estat espanyol. Madrid ocupa la segona posició i el País Basc la tercera, on l'augment del nombre de persones detingudes i incomunicades ha disparat les xifres dels darrers anys. Andalusia ostenta la quarta posició d'aquesta llista lamentable. Cal tenir en compte, però, que part de les denúncies presentades a Madrid afecten persones d'altres territoris, ja que en aquesta ciutat és on hi ha l'Audiència Nacional espanyola.

Millor tard que mai

L'informe de la Coordinadora també posa de manifest que cada vegada hi ha més gent que denuncia haver estat torturada, encara que sigui mesos o, fins i tot, anys més tard. L'exemple més clar el posen les dades una vegada més. Durant l'any 2007 l'entitat va recollir els casos de 400 persones d'anys anteriors. Així doncs, des de 2001, la xifra arriba a més de 5.000 persones torturades.

Mentrestant, el Govern espanyol demana pròrrogues per aplicar el Protocol Facultatiu de les Nacions Unides per eradicar la tortura i es dedica a difondre arreu del món –menys al territori de l'Estat– la campanya de la Unió Europea contra aquesta pràctica.

OPINIÓ

Qui no es consola és perquè no vol

Jorge del Cura
Centre de Documentació Contra la Tortura

L'abril de 2006, el Govern espanyol va ratificar el Protocol Facultatiu contra la Tortura, tot assegurant que això el situava a l'avantguarda de la defensa dels drets humans i, en particular, de la lluita contra els maltractaments.

Una enquesta sobre l'acceptació de la tortura de la Universitat de Maryland (EUA) posa de manifest que el divuit per cent de la població de l'Estat espanyol hi dóna suport. Això va portar a noves declaracions triomfants: "L'Estat espanyol encapçala la llista de països que s'oposen totalment a la tortura".

Què dirien si el divuit per cent de la població donés suport a l'assassinat, la violació o la pederàstia?

Mentrestant, a l'Estat espanyol cada any es documenten més de 700 denúncies per tortura i maltractaments... Però com que sembla que a d'altres llocs estan pitjor...

›57

La lluita silenciada a la presó de Can Brians

Sis interns denuncien una cambra de tortures

Fa un any que l'Observatori del Sistema Penal i dels Drets Humans (OSPDH) no pot entrar a la presó de Can Brians. El motiu és haver recollit i voler investigar les denúncies de sis reclusos que asseguraven haver sofert maltractaments en una habitació reservada als funcionaris del centre. Els denunciants no es coneixien entre ells, però els detalls de l'espai on presumptament van ser torturats eren calcats.

Des d'aleshores, els presos de Can Brians han continuat denunciat aquests fets. De fet, segons l'OSPDH, aquest centre penitenciari recull el 90 per cent de les cartes que reben. Uns escrits que els porten a demanar repetidament permisos de visita a la presó. I les peticions sempre els són denegades per la Secretaria de Serveis Penitenciaris, encapçalada per Albert Batlle.

Però les denúncies dels reclusos de Can Brians han transcendit i han traspassat fronteres. L'equip del president del Comitè per a la Prevenció de la Tortura del Consell d'Europa, Mauro Palma, va fer una visita sorpresa al centre. Ara s'està a l'espera de saber-ne els resultats i que s'obri la possibilitat que la lluita silenciada a Can Brians s'escolti per tot el continent.

David Datzira

›58

Impunitat als tribunals

Només un vuit per cent dels acusats de tortura a l'Estat espanyol arriben a judici

Albert Garcia

Judici per tortures contra el grup VI de la brigada d'informació

Diuen els experts que qualsevol persona pot torturar. Però, segons el psiquiatra Jorge Barudy i la psicoterapeuta Victoria Mendoza, hi ha qui es pot *ensinistrar* més fàcilment. "Es busquen perfils poc emotius, freds, amb certa fragilitat i que acceptin la tortura. No valen les persones sanes, amb una història d'infantesa *normal* i un cert grau d'empatia". I sobretot, segons Barudy i Mendoza, aquestes persones "no qüestionaran l'autoritat". Això sí, darrera de qualsevol torturador sempre hi ha una persona responsable que ensenya, ordena i, a més, sap que actua amb total impunitat.

Una vegada més, les dades en són el millor exemple. L'informe de la Coordinadora per a la Prevenció de la Tortura exposa que el 2007 gairebé 1.250 persones, entre policies i funcionaris de presons, van comparèixer als tribunals acusats d'haver maltractat o torturat. D'aquestes, només un vuit per cent van ser condemnades.

El pitjor és que molts casos han arribat a judici després d'anys de lluita –uns dotze de mitjana– i que, en cas que es condemni els torturadors, mai no compleixen la condemna. Només cal apel·lar a la memòria i buscar quants responsables del GAL són a la presó o quants, després de no complir la pena, han estat ascendits. Aquest darrer és el cas d'un dels condemnats per torturar fins a la mort Joxe Arregi, Juan Antonio Gil Rubiales, ara comissari de la policia espanyola a Santa Cruz de Tenerife.

alliberament animal

COORDINACIÓ I REDACCIÓ:
Francesc Richart

›59

Barcelona, últim reducte taurí

El moviment contra les curses de braus centra la seva activitat a la capital catalana

Barcelona presumeix de ser una ciutat antitaurina, almenys això és el que van votar una majoria dels representants polítics del consistori fa quatre anys. Però malgrat aquesta resolució oficial, cada diumenge que hi ha cursa a la Monumental desenes de persones contràries a les curses es concentren davant els aficionats taurins i intercanvien insults i ràbia. El punt àlgid es va donar justament a mitjans de juny d'aquest any, quan quatre activistes van saltar a l'anell de la plaça en el moment que el brau estava a punt de morir agonitzant i van desplegar pancartes amb el missatge *Abolició*, mentre dos joves es despenjaven a la façana amb un altra pancarta.

Aquesta protesta sense precedents duta terme pel col·lectiu Igualdad Animal va suposar als activistes rebre una pallissa amb pals i cops de puny per part del personal de la plaça, els aficionats i els Mossos. Però, alhora, va esdevenir una resposta desafiant que posava en evidència que a Catalunya les curses són rebutjades per gairebé un 80% de la població, segons una enquesta de Gallup.

Sis activistes van rebre una pallissa amb pals i cops de puny a la Monumental per part del personal de la plaça, els aficionats i els Mossos

Ara l'única plaça que queda a la capital ha canviat de mans. El negoci ha passat de la família Balañá, que va promocionar aquest negoci des de principis de segle, ha passat a l'empresa Matilla, mata 108 braus d'abril a setembre.

A Tarragona –un altra ciutat amb plaça, tot i que en declivi– la Diputació s'ha gastat més de disset milions d'euros perquè els aficionats puguin gaudir d'una cúpula que protegeix del sol. Tota una lloança al pressupost públic quan gairebé durant tot l'any no se celebra cap cursa –si no és a l'estiu– i on no s'omple ni la quarta part de les graderies, ocupades tan sols per turistes vinguts de Salou.

Tot i així, els activistes antitaurins també s'han oposat als correbous –en els quals l'animal queda cec per les espurnes– i a tot tipus de festeig que suposi la diversió a través de la tortura. Els Països Catalans encara estan plens d'aquestes tradicions provinents de l'època medieval. Malgrat tot, els activistes han obtingut victòries importantíssimes a Olot, Girona i Lloret de Mar, on l'activitat taurina ha desaparegut totalment, tot deixant la capital catalana com a últim reducte.

Més info:‹www.barcelonamata.org›

Annató

OPINIÓ

Lluitar pels animals és lluitar contra el sistema

☞ **Francesc Richart. Periodista**

La lluita pels animals i la terra és vista des de gairebé totes les organitzacions polítiques del nostre país com una lluita secundària, no prioritària. S'equivoquen. La naturalesa i la fauna és l'únic de què disposem, el millor que tenim, i sovint deixem que la màquina trituradora del sistema actuï sense esculls. La caça d'aus migratòries sense control, les granges pelleteres, els escorxadors, els negocis de l'experimentació... tot passa desapercebut per una esquerra que es fa dir *alternativa* però que encara no ha adoptat una visió global de la transformació social que no tingui el seu epicentre en l'home i la dona.

›60

Lluita ferotge contra Huntingdon

Dos detinguts mesos després d'una manifestació contra Novartis

Aquest any, a Catalunya, el moviment per l'alliberament animal i humà ha viscut una forta activitat, enmarcada en la lluita internacional contra els laboratoris Huntingdon Life Science. Aquests labortoris, amb seu a la Gran Bretanya i els Estats Units, maten i torturen més de 500 animals cada dia en tests de toxicitat i en proves per a la indústria farmacològica. L'estratègia dels activistes contra HLS ha estat la d'atacar ferotgement els interessos dels clients dels laboratoris per intentar ofegar-los econòmicament. A Catalunya, aquesta crida s'ha secundat des de 2005 a través d'incendis de furgonetes de l'empresa UPS, siliconant panys de farmàcies i enviant amenaces a directius d'empreses clients d'HLS, com Roche o Unipharma. L'episodi més públic d'aquest conflicte es va viure el 9 de febrer davant la seu de la multinacional farmacèutica Novartis, client de Huntingdon, a Barcelona, amb una manifestació de 200 persones que va acabar amb incidents i dos detinguts mesos després. A dos delsdetinguts els demanen càrrecs de danys i una multa de 6.000 euros.

Més informació: ‹www.shac.net›

Eloy de Mateo

Marxa contra Novartis el febrer de 2008

›61

La pelleteria, objectiu número u

Accions del Front d'Alliberament Animal

Hi ha dos tipus de dreceres per reclamar la dignitat animal: el camí legal de les ONG i l'acció directa sota les sigles del Front d'Alliberament Animal. Aquesta última opció ha estat ben present a casa nostra i el ventall d'objectius ha estat molt divers. Els mesos de febrer i març van ser molt actius, amb atacs amb pintura i sabotatges contra pelleteries, especialment a Barcelona. Tot i així, els vivisectors també són objecte d'atac d'activistes. Amb la consigna *Que la por canviï de bàndol*, el responsable de l'estabulari de la UAB, Jordi Cantó, va rebre pintades com a escarni públic pel seu ofici.

Un altre punt calent dels activistes és Girona. En dos anys, els atacs contra la indústria pelletera han estat molt potents, ja sigui contra botigues o granjes, i han arribat al seu clímax amb l'alliberament de 2.000 visons a Ullestret. Però no només s'han atacat instal·lacions, sinó també les seus d'institucions com la Junta d'homologació de l'escola de caça i la Facultat de Biologia de Barcelona, aquesta última per experimentar amb animals a les classes.

Més informació: ‹accionvegana.org›

Ollib

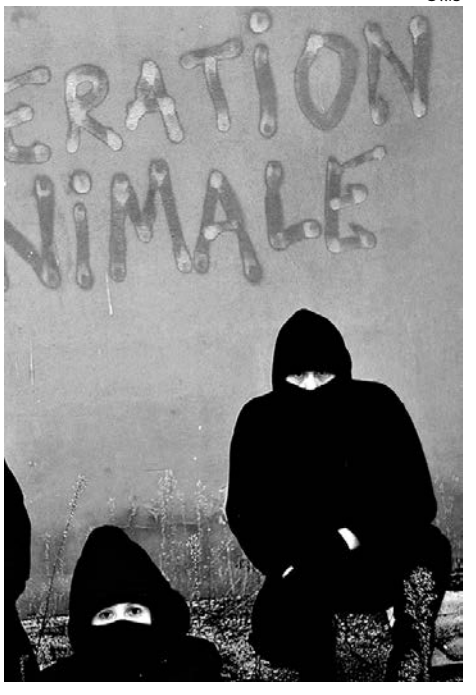

antifeixisme

COORDINACIÓ I REDACCIÓ: Guillem Fernández i Míriam Castanyer i Alonso

›62

Agressions feixistes

El Moviment contra la Intolerància denuncia 4.000 atacs a l'Estat, però la xifra real podria ser més alta

Segons l'Informe Raxen 2008, sembla ser que durant els últims sis mesos de l'any passat l'Estat espanyol va viure un rebrot de les agressions feixistes i racistes. Al País Valencià, les agressions fa temps que duren, però l'octubre de 2007 van fer un salt qualitatiu quan va esclatar un artefacte explosiu a una seu del Bloc Nacionalista Valencià.

Des del 1991 fins al 2007 s'han documentat prop de 74 assassinats a mans de grups ultradretans

Les agressions físiques, les amenaces per Internet i verbals, les pintades a locals i la crema de vehicles són agressions que, al País Valencià, es viuen més sovint del que es voldria. El Movimiento contra la intolerancia parla de 4.000 agressions anuals a l'Estat a partir de la seva experiència, però avui dia encara no

Els temps han canviat, els mòbils s'han ampliat i el context polític ha variat, però les morts continuen

existeix cap organisme oficial que recompti les víctimes d'agressions feixistes i racistes i ningú treballa les dades de forma sistematitzada.

Des de l'any 1991 fins al 2007 s'han documentat prop de 74 assassinats a mans de grups feixistes i no

Sr. Plástiko

hi apareixen tots els que es produeixen. El jove de setze anys Carlos Palomino, assassinat per un militar d'ideologia nacionalsocialista el mes de novembre a Madrid, va fer reviure sentiments d'angoixa, impotència i ràbia. La seva mort va aparèixer als mitjans de comunicació com una baralla entre bandes, però ningú pot negar les connotacions polítiques del desastre, de la mateixa manera que ningú podia negar el caràcter merament polític de les morts d'Andrés García –militant comunista– o de Jorge Caballero –de la CNT–, ambdós apunyalats a la ciutat de Madrid l'any 1980 per grups franquistes de l'entorn de Fuerza Nueva.

Els temps han canviat i els mòbils s'han ampliat, però les morts continuen. El 1993, Guillem Agulló –un jove valencià– i el 2004, Roger –un jove anarquista del barri barceloní de Gràcia– també van morir apunyalats per feixistes. Igual que Jan Kucera a la República Txeca, Alexei Krylov a Rússia o Nicola Tommasoli a Itàlia, tots tres assassinats al 2008. Tot plegat obliga a la conscienciació política i a buscar formes noves de treballar quotidianament perquè les idees franquistes, feixistes, racistes i xenòfobes no tinguin cabuda a la nostra societat. Construir una altra consciència necessita de la implicació de tots i totes.

OPINIÓ

15 anys...

Carles Viñas. Historiador

Enguany s'han complert quinze anys de la mort del jove veí de Burjassot (l'Horta Nord) Guillem Agulló a mans d'un grup neonazi. Lluny de caure en l'oblit, el record del seu assassinat ha tornat a posar de relleu la sensació d'impunitat amb què actuen les bandes ultradretanes. Pedro Cuevas, autor material de la ganivetada mortal que va acabar amb la vida de l'*skinhead* antiracista, va ser condemnat per aquells fets a setze anys de presó, dels quals en va complir quatre. L'assassí d'Agulló també es va veure implicat en l'anomenada *operació Panzer*, que va desmantellar el paramilitar Frente Anti Sistema (FAS) el setembre de 2005. A més, a les darreres eleccions municipals, Cuevas va ocupar el número sis de la candidatura del partit Alianza Nacional (AN) al municipi de Xiva (Foia de Bunyol).

Quinze anys després, les agressions d'ultradreta i les coaccions protagonitzades per joves neonazis continuen. No ens trobem, tanmateix, davant d'un auge de l'entramat ultra. Malgrat l'existència d'aquests incidents, les agressions d'aquest tipus resten dins la marginalitat pseudopolítica. Una realitat minoritària, a voltes mortal, a la qual no hauríem de dotar d'altaveus públics que amplifiquin socialment les seves accions.

›63

A voltes amb la llibreria Europa

A finals de l'any passat el Tribunal Constitucional va sentenciar que la justificació de l'holocaust és delicte, però no pas la seva negació. Aquesta decisió va permetre reduir la condemna de cinc anys a set mesos de presó a Pedro Varela Geiss, propietari de la llibreria Europa que l'any 1998 va ser condemnat per motius d'incitació, genocidi i provocació a la discriminació, l'odi i la violència per motius racistes i antisemites.

La llibertat d'expressió i els seus límits als estats que es diuen democràtics solen ser molt discutits, però la visita de l'exlíder del Ku Kux Klan, David Durke, a la llibreria Europa va evidenciar que no serveix de gaire intentar normativitzar les opinions, l'únic vàlid és la mobilització. L'intent de la Fiscalia i del Departament d'Interior, que van ordenar gravar la conferència directament i interrompre-la en cas que es produís apologia del racisme o de la violència, va ser un fracàs. L'únic que va aturar l'acte va ser la mobilització i el compromís de més de 500 persones en contra del feixisme pels carrers de Gràcia.

Eduardo Díaz

Marxa contra la llibreria Europa.

›64

La simbologia franquista continua present a pobles i ciutats de tot l'Estat

L'any passat el Congrés dels Diputats va aprovar la polèmica llei de la memòria històrica enmig de crítiques i falta de consens. Des de diferents entitats es va insistir en el fet que el text legal presentava unes mancances importants, com la no anul·lació dels judicis sumaríssims, la falta de creació d'un cens de les víctimes de la Guerra Civil o la no inclusió en els programes d'ensenyament de tot el que va passat durant la guerra i la repressió franquista.

L'article 15 diu que les administracions públiques prendran les mesures pertinents per la retirada d'escuts, insígnies, plaques i altres objectes o mencions commemoratives que exaltin l'aixecament militar de la Guerra Civil i la repressió de la dictadura. Tanmateix, el resultat efectiu d'aquest article no ha estat rellevant. Els poders públics no han aplicat mesures efectives per promoure la seva retirada. És per això que a molts indrets com Lleida, Barcelona o el País Valencià, diversos col·lectius i entitats socials han iniciat campanyes per retirar o exigir la retirada de tota aquesta simbologia que ens recorda, encara, un passat no molt llunyà.

Eloy de Mateo

Acció de la CAJEI a Sant Jaume.

›65

Mai més!, una alternativa diferent contra el feixisme

El 14 de novembre de 2007 es va presentar la Guia didàctica del CD-ROM *Racisme i Feixisme: Mai més!* a la biblioteca de Ripollet. L'expressió *Mai més!* dóna nom a un col·lectiu d'aquesta ciutat format per persones actives dins els moviments socials de base com la plataforma antifeixista del poble. Les persones que formen el col·lectiu van considerar oportú treballar la prevenció de l'arrelament de grups feixistes al municipi i van elaborar aquest material didàctic perquè servís de guia als professors dels instituts d'educació secundària a l'hora de parlar del racisme i del feixisme amb els joves. Entre els continguts del CD-ROM hi ha un repàs històric al moviment feixista, així com diferents exemples de l'expressió del racisme en àmbits com ara el futbol o algunes vivències de nouvinguts al voltant d'un locutori. Un material molt complet que ja han portat als IES de Ripollet, a l'Escola d'Adults i a la Biblioteca i que han estat presentant en diferents xerrades dels moviments so-cials amb l'objectiu de mostrar el passat, per entendre el present i construir el futur.

immigració

COORDINACIÓ I REDACCIÓ: Sergi Picazo

›66

Paradoxes d'un CIE: no hi ha delicte i això no és una presó

Continua la campanya contra els centres d'internament d'estrangers

El dia de Sant Joan de fa dos anys un grup d'activistes va entrar sense permís al Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) de la Zona Franca –a Barcelona– que estava a punt de substituir les antigues garjoles de la Verneda. L'espectacular acció va ser durament reprimida per la Unitat d'Intervenció Policial de la policia espanyola: 59 persones van ser detingudes, entre elles els advocats del *legal team* i tres periodistes. El moviment dels sense papers portava anys de lluita, però aquell dia va servir perquè molta gent s'assabentés de l'existència de les presons per immigrats.

Els CIE són un *no-lloc* per als immigrats: no hi ha delicte i això no és una presó, però poden estar tancats fins a 40 dies. Els centres de detenció fan de pont entre el *check-point* i la frontera, és a dir, entre el moment que la policia enxampa un sense papers i l'expulsió cap al país d'origen. Nombrosos informes, des del Defensor del Poble a la Comissió de Llibertats Civils i Interior del Parlament Europeu, han denunciat els CIE de l'Estat espanyol: incompliment de les condicions de salubritat, maltractament a les persones internes, denúncies per vexacions sexuals i falta de transparència en el seu funcionament. L'Estat compta avui amb 3.500 places d'internament per a estrangers repartides en nou punts: Madrid, Barcelona, Màlaga, Algesires, Múrcia, València, Las Palmas, Tenerife i Fuerteventura. Un cop passats els 40 dies de reclusió, hi ha dues vies de sortida: la de Salah, un amazigh membre de Cornellà Sense Fronteres, que va ser expulsat immediatament cap al Marroc, tot acabant d'un sol cop amb cinc anys de treball i esforç a Catalunya, o la de John, un africà i fuster de professió, abandonat a la porta del CIE de la Verneda sense un duro i amb una ordre d'expulsió impossible d'executar sota el braç.

La Directiva de Retorn de la Unió Europea –anomenada la Directiva de la Vergonya– va ser aprovada el 18 de juny al Parlament Europeu. Tanmateix, diverses associacions d'immigrats, ONG i partits polítics de l'esquerra fa mesos que mostren la seva disconformitat amb la normativa i, ara –tot i que hagi estat aprovada– no aturaran les seves protestes. Amnistia Internacional (AI) denuncia que la llei "no garanteix el retorn en condicions de seguretat i dignitat". Amb un període "excessiu" d'internament –de sis mesos fins a un any i mig– "hi ha risc de reduir les garanties legals que encara existeixen a la UE" per les persones que no han comès cap delicte. La Directiva de Retorn, segons AI, dóna un exemple "extremadament negatiu al món". D'altra banda, el ministre de l'Interior espanyol, Alfredo Pérez Rubalcaba, fa dues setmanes va dir : "Si som laxes amb la immigració il·legal, l'allau no hi haurà qui l'aturi".

Objectiu: l'expulsió

Durant els dos darrers anys, la política d'estrangeria del govern de José Luís Rodríguez Zapatero ha demostrat una fixació amb les expulsions. Segons l'Informe Anual de SOS Racisme, l'any 2007 el Ministeri de l'Interior va fer enlairar 75 vols amb aquesta finalitat i el nombre de repatriacions va augmentar un 6% respecte l'any anterior i es va situar en 55.938 persones. En un d'aquests vols, un jove d'origen africà va morir quan era deportat sota custòdia policial en compliment d'una ordre d'expulsió i encara avui ningú no ha assumit cap responsabilitat.

Paco Arjona

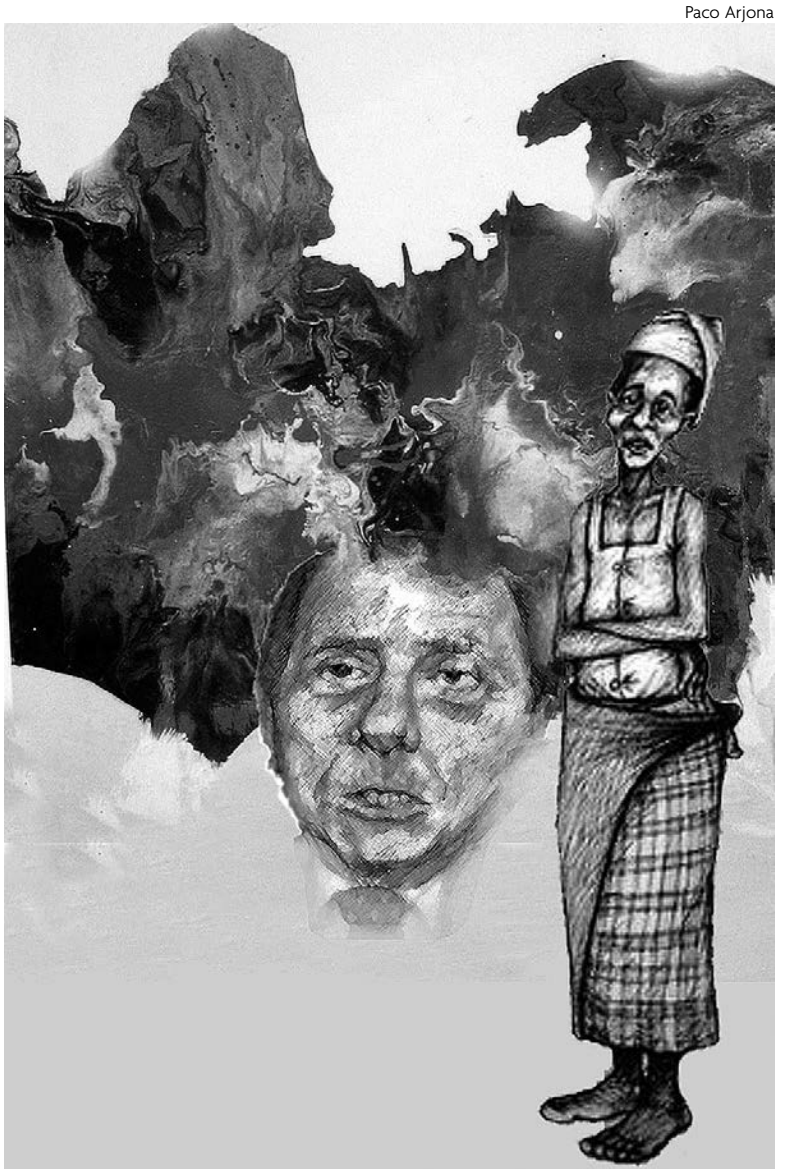

OPINIÓ

'No som rentadores'

✑ **Amarela Varela**
Periodista mexicana
i militant migrant

Les persones migrants, convertides en subjectes polítics, durant els darrers deu anys s'han mogut des del rol de víctimes que la interpretació *miserabilista* de la immigració els havia assignat fins al rol d'agents capaços de transformar la seva realitat i, de pas, han interpel·lat l'Europa comunitària sobre les relacions de dominació que sustenten els seus règims democràtics liberals.

Els sense papers són militants arribats de totes les perifèries postcolonials i organitzats en forma de moviment social per reclamar "papers per a tothom", la llibertat de circulació, el dret de romandre allà on hagin escollit independentment de la seva vida laboral i, en definitiva, igualtat de drets per a totes les persones nascudes dins o fora d'Europa. Les migrants no volen ser tractades com electrodomèstics per les retòriques jurídiques i el mercat laboral. I per això diuen: "No som rentadores", que és una manera d'explicar -per pervers que sembli- que no són màquines d'un sol ús.

Extret de *Las luchas de los sin papeles*
(Traficantes de Sueños)

›67

"Papers per a tothom", la batalla que no acaba mai

El moviment dels *sans-papiers*, que irromp a l'Estat francès de principis dels 90, es va estendre com una bola de foc per tot el vell continent. Evidentment, Catalunya no va ser cap excepció. Les dificultats per aconseguir els documents que permeten que un estranger resideixi o treballi legalment a l'Estat en alguns moments han creat bosses de població sense papers de fins un milió i mig de persones. Els governs del PP i del PSOE han intentat desinflar sense èxit la pressió amb les anomenades regularitzacions extraordinàries. Tanmateix, l'absència de vies reals d'entrada ha fet que el nombre de persones sense papers torni a créixer. Segons SOS Racisme, les estimacions el setembre de 2007 eren d'un mínim de 500.000.

Corbacho endureix el discurs

"Els immigrants en situació irregular no haurien de tenir cap mena d'esperança que la seva situació es regularitzi". Aquest va ser l'advertiment llançat el passat mes de juny pel ministre espanyol de Treball i Immigració, Celestino Corbacho. La llei d'estrangeria aprovada el gener de 2001 pel PP i el PSOE només aposta per la contractació en origen –que segons els experts, "no és realista ni amb la realitat social ni amb el mercat laboral"– i per mantenir la dependència entre l'autorització de residència i de treball. Així doncs, l'entrada legal és pràcticament una utopia. Això fa que moltes persones nouvingudes hagin de patir un calvari per aconseguir regularitzar la seva situació i que d'altres que fa anys que viuen a Catalunya caiguin en períodes "d'irregularitat sobrevinguda" per les dificultats de renovació dels permisos.

Sarkozy i Berlusconi

La legislació encara podria endurir-se més amb el nou impuls sorgit de la Itàlia de Berlusconi o la França de Sarkozy. El president de la Comissió Espanyola d'Ajuda al Refugiat (CEAR), Ignacio Díaz de Aguilar, va advertir el mes de maig passat que les organitzacions sindicals i socials que treballen al voltant del tema de la immigració estan "preparades" i "mobilitzades" davant dels "imminents" intents d'enduriment que podria assumir França aquest juliol, durant la seva presidència de la Unió Europea, en el marc del Pacte Migratori.

Eloy de Mateo

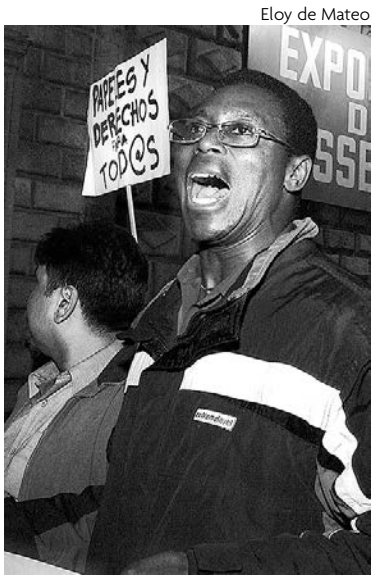

Manifestació d'immigrats

›68

Els Mossos omplen Barcelona de 'check-points' per a immigrats

"Segons el color de la teva pell, t'aturen o no"

Susana Alonso / El Triangle

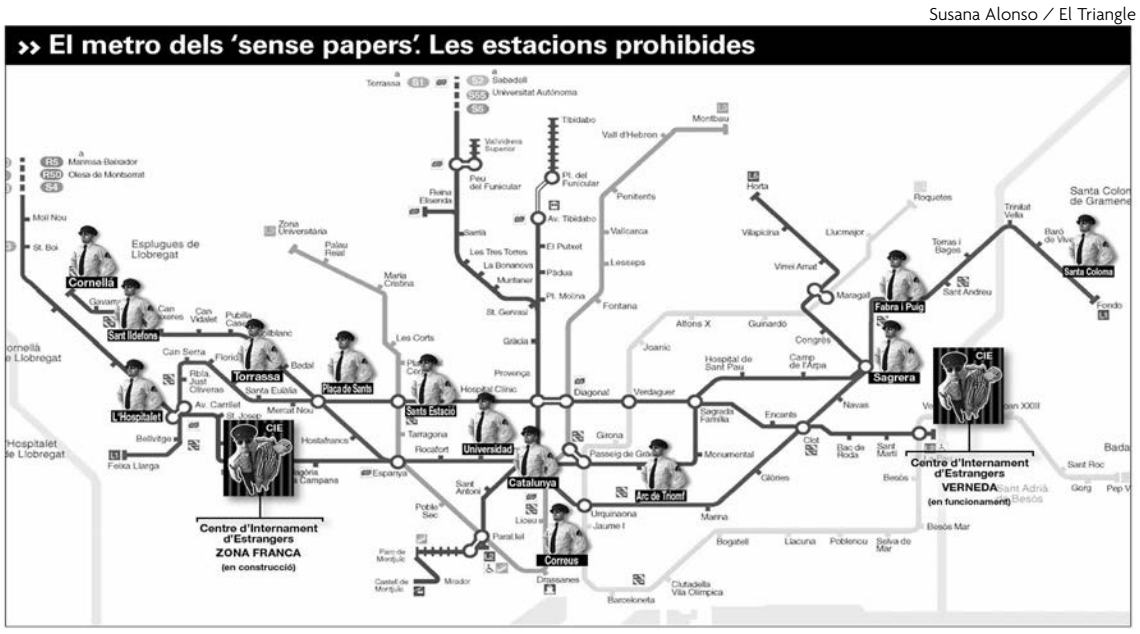

La ciutat de Barcelona té actualment un 15% de població d'origen estranger. Tot i això, el nombre de sense papers és molt més gran. La lluita contra l'anomenada *immigració il·legal* dins la ciutat es du a terme a còpia de punts de control policials i detencions al carrer. Els controls de la Brigada Provincial d'Estrangeria i Documentació de la Policia espanyola i els Mossos d'Esquadra han augmentat durant els darrers anys a Barcelona. Fins fa poc, el carrer havia estat l'escenari habitual i únic de les detencions i identificacions d'immigrants. Però ara, segons fonts dels col·lectius d'immigrats, la policia espanyola ha ampliat el seu radi d'acció als transports públics i, sobretot, a les estacions de metro i de tren més cèntriques.

La majoria d'immigrats saben, tot i que sempre de manera informal i sobre la base de rumors, quins són aquests punts negres per als sense papers. La policia –unes vegades de paisà, d'altres uniformada– apareix sovint als mateixos llocs. Quan repeteixen actuacions de manera quotidiana, ràpidament corre la veu entre les diferents comunitats d'immigrats que viuen a la ciutat o que viuen a l'extraradi i han de venir a treballar-hi.

Exemples quotidians

El ghanès Atta Nimako, ara ja regularitzat i un referent de la comunitat subsahariana, enumera algun dels indrets *perillosos* per als irregulars: "Sobretot passa en algunes estacions de trens de Cornellà i de Terrassa, però també al metro d'Arc de Triomf, de Plaça de Sants o de Fabra i Puig". I afegeix: "Jo m'he trobat amb ells, però per sort ara ja no haig de patir perquè he aconseguit tenir els papers en regla". En aquest sentit, tal com expliquen alguns immigrats que no volen dir el seu nom, un dels llocs més típics per aquests *check-points* urbans són "els passadissos de les estacions on hi ha correspondència amb altres línies". Per al marroquí Aziz Bahba, membre de l'ONG Cornellà sense Fronteres, el lloc més perillós de tots és l'Estació de Sants: "Allà sempre tens problemes, sobretot si ets xinès, pakistanès o àrab". "Segons la cara que tinguis o el color de la teva pell, t'aturen o no. Això és racisme", exclama amargament.

No obstant això, molts estrangers expliquen que també continuen havent-hi punts de control en alguns carrers del barri del Raval –al voltant de la ronda de Sant Antoni o davant del Cafè Zürich– o a les proximitats de la seu de Correus.

›69

Morir a l'Estret de Gibraltar

Durant l'any 2007 s'ha documentat la mort de 1.861 persones. La xifra real és incalculable

A través de la seva tasca a les Illes Canàries i a les costes andaluses, milers de voluntaris de la Creu Roja i ONG de suport als immigrants intenten posar una bena a una ferida profunda oberta entre l'Àfrica i Europa. L'enduriment dels controls fronterers marítims per part de la Unió Europea ha contribuït a provocar, durant l'any 2007, la mort documentada de 1.861 persones mentre intentaven entrar il·legalment a l'Estat espanyol a través de l'estret de Gibraltar. Tanmateix, segons s'afirma a l'Informe Anual de SOS Racisme, "van ser molts més els morts dels quals no sabem res" i la xifra real és pràcticament incalculable.

La UE –esperonada per l'Estat espanyol, Itàlia o Grècia– ha endurit i augmentat la seva lluita contra les pasteres i els *cayucos* mitjançant el Servei Integral de Vigilància Europea (SIVE) i els vaixells del FORCEX. A més, tal com denuncia l'Espai de Desobediència a les Fronteres, entre d'altres, la política migratòria de la UE s'ha caracteritzat per intentar impedir per tots els mitjans la sortida de persones del continent africà i per la delegació d'aquest control fronterer a estats on els drets humans són una quimera com el Marroc, Algèria, Líbia, Mauritània, Tunísia o el Senegal. Es tracta, segons les ONG, d'un procés d'*externalització* de les fronteres. Durant els últims anys, el Marroc i l'Estat espanyol han militaritzat els mecanismes de repressió a la immigració: al costat europeu, amb la presència de l'exèrcit als controls migratoris i vuit bases militars a la zona (Rota, San Fernando, Barbate, Morón, Gibraltar, Ceuta, Melilla i Vélez) i al costat marroquí, les ràtzies contra els subsaharians als boscos del Rif, les deportacions al desert d'Algèria i dues bases militars més (Al-Hoceima i Chafarinas).

›70

El 10% de la població de Catalunya no pot votar

Més de dos milions de persones que viuen, treballen i paguen els seus impostos a l'Estat espanyol no poden votar a les eleccions a causa del seu origen. A Catalunya, l'apartheid electoral arriba al voltant del 10% de la població i a ciutats com Barcelona afecta prop del 15% dels que hi viuen. La campanya pel dret de vot de la població estrangera ha anat agafant força any rere any i, actualment, alguns partits polítics també hi donen suport –EUiA i ICV– i d'altres s'ho comencen a mirar amb bons ulls –ERC i PSC. Tot i això, ni tan sols les propostes més tímides –com ara el dret de vot a les municipals– no aconsegueixen cap avenç legal.

SOS Racisme, que és una de les organitzacions que lidera la campanya, considera que "és necessari superar la vinculació entre ciutadania i nacionalitat per plantejar un nou concepte de ciutadania vinculat a la residència". Si aquesta desigualtat a l'hora de votar no queda eliminada, l'organització antiracista preveu "una crisi de l'estat democràtic i de dret, ja que permet la discriminació en funció de l'origen de les persones". El darrer Informe Anual de SOS Racisme apunta dues conseqüències per la manca de drets civils: d'una banda, el no reconeixement dels immigrats com a ciutadans permet que siguin peces d'un joc electoral que els culpabilitza dels problemes socials. D'altra banda, deixa que el debat sobre el dret de vot s'emmarqui en un clima de por i amenaça a la cohesió social, quan en realitat aquest reconeixement ens permetria avançar en aquests termes.

›71

El discurs periodístic no ha substituït els tòpics ni els estereotips negatius

Els immigrats –i no immigrants, perquè el seu procés migratori ja és un fet consumat i finalitzat– sovint apareixen a la premsa associats a la delinqüència, la sobreocupació de pisos i els conflictes culturals. I últimament fins i tot al terrorisme. Alguns grups com l'Observatori de la Cobertura de Conflictes (OCC), Xenomèdia o la revista *Mugak* es queixen que la premsa continua reproduint tòpics i estereotips negatius sobre la immigració arribada a casa nostra, tot i que també reconeixen que el seu tractament informatiu ha millorat força durant els últims anys.

L'estudi *Premsa i Immigració a Catalunya*, elaborat per l'OCC, un grup d'investigació de periodistes i professors de la Universitat Autònoma de Barcelona, conclou que "gairebé tota la premsa es manifesta formalment favorable a la integració, però els discursos dels mitjans varien notablement i no es pot ser simplista". El director de l'estudi i professor de periodisme Xavier Giró, reconeix que "hi ha mitjans que tenen seccions o programes específics per desmuntar prejudicis i normalitzar la realitat multicultural", però també hi ha mitjans que "tracten la immigració sobretot arran d'informacions o bé negatives (delinqüència, agressions, prostitució, etc.) o bé dramàtiques (pasteres, *cayucos*, explotació)". Finalment, hi ha un tercer plantejament periodístic davant les notícies de la immigració: "Sota el prisma dels interessos nacionals, ja siguin espanyols o catalans". Quant a aquesta darrera qüestió, Giró denuncia que "el discurs que la immigració és bona perquè convé a l'economia i per frenar l'envelliment de la població" ens pot portar en el futur a deduir que "quan no *ens* convingui més immigració, tirarem la persiana encara més avall".

›72

Amnistia Internacional denuncia maltractaments

"Una persona immigrada abatuda d'un tret al clatell disparat a curta distància per un agent de la policia autonòmica. Tots els informes forenses esmicolen la versió oficial: ni es va resistir ni fugia. Farid Bendaled va morir el gener de 2003 a Santa Coloma". Aquest exemple, extret del llibre *Cròniques del 6* del periodista David Fernàndez, lamentablement no ha estat un cas aïllat.

Amnistia Internacional ha expressat a través de diferents informes la seva preocupació per la situació dels estrangers a l'Estat espanyol per dos motius: perquè són objecte d'expulsions "sense dret realment a una supervisió judicial" i perquè pateixen "maltractaments i detencions il·legals per part de les forces de seguretat". En paraules del director d'Amnistia Internacional, Esteban Beltrán, durant la presentació de l'informe de 2007, "la situació dels immigrants és greu des de fa almenys dotze anys". Entre 1995 i 2002, Amnistia va registrar 320 casos de maltractament, detencions il·legals i abusos en règim de captivitat contra immigrats. L'informe també destaca que no s'ha avançat "gens" en les investigacions sobre la mort de tretze immigrants a la tanca de Ceuta i Melilla la tardor de 2005.

LABORAL

COORDINACIÓ: Pau Cortina
TEXTOS: Pau Cortina i Manel Ros

›73

Contractes i subcontractes fan la feina bruta de Telefónica

Eloy de Mateo

A Catalunya hi ha 1.200 persones contractades o subcontractades per la multinacional espanyola Telefónica que fan els serveis que l'empresa "no pot assumir". Aquí i a la resta de l'Estat, el 85% de la contractació és de caràcter temporal, amb contractes per obra i servei. La manca de regulació específica –el conveni que regeix és el del metall– i l'absència d'equiparació salarial amb la plantilla de Telefónica van ser les dues grans causes de la mobilització de l'estiu passat. Una setantena d'aquestes empreses es van unir per primera vegada per fer front a la contractació precària i a les lamentables condicions laborals específiques del dia a dia.

El 85% de la contractació a Telefónica és de caire temporal

Entre el juny i el setembre es va endegar una vaga programada els caps de setmana que va tenir un seguiment important, però que no va ser sistemàtica, entre d'altres coses pels intents de la patronal del metall (UPM) de declarar-la il·legal. Després de l'agost –sense mobilitzacions– la vaga va tornar, tot i que amb un seguiment menor i, finalment, es va establir una taula de negociacions entre la patronal i els sindicats UGT i CCOO. Malgrat les promeses de millores salarials, el cert és que un any després la taula no ha emès cap acord en ferm i, per tant, els treballadors subcontractats han de lluitar les seves demandes a nivell particular. Mentrestant, els sindicats sectorials que van donar suport a la vaga ara es limiten a gestionar les peticions i les queixes puntuals dels treballadors en precari. Però, segons afirma un membre del comitè d'empresa de Telefónica, "la mobilització continua latent, les reivindicacions es mantenen" i esperen el moment oportú per sumar prou voluntats per tornar al carrer.

›74

"2 dies, 2 dies!"

Els conductors de TMB han protagonitzat una lluita intensa i unitària, que ha acabat per forçar la negociació amb la direcció de l'empresa

Jordi Borràs

Entre els mesos de novembre i desembre de l'any passat, en el si de la plantilla de conductors d'autobús de TMB (Transports Metropolitans de Barcelona) es va començar a gestar una reivindicació que passarà als anals de les conquestes laborals com *la lluita pels 2 dies*. Dos sindicats, CGT i ACTUB –no majoritaris al comitè d'empresa–, van assumir la causa de la plantilla, que sol·licitava un temps de descans diari per esmorzar i dos dies setmanals de repòs (no consecutius), i van organitzar una mobilització sense precedents que, quasi sis mesos després, va acabar forçant la negociació amb

Queden pel record les multitudinàries i maratonianes assemblees de treballadors a les cotxeres de Sants

la direcció de l'empresa. Aquest procés encara no ha acabat i tot indica que l'objectiu dels dos dies queda lluny, però –si més no– TMB ha hagut de prendre nota de la capacitat de mobilització de la seva plantilla i ha hagut d'asseure's per pactar solucions. Aquest fet, segons la majoria de treballadors i treballadores, ha estat considerat un èxit tenint en compte l'enrocament inicial de l'empresa.

Ara queden pel record les multitudinàries i maratonianes assemblees a les Cotxeres de Sants, les jornades de vaga amb índexs de seguiment altíssims i les incomptables imatges de treballadors

alçant la mà amb els dos dits de la victòria, la icona per antonomàsia d'aquesta lluita. La solidaritat ciutadana vers la plantilla de TMB també s'ha de destacar i, especialment, la campanya d'usuàries solidàries, que va elaborar targetes d'autobús falses impreses amb consignes de suport i que s'havien de mostrar als conductors quan es viatjava amb autobús durant els mesos que va durar la protesta.

Per oblidar, en canvi, la prepotència inicial de la direcció de l'empresa, la condescendència d'alguns responsables municipals amb les reivindicacions dels conductors i la mala bava de certs mitjans de comunicació en el tractament informatiu de tota la història, abordant amb gran èmfasi els greuges ciutadans derivats de la vaga i minimitzant la causa dels vaguistes, entre d'altres.

OPINIÓ

Una lluita exemplar

August Gil Matamala
Jurista

La vaga dels conductors de TMB ha permès recuperar formes genuïnes de la lluita obrera que als més veterans ens recordaven els millors moments del moviment obrer organitzat. La vaga d'autobusos exemplifica les condicions per assolir la victòria en una lluita sindical: definició clara dels objectius, participació col·lectiva en la presa de decisions al llarg de tot el conflicte i, finalment, fermesa i honestedat dels representants sindicals del col·lectiu en lluita en la gestió del conflicte i la seva resolució. Aquesta vaga il·lumina amb rabiosa claredat el paper de les centrals sindicals majoritàries, al servei dels interessos de la patronal, en aquest cas municipal.

›75

La tancada de professors de música de Badalona no va evitar l'acomiadament

A principis d'aquest any una vuitena de professors de l'Escola de Música de Badalona van decidir tancar-se a les seves instal·lacions per denunciar l'acomiadament col·lectiu de què havien estat víctimes. En règim de beca o com a autònoms, pocs dies abans aquest col·lectiu havia redactat un manifest de denúncia de la seva situació precària dins el centre. En conseqüència, la direcció d'aquesta escola municipal va acomiadar automàticament un dels firmants del text i, poc després, va amenaçar de fer el mateix amb els altres set professors. Deu dies més tard el grup va abandonar el centre davant l'amenaça de desallotjament imminent per part de l'autoritat municipal. Malgrat els intents infructuosos de negociar una millora de les condicions, el centre no va oferir ni més estabilitat contractual ni més percepció econòmica. Els vuit professors van anar al carrer i l'Escola de Música de Badalona va continuar amb les seves activitats com si no hagués passat res i va reemplaçar els docents per uns altres que es van resignar a ser contractats en precari.

Eloy de Mateo

Mestres acomiadats a l'Escola de Música de Badalona.

›76

D'energia, alimentació... i tràilers

La dependència social del transport rodat s'evidencia amb l'aturada dels transportistes

La majoria d'organitzacions de l'Estat que agrupen els transportistes autònoms i els assalariats que depenen de grans contractistes van iniciar una vaga el 6 de juny per aconseguir millores salarials, després que l'augment sostingut del preu dels carburants hagi arribat a uns nivells que, asseguren, fa que no els surti a compte continuar "fent la carretera".

"L'escassetat del petroli i l'increment dels carburants ha desencadenat un efecte dòmino sobre tots els sectors econòmics que depenen del transport"

L'aturada va durar gairebé dues setmanes i, sobretot els primers dies, els grans centres de distribució d'aliments i materials per diferents sectors industrials de Catalunya (Mercabarna, CIM Vallès, etc.) van quedar pràcticament buits, amb la conseqüent carestia d'aliments a infinitat de comerços i grans superfícies i amb aturades parcials o totals de centres de producció, especialment al sector de l'automoció. L'altre objectiu estratègic dels transportistes va ser impedir l'arribada de carburant a les gasolineres, cosa que gairebé van aconseguir –en dos dies es va esgotar la benzina al 40% de les estacions de Barcelona– fins que la policia va començar a escortar els camions cisterna per garantir el consum.

Com assenyalava un article publicat recentment a aquest setmanari, l'entrellat d'aquesta vaga es pot sintetitzar de la següent manera: "L'escassetat del petroli i l'increment dels carburants ha desencadenat un efecte dòmino sobre tots els sectors econòmics que depenen del transport per via terrestre, marítima o aèria. Aquesta precarietat s'ha traslladat directament sobre els sous dels i les transportistes, l'últim esglaó laboral de tot el sector".

Després de dies d'una protesta executada al límit de la legalitat pels piquets, la patronal del sector (CTEM) i el Govern espanyol van voler escenificar un pacte per acabar amb la vaga. La patronal no havia donat suport a l'aturada i el pretès pacte amb l'executiu no ha aportat solucions als milers i milers de transportistes. Aquests van abandonar progressivament els piquets i les marxes lentes de camions, més per les amenaces d'expedients sancionadors i acomiadaments emeses per les grans empreses de distribució que no pas per haver obtingut cap solució al seu problema.

Albert Garcia

Dos transportistes aturen un camió durant la vaga al peatge de La Roca de l'AP-7.

›77

La vaga de fam abandera la lluita per la readmissió a Seat

Arnau Bach

Treballadors de Seat concentrats al Departament de Treball.

A finals de l'any 2005 Seat va acomiadar 660 treballadors i treballadores a través d'un Expedient de Regulació d'Ocupació signat per la Generalitat i les direccions de CCOO i la UGT. Arrel d'aquest fet es va crear l'Assemblea d'acomiadats i acomiadades de Seat. Després d'una lluita llarga, l'empresa va readmetre un grup reduït de treballadors i treballadores. Tanmateix la promesa de readmissió de l'empresa no es va complir i es va limitar a fer revisions mèdiques a alguns dels acomiadats i no admetre'n alguns altres, mentre retardava i alentia les readmissions.

Davant d'això, a principis de febrer de 2008 tres treballadors acomiadats de Seat van començar una vaga de fam per reclamar l'admissió definitiva de totes les persones acomiadades. Després de quinze dies de vaga, una aturada solidària i l'amenaça de futures aturades, els vaguistes van deixar la vaga de fam davant del compromís de l'empresa de readmetre definitivament les acomiadades, tot i no haver signat cap acord en ferm. A dia d'avui, malgrat la lentitud de l'empresa, la lluita dels treballadors i les treballadores de Seat ha fet que només faltin tres treballadors per reingressar a l'empresa i s'espera que ho facin d'aquí poc temps.

›78

Protesta mediàtica dels treballadors d'Iberia al Prat

Protesta a les pistes de l'aeroport d'El Prat al juliol passat.

Els treballadors d'Iberia es van declarar espontàniament en vaga l'estiu de 2006 i van ocupar les pistes de l'aeroport del Prat. Protestaven per la intenció de la companyia de deixar perdre el *handling* (servei de terra) i per l'amenaça d'acomiadament que això suposava sobre una plantilla de més de 2.500 treballadors, a més de denunciar públicament el paper dels sindicats, que no en van informar els treballadors fins que aquests se'n van assabentar a través de la premsa. Nou treballadors van ser detinguts per la Guàrdia Civil a les mateixes pistes.

Per aquells fets, més de 200 persones van ser sancionades per delictes de "sedició, desordres públics, desobediència a l'autoritat i alteració greu de l'ordre públic" amb penes de suspensió de feina i sou d'entre 16 i 60 dies, en funció dels casos.

Des de diferents col·lectius socials van sorgir nombroses iniciatives de solidaritat amb els treballadors per evitar les sancions i per contrarestar la campanya mediàtica de criminalització i manipulació.

›79

Problemes laborals al Consorci de Normalització Lingüística

El darrer trimestre de l'any passat, la DIRECTA es feia ressò del malestar dins la plantilla del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL), l'ens públic que vetlla per la bona salut del català. Alguns tècnics del Consorci van fer saber (amb la discreció pròpia de qui s'hi juga la feina) les condicions en què treballen: estan assignats a la categoria professional B de l'Administració –tot i que com a professors llicenciats haurien d'ocupar un rang superior (l'A)–, tenen contractes a temps parcial –cosa que, sovint, els obliga a compaginar aquesta feina amb d'altres– i desenvolupen tasques administratives que, com a professionals qualificats, entenen que no els corresponen.

Les propostes de millora contractual emeses per l'ens eren, segons un dels tècnics, de caràcter eventual i no resolien el problema de fons de la inestabilitat laboral. Per tot plegat, els professionals reclamen més voluntat política per normalitzar aquesta situació i es mostren sorpresos que aquesta situació es produeixi en un organisme que depèn *de facto* d'ERC, a través de la cartera de Presidència.

educació

COORDINACIÓ I REDACCIÓ: **Feliu Font**

›80

Les escoles lliures, una proposta educativa alternativa

Albert Garcia

Escola lliure Genunió.

Mentre dins el sistema d'ensenyament convencional les problemàtiques han estat diverses i àmplies, una de les lluites que es formen en el camp de l'educació alternativa és la de les escoles lliures. Aquest tipus de centres, la majoria dels quals es troben agrupats a la Xarxa d'Escoles Lliures, apliquen un model educatiu diferent del que proposa l'Administració, basat en espais poc massificats i on es prioritza la convivència i les interaccions entre persones de diferents edats amb la idea del coneixement i l'aprenentatge mutus. A més, els defensors d'aquestes escoles construeixen dia a dia una educació a través de valors com la solidaritat, la col·lectivitat i la responsabilitat, a través de currículums oberts en funció dels interessos dels nens i les nenes.

›81

La tercera hora fa renéixer la Plataforma pel Català a l'Escola

A finals de la primera legislatura del *talante* Zapatero, la ministra d'Educació espanyola va projectar l'anomenada tecera hora de castellà. Dit d'una altra manera, a partir d'aquell moment el PSOE obligava les escoles d'arreu de l'Estat a programar una hora més de castellà cada setmana. Aquest fet va fer renéixer de les seves pròpies cendres la Plataforma pel Català a l'Escola, integrada per diferents entitats com Òmnium Cultural, el CIEMEN, la Plataforma per la Llengua, la CAL o el Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans. La plataforma va organitzar diferents actes i va iniciar una recollida cibernètica de signatures per tal d'evitar una política que, per ells, afectava directament l'actual model d'immersió lingüística de l'ensenyament català.

›82

El procés de Bolonya centra la mobilització universitària

L'adaptació de les universitats catalanes a l'anomenat Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES) ha marcat el dia a dia dels darrers temps als centres d'arreu dels Països Catalans. Aquesta reforma, anomenada popularment com el procés de Bolonya, és una de les transformacions més radicals que han patit les universitats europees durant les últimes dècades. I és que, més enllà dels objectius esgrimits per l'administració i els governs de les universitats d'intentar equiparar els estudis a escala europea i facilitar la mobilitat interna estudiantil, des de diferents organitzacions i assemblees d'estudiants, professors i treballadors s'ha criticat durament la reforma perquè es considera un veritable procés de privatització, mercantilització, elitització i homogeneïtzació de l'ensenyament.

S'ha criticat la reforma perquè es considera un veritable procés de privatització i mercantilització

És per això que durant els últims anys la lluita universitària més visible i coneguda ha estat la que ha buscat –i, de fet, encara busca– aturar l'adaptació a l'EEES. Tot i això, una de les dificultats que van tenir els opositors durant els inicis de les seves protestes va ser, precisament, fer visible l'arrel del problema i la necessitat que la resta de la comunitat universitària i de la societat es mobilitzés. De fet, el procés de Bolonya es va iniciar ara fa quasi deu anys i no ha estat fins que les pròpies universitats han hagut de prémer l'accelerador per poder complir els terminis que s'ha generalitzat el debat. I els col·lectius d'estudiants, especialment, són els que han mostrat més rebuig i capacitat de força, als centres d'ensenyament i als carrers.

Dani Plana

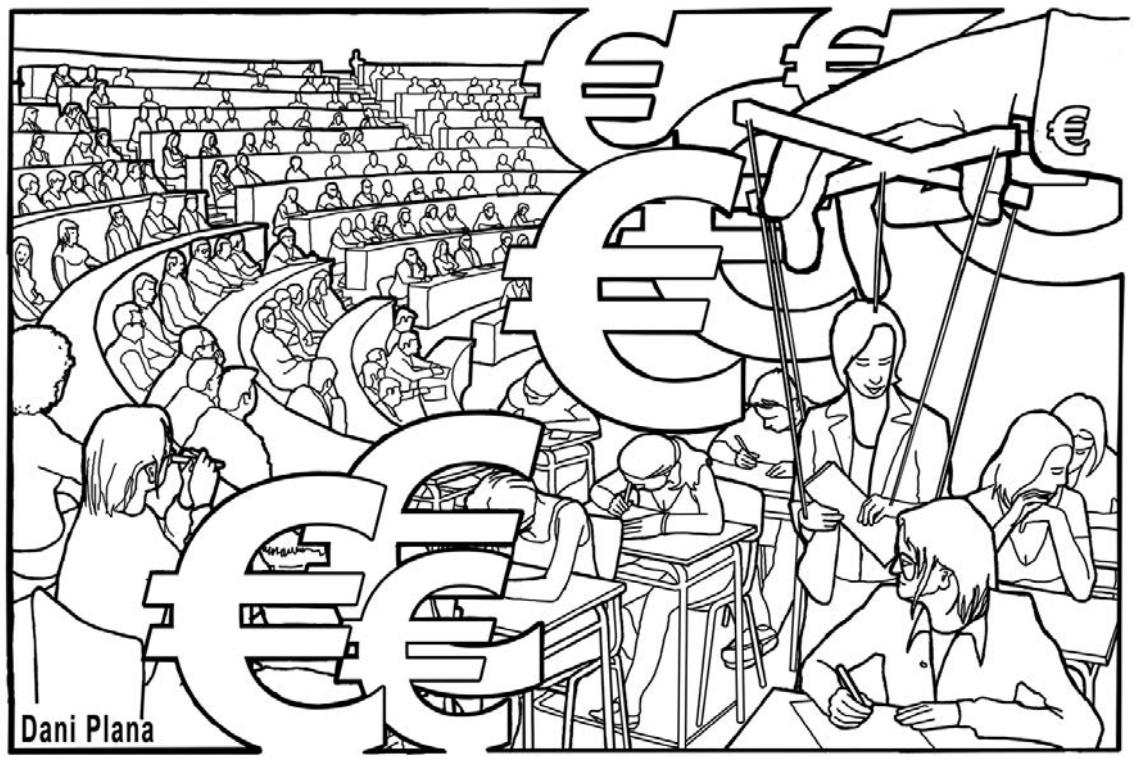

La PMDUP i el FEE

Per tal d'organitzar aquesta resposta, el moviment estudiantil ha utilitzat formes i espais que ja existien amb anterioritat, com la Plataforma Mobilitzadora en Defensa de la Universitat Pública (PMDUP), a Barcelona, nascuda el 1996 amb la participació de les assemblees de facultat i de sindicats com l'Associació d'Estudiants Progressistes (AEP) i el Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans (SEPC). Però també s'han creat espais i marcs nous. Així, el SEPC, que és qui ha portat més el pes de la protesta a la resta dels Països Catalans, amb assemblees i organitzacions estudiantils basques, gallegues, castellanes, gregues, italianes i alemanyes han creat i potenciat el Fòrum Europeu d'Estudiants (FEE) des d'on, a partir de 2005, s'ha coordinat una jornada de mobilització a escala europea coincidint amb el dia internacional de l'estudiant, el 17 de novembre.

Durant aquests aproximadament sis anys de lluita, els i les estudiants han utilitzat tota mena d'activitats per visualitzar el seu rebuig a Bolonya. D'entre elles, cal destacar la primera gran manifestació, el novembre de 2005, les xerrades i debats fets als centres d'ensenyament o les tancades a la facultat d'història de la UB i a la de lletres de la UAB durant aquest últim curs.

OPINIÓ

Bolonya: dins i fora, contra i per

Raimundo Viejo Viñas
Professor de teoria política a la Universitat Pompeu Fabra

Bona notícia: durant els dos últims cursos, les resistències contra la mercantilització de l'educació han progressat notablement (tot i que també han augmentat les tensions internes i els sectarismes dins del moviment). L'horitzó estratègic cada dia és més clar: toca mobilitzar-se dins (de l'agenda que se'ns està imposant), però també fora (de l'horitzó del procés de Bolonya). Cal oposar-se a la vella universitat (no ser conservadors), però també estar per les opcions alternatives (per exemple, la Universitat Lliure d'Estiu).

›83

LEC: secundària a la bolonyesa

Pel que fa als centres de secundària i primària, el *leitmotiv* de les lluites d'aquests darrers temps ha estat la presentació del nou projecte de Llei d'Educació de Catalunya (LEC) per part del conseller principatí, Ernest Maragall. El coneixement del projecte va provocar una autèntic terrabastall entre la comunitat educativa i va fer que tots els sindicats de professorat i d'estudiants s'unissin en una plataforma i organitzessin manifestacions a les quatre capitals de demarcació de Catalunya durant l'últim hivern. Les mobilitzacions van ser massives. Només a Barcelona, prop de 100.000 persones van sortir al carrer. Amb tot aquest enrenou, la comunitat educativa denunciava que la LEC introduïa criteris "mercantilitses" i "privatitzadors" a l'ensenyament obligatori, a l'estil del procés de Bolonya a les universitats. Mesos després la situació va variar, ja que UGT i CCOO van decidir donar suport a la LEC, un cop el conseller Maragall va fer unes rectificacions que la resta de sindicats i organitzacions van considerar "insuficients". Per això encara continuen mobilitzant-se conjuntament amb els estudiants.

Albert Garcia

Manifestació estudiantil a Barcelona.

antimilitarisme

COORDINACIÓ I REDACCIÓ: Directa el Camp

›84

Per què hem de pagar els exèrcits?

Col·lectius antimilitaristes engeguen una campanya d'objecció fiscal a la despesa militar

Coincidint amb la campanya de la renda, un any més –i ja en van 23– els col·lectius antimilitaristes i pacifistes catalans i espanyols han engegat la campanya d'objecció fiscal a la despesa militar. L'objectiu, segons expliquen els activistes, és denunciar "les estadístiques infames i assassines" de la despesa militar del nostre país (més de 51 milions d'euros diaris) i del món en general (més d'un bilió de dòlars l'any 2006). El propòsit ferm de la campanya és, en definitiva, denunciar el cost real de la guerra i no pagar-la.

Segons les Nacions Unides, amb els diners que es gasten fent la guerra a l'Iraq es podria eliminar la fam al món durant quatre anys

Paco Arjona

Les Nacions Unides indiquen que una reducció del 3% dels pressupostos militars mundials permetria reduir un 50% la mortalitat infantil, abastir tot el món d'aigua potable i universalitzar l'assistència sanitària primària. I, en concret, amb un 5% dels pressupostos, eradicar la fam al món. L'ONU assegura que amb els diners que s'han gastat fins ara fent la guerra contra l'Iraq es podria eliminar la fam al món durant quatre anys. Només en una hora, tots els estats del món es gasten prop de 137 milions de dòlars en els seus exèrcits i, com a conseqüència, 1.107 nens i nenes moren als països empobrits.

Un any més, l'Assemblea d'Objecció Fiscal de Catalunya ha fet una crida a la població civil perquè es declari objectora fiscal davant la despesa militar de l'Estat espanyol, que suposa un 5'4% dels pressupostos generals (al Ministeri de Defensa en sentit estricte, perquè si s'apliquen els criteris de l'OTAN, la despesa reat se situa més enllà del 10%). Per formalitzar l'objecció fiscal a la despesa militar, cal fer-ho constar de forma explícita a la declaració de renda deduint aquest 5'4% a la nostra quota líquida. També podem optar per deduir 84 euros –un per cadascun dels països més empobrits– o la quantitat que es desitgi. Aquest desviament és una forma alegal que no és reconeguda per l'Agència Tributària, tot i que es fa de forma pública.

Enguany, els diners desviats per les objectores fiscals (d'arreu de l'Estat espanyol) es destinaran a dos projectes de pau: la campanya contra les bases militars a l'Estat espanyol i el projecte internacional de la Casa de Pau de Sant Petersburg (Rússia) i del Memorial txetxè, un grup pacifista de Txetxènia.

OPINIÓ

La història dels vaixells del port de Tarragona

Coordinadora Tarragona per la Pau

Paral·lelament al número 100 de la Directa, des del sud de Catalunya, la gent de la Coordinadora Tarragona Patrimoni de la Pau ens acostem a aquest número mític amb les nostres 84 edicions de la concentració mensual Paraules per la Pau. Una concentració per dir *no* als vaixells de guerra que atraquen al port de Tarragona i *no* al militarisme des de la creació d'espais de pau, art i vida. Amb major o menor mesura, quelcom semblant al que fan altres grups antimilitaristes d'arreu del territori que creuen que els exèrcits són una veritable xacra per la humanitat. Cal oposar-s'hi des de tots els vessants possibles: el rebuig a les guerres; les campanyes de denúncia del comerç d'armes, de la militarització de la societat i de l'ensenyament; per la recuperació d'espais militars per a usos civils; per l'objecció fiscal a la despesa militar...

›85

Campanya per exigir la desmilitarització del Saló de l'Ensenyament

Les campanyes per la desmilitarització del Saló de l'Ensenyament Estudia de la ciutat de Barcelona porten anys denunciant la creixent presència de l'exèrcit als espais educatius. Les entitats impulsores –una vintena de sindicats i col·lectius vinculats a l'antimilitarisme i els drets humans– denuncien que la intervenció de les institucions militars a les escoles i instituts respon "a la necessitat de l'Exèrcit espanyol de millorar la seva deteriorada imatge pública" i, de pas, "pal·liar les dificultats de reclutament".

Aquests col·lectius pacifistes també s'han queixat que l'exèrcit proposa valors a l'alumnat com ara l'obediència, la disciplina, el patriarcat, l'androcentrisme i l'ús de la violència per solucionar problemes. Segons la seva opinió, aquests valors es contradiuen amb d'altres "preferibles" com ara l'autonomia, l'esperit crític, la responsabilitat, l'empatia, el diàleg i la solidaritat.

Entre les accions dutes a terme en el marc de la campanya, el mes d'abril passat un grup d'activistes es va situar davant l'estand de l'exèrcit al Saló de l'Ensenyament i va llençar-hi cubells de pintura vermella. Després van desplegar una pancarta amb el lema *Les armes no eduquen, maten*. Enguany, a més, es va plantejar fer una denúncia de la inclusió dels militars a les demostracions aèries durant la festa de la Mercè, sota el lema *Desmilitaritzem les festes*.

Josep Maria Yago

Acció a l'estand de l'Exèrcit.

De cara al futur, aquesta campanya antimilitarista preveu fer una crida per implicar els professionals de l'ensenyament i les AMPA amb l'objectiu d'introduir als programes escolars temes com ara "el rebuig a la presència militar a la societat" i "el debat sobre la resolució no violenta de conflictes".

›86

El moviment per un món sense guerres aposta ara per la desobediència civil

Les manifestacions de milions de persones pel *No a la guerra* l'any 2003 van fer sorgir un gran sentiment pacifista a Catalunya. Tot i això organitzacions com Alternativa Antimilitarista-MOC (AA-MOC) –una coordinació de grups antimilitaristes de l'Estat espanyol– consideren que no totes aquelles manifestants són conscients que els seus impostos i/o estalvis avui estan fent possible la guerra de l'Iraq. Segons assegueren, "les guerres a milers de quilòmetres d'on vivim comencen al costat de casa amb les bases militars, vies fèrries, ports o aeroports".

Els antimilitaristes porten anys organitzant la campanya Reclama les bases. Amb aquesta idea com a eix central, AA-MOC està construint una xarxa europea per actuar coordinadament sobre aquest entramat d'empreses, institucions, instal·lacions, polítiques i silencis que preparen la guerra. Malgrat les dificultats davant la *sequera* de soldats, l'Exèrcit és el terratinent més gran a l'Estat espanyol i el segon a tot Europa.

L'Exèrcit espanyol està potenciant les unitats més ofensives, planeja instal·lacions intervencionistes per a l'OTAN i ha convertit el territori en una plataforma d'entrenament i agressió militar: Albacete, Saragossa, Quart (València), Retamares (Madrid), Bétera (València), Rota, Morón, Torrejón de Ardoz, San Gregorio, Xinxilla (Albacete), El Teleno (Lleó), Las Bardenas (Navarra) o el port de Tarragona... Des de 2004, cada any s'organitzen marxes, accions directes i inspeccions civils a les diferents instal·lacions militars escampades pel territori de l'Estat espanyol.

Josep Maria Yago

Inspecció civil a la base de Bétera.

Sota el lema *Reclamem les bases (i quarters, camps de maniobres, indústries militars, infraestructures de transport, ports), ni un pam de terra per a la guerra*, diversos grups de tot l'Estat exigeixen el desmantellament de la infraestructura militar i la seva devolució per a usos socials i ecològics.

Les accions antimilitaristes no han parat de cridar l'atenció sobre aquesta qüestió. El passat 22 de març, per exemple, un miler de persones van intentar entrar al quarter general de l'OTAN a Brussel·les per demanar la desaparició de l'Aliança i, recentment, es va convocar la sisena edició de la Inspecció civil a la base de l'OTAN a Bétera. Des de fa set anys, la Coordinadora Tarragona Patrimoni de la Pau organitza l'acte Paraules per la Pau per denunciar la militarització de la ciutat a través de la presència de vaixells de guerra al port.

salut

COORDINACIÓ: Gemma Garcia

›87

Campanyes per aturar l'expansió de cultius i aliments transgènics

L'oposició al decret de coexistència i el suport a una Iniciativa Legislativa Popular

Amb 23.000 hectàrees de panís (blat de moro) transgènic, segons dades del Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí espanyol de 2007, Catalunya és la comunitat autònoma amb més percentatge de blat modificat genèticament respecte el convencional i ecològic, un 53,6%, una proporció que augmenta a les zones de cultiu de blat de les terres de Ponent (Segrià, Noguera i Pla d'Urgell).

En només cinc anys, la superfície d'aquest cultiu es va triplicar. Aquest augment significatiu i els diversos intents del Govern de la Generalitat de tirar endavant un decret de coexistència entre cultius transgènics i cultius convencionals i ecològics han consolidat un moviment social ampli de rebuig que s'ha mobilitzat per declarar Catalunya lliure de transgènics.

No només denuncien els riscos que comporten el cultius modificats genèticament per la salut humana i animal –al·lèrgies noves, aparició de tòxics i efectes inesperats– sinó també per la salut de la resta de cultius. Els casos de camps convencionals i ecològics contaminats per transgènics augmenten any rere any i evidencien la inviabilitat de la coexistència de cultius. Als riscos de contaminació, s'hi suma la pèrdua de biodiversitat agrícola i silvestre, l'aparició de plagues més difícils de controlar i la dependència cada vegada més gran dels agroquímics. Tota una sèrie d'impactes que tenen repercussions sobre la seguretat alimentària i també en el futur de l'agricultura, ja que prioritzen la producció de cultius comercials per al mercat mundial, que es troba en mans de les grans transnacionals.

El futur de molts agricultors està en joc i això els ha empès a dur a terme accions contra els camps experimentals de blat transgènic de titularitat pública i protestes davant les institucions responsables. És el cas de l'acció que es va fer davant la Governació de Lleida el 2003, arrel de la qual Josep Pàmies –agricultor i activista antitransgènic– va ser acusat de danys i desobediència a l'autoritat. Paral·lelament a les accions, s'han generat aliances entre el món rural i els col·lectius implicats en la defensa de la pagesia i de la terra, com la Xarxa Agroecològica o la Plataforma Transgènics Fora!

Si som el que mengem, 'Som lo que Sembrem'

La lluita per declarar Catalunya lliure de transgènics ha decidit fer ús d'una eina de participació política. A proposta de l'Assemblea Pagesa de Catalunya, fa poc més d'un any es va consolidar la Plataforma Som lo que Sembrem per donar suport a una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) que aturi els cultius i els aliments transgènics. Fins ara, la resposta a la campanya s'ha traduït en més de 40.000 signatures, que volen superar fins arribar a les 500.000, ja que és l'eina que permet mesurar el suport que té la proposta entre la ciutadania.

Xavier Blasco Piñol

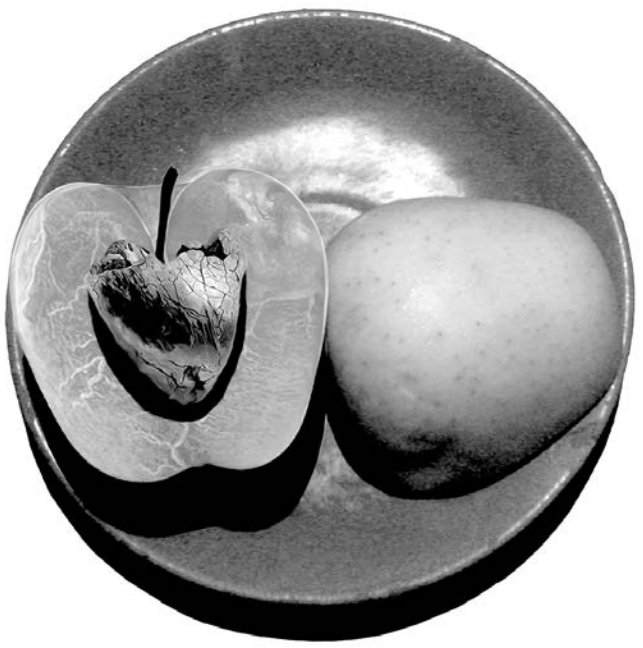

OPINIÓ

Decidir sobre l'alimentació per la salut global

Gerard Batalla
Membre de l'Assemblea Pagesa i de la Plataforma Som lo que Sembrem

Durant els darrers 40 anys, hem adoptat una manera d'abastir-nos d'aliments que ha arruïnat milers de pagesos, ha contaminat les terres, ha desequilibrat l'entorn rural i ens ha fet dependents dels grans imperis agroalimentaris. Tot plegat, per un menjar de baixíssima qualitat i que és l'origen de moltes crisis sanitàries. Les *vaques boges*, l'hormona del creixement boví o les al·lèrgies dels transgènics són molt més consistents que la ideologia oxidada del *lobby* biotecnològic. Hem de tornar a concebre l'aliment com allò que ens dóna vida i com una relació humana i ambiental. Volem decidir el que posem tres cops al dia al nostre cos i arribarem fins on calgui.

›88

El moviment antiantenes vol un aire net de radiacions

Javier Fernández Díez

Concentració davant de la fira de telefonia mòbil 3GSM al febrer de 2007.

Durant els últims anys han proliferat les estacions de telefonia mòbil i altres infraestructures de telecomunicacions que han comportat la instal·lació sense fre d'aquestes xarxes radioelèctriques i, com a conseqüència, un augment significatiu de la contaminació electromagnètica. L'expansió específica de les grans teleoperadores ha generat un moviment antiantenes que aglutina ecologistes i els veïnats afectats per la presència d'alguna estació de telefonia mòbil. Fins i tot l'Organització Mundial de la Salut (OMS) alerta sobre els riscos de la proximitat d'aquestes antenes. Diversos barris d'arreu dels Països Catalans, com els de Sant Antoni i Sants a Barcelona o els de ciutats com Sant Boi, Mataró i València, sol·liciten que hi hagi una transformació radical en les ordenances municipals per reduir el nombre de microwats de radiació permesos i per crear les anomenades *zones blanques*, uns espais sense radiació propers a instal·lacions especialment sensibles, com els geriàtrics o les escoles. Alguns dels efectes de les radiacions que s'han denunciat són la fatiga, l'insomni, les cefalees o, fins i tot, l'augment dels casos de càncer.

›89

Opcions saludables des del naixement

Per fer front a l'actitud passiva vers la salut que implica el sistema sanitari actual, diversos col·lectius han apostat per la millora del coneixement del propi organisme, de l'alimentació i dels hàbits i per una utilització més respectuosa dels recursos naturals.

El sistema sanitari està altament mediatitzat per la indústria farmacològica que, segons l'informe del Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament de 2001, és més lucrativa que la banca, les telecomunicacions o la informàtica. Com a resposta a la mediatització d'aquesta indústria i la conseqüent medicalització de la societat, ha sorgit un rebuig organitzat al consum mèdic desproveït d'informació i de garanties. Concretament, en l'àmbit de la criança, hi ha mares, pares i professionals de la salut que advoquen per la llibertat de vacunació i fan una crítica a la rigidesa i la sistematització dels programes de vacunes durant els primers anys de vida. Al mateix temps, també pren força el rebuig a considerar el naixement com un pur tràmit i s'han creat grups de criança que demanen llibertat per decidir com es vol viure el part, tot reivindicant la fisiologia de les dones i rebutjant la medicalització sistemàtica.

Mireia Bordonada

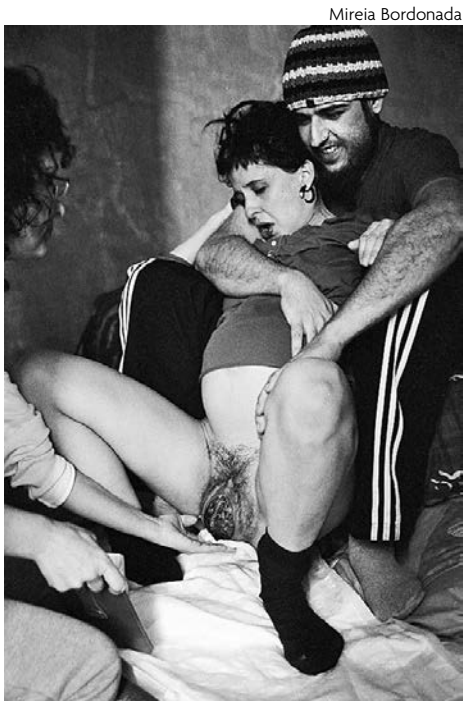

Una dona parint a casa seva.

CONSUM

COORDINACIÓ: Gemma Garcia

›90

Carrefour, Eroski i Mercadona tenen el 40% del mercat

El model actual té un fort impacte en el medi ambient, les condicions laborals i el comerç local

Xavier Blasco Piñol

Les grans empreses de distribució alimentària –en els seus diversos formats: supermercats, hipermercats, botigues de descompte, etc.– tenen una àmplia presència en la nostra societat. Segons dades recents de la Coordinadora d'Organitzacions d'Agricultors i Ramaders (COAG), les tres primeres cadenes de distribució de l'Estat espanyol ja copen més del 40% de la quota de mercat dels aliments: Carrefour encapçala la llista, seguida de Mercadona i del Grup Eroski, que amb la compra dels supermercats Caprabo ha obtingut l'11% de la quota sense sumar-hi les franquícies.

La concentració en la venda d'aliments s'accelera, fet que condiciona tots els esglaons de la cadena alimentària. Segons la COAG cada any es perden una mitjana d'onze botigues de petit format i nou explotacions camperoles.

Els impactes de les grans cadenes

L'any passat es va endegar la campanya Grans cadenes de distribució no, gràcies! per destapar els efectes de les grans superfícies i defensar models basats en la sobirania alimentària. Només la seva infraestructura ja suposa un efecte sobre el territori, si es té en compte que un hipermercat mitjà rarament té menys de 9.000 metres quadrats. Per treure'n el màxim rendiment, aquestes empreses aposten per un model agroindustrial que causa problemes ecològics greus, com l'abús d'agroquímics per qüestions estètiques, la desertització i la pèrdua de biodiversitat agrícola.

Cada any es perden prop d'onze botigues de petit format i nou explotacions camperoles

Els envasos i embalatges, tan habituals als supermercats, constitueixen una quarta part dels residus domèstics i el 70% estan relacionats amb l'alimentació. Els estralls sobre el medi ambient encara arriben més lluny, ja que el transport d'aliments requereix una despesa molt alta de petroli. Pel que fa als beneficis, hi ha situacions en què el producte multiplica per vint el preu de venda al públic respecte el que cobra l'agricultor.

A l'Estat espanyol, les condicions laborals al sector estan basades en la temporalitat –a excepció de Mercadona, que fa contractes fixos però té condicions més dures en altres aspectes– i la subcontractació de serveis.

OPINIÓ

Supermercats no, gràcies!

☞ **Esther Vivas**
Membre de la Xarxa de Consum Solidari

L'aparició dels supermercats ha contribuït a la mercantilització del què, el com i l'on comprem i ha supeditat l'alimentació i l'agricultura a la lògica del capital. La distribució d'aliments mai no havia estat en tan poques mans: set empreses controlen el 75% del sector a l'Estat espanyol. Aquest model ha provocat un impacte greu entre la pagesia familiar –tot afavorint una agricultura industrial i massiva–, en el treballador –per la creixent precarització i vulneració de drets laborals al camp– i i en el consumidor –perquè afavoreix la inseguretat alimentària–. Per tot això i més motius: supermercats no, gràcies!

›91

El 'Made in' de la roba amaga denúncies socials

Roba Neta

Darrera el *Made in* d'una peça de roba o d'un calçat, sovint s'hi amaguen situacions d'explotació laboral i de destrucció del medi ambient. En definitiva, empreses que externalitzen la producció a aquells països on poden trobar la mà d'obra més barata i més flexibilitat normativa. La manca d'informació i les denúncies sobre les condicions que es viuen a les fàbriques ha impulsat campanyes per pressionar les empreses perquè es comprometin amb procediments ètics de producció i transparència de cara al consumidor.

Alguns grups tèxtils amb vendes multimilionàries com Inditex –que té marques com Zara, Bershka, Stradivarius i Oysho– o Induico –El Corte Inglés– han estat denunciats pels seus salaris de misèria, explotació infantil, excés d'hores extres, violació del dret d'associació i de reunió i, fins i tot –en el cas d'una factoria que produeix per Adidas, Nike, Levi-Strauss i Reebok– d'oferir amfetamines a les treballadores per mantenir el ritme nocturn. Entre les denúncies mediambientals, destaca el creixement del cotó manipulat genèticament, que condemna els agricultors dels països pobres a un cercle de deute i dependència. El cotó rep el 25% dels plaguicides utilitzats al món, genera un consum abusiu d'aigua (1.200 litres per quilo conreat) i provoca una gran contaminació i salinització.

›92

Experiències agroecològiques

Albert Garcia

El model de consum predominant també troba resistències, com el comerç just i l'agricultura agroecològica. Actualment, existeixen diverses opcions per col·laborar amb aquest altre model que han adquirit rellevància al nostre entorn. És el cas de les cooperatives de consum, basades en l'organització d'un grup de consumidores per aconseguir productes ecològics i recolzar l'agricultura sostenible.

Aquestes iniciatives socioeconòmiques recuperen la relació directa entre productor i consumidor i aposten per la producció local i de temporada. Tanmateix, hi ha altres experiències interessants, com els horts comunitaris, on es comparteix l'experiència de conrear un cultiu ecològic. La importància de fer un gir en la manera de consumir, concretament en l'alimentació, ha arribat més enllà de l'àmbit domèstic i s'ha fet palesa a les escoles a través de l'organització de menjadors ecològics, que combinen el menjar de qualitat amb la consciència social en relació al procés d'elaboració de l'aliment.

›93

Mercats d'intercanvi per satisfer les necessitats

Gràcia Viva

Al llarg de l'any es duen a terme diverses trobades basades en l'intercanvi, on el diner no hi té cabuda. La primera experiència d'aquesta pràctica als Països Catalans va ser l'any 1986 a Mieres (la Garrotxa) i, des d'aleshores, tot un seguit de col·lectius i comunitats han creat iniciatives d'intercanvi local que van més enllà dels mercats esporàdics.

Durant les dues darreres dècades han proliferat les xarxes d'intercanvi, algunes d'elles amb una moneda social que no permet l'acumulació de béns. En algunes, no tan sols s'hi intercanvien productes, sinó que ofereixen un troc de serveis o coneixements per evitar que la capacitat econòmica condicioni les relacions i la satisfacció d'inquietuds i necessitats. Aquestes propostes pretenen que el consum es converteixi en una oportunitat per recuperar l'apropament i la confiança entre les persones, prendre consciència de les habilitats d'una mateixa i servir-se d'elles, reduir la dependència del sistema i construir una vida cada vegada més autogestionada.

CULTURA

COORDINACIÓ I TEXTOS:
Roger Palà i Estel B. Serra

›94

La cultura com a bé col·lectiu

Extensió de les llicències 'copyleft' i de les lluites contra l'SGAE

El concepte capitalista d'autor i la propietat intel·lectual estan avui dia més en entredit que mai. Qüestions com el cànon digital, les xarxes P2P, les llicències *creative commons* o l'enciclopèdia virtual Viquipèdia sovint omplen els titulars de periòdics i televisions. Però, si hi ha un concepte que s'ha propagat com l'escuma entre els moviments socials durant els darrers anys aquest ha estat el de la cultura lliure i les llicències *copyleft*.

La crispació contra l'SGAE no és un fenomen nou

Contra la creixent privatització de la cultura i la desaparició de les seves expressions més populars, l'aparició de les llicències *copyleft* –provinents del món del programari– han dotat de validesa legal les formes de producció i distribució que entren en conflicte amb la concepció restrictiva dels drets d'autor. Partint de la base que l'ideal el representa el domini públic, on tothom té total llibertat de fer el que vulgui amb qualsevol producció informacional, el *copyleft* esdevé una eina estratègica. A les societats contemporànies, el fet de publicar una obra al domini públic no garanteix que els seus derivats es mantinguin en aquest domini. El paper del *copyleft* és aquesta mesura vírica que obliga a llicenciar l'obra derivada sota la mateixa llicència, tot apropiant-se de la figura del *copyright*.

Aquesta mena de llicències s'han estès com la pólvora des del món del *software* –on fins i tot s'han arribat a crear organitzacions com l'Escamot Espiral, amb l'objectiu que els moviments socials desenvolupin les teves activitats amb programari lliure– fins a la docència, l'audiovisual, les arts escèniques i plàstiques o la música. Al punt de mira dels partidaris de la cultura lliure hi ha la Societat General d'Autors i Editors (SGAE).

SGAE versus EXGAE

La crispació contra l'SGAE no és un fenomen nou. El malestar fa temps que circula per diversos àmbits i un dels principals és la xarxa. Alhora, el fet que la institució privada tingui capacitat per moure els seus tentacles en la majoria d'actes culturals, també n'augmenta els damnificats. D'entre les múltiples iniciatives que s'hi enfronten, trobem l'oficina EXGAE, una iniciativa pionera especialitzada a assessorar i *alliberar* les persones i creadores dels tentacles i abusos de l'SGAE. Associacions, artistes i 8.000 mostres de suport avalen la fundació d'aquest nou instrument per canalitzar, aglutinar i agilitzar els esforços contra les entitats de gestió, però també per promoure la cultura lliure i les noves formes de protecció de la creació.

EXGAE
C. Sant Pau, 58, Barcelona.
www.exgae.net

Aquïara

OPINIÓ

Obrir i compartir

Ignasi Labastida
Professor de la UB i impulsor de Creative Commons Catalunya

Aquests darrers anys la creació i la difusió de continguts ha sofert un canvi radical gràcies a les noves tecnologies. La possibilitat de generar materials de qualitat i oferir-los a tothom és avui a l'abast de molta gent. Però potser el més rellevant en la distribució d'aquestes creacions no ha estat la superació dels canals tradicionals per arribar a la gent sinó l'aparició de les llicències lliures. Aquesta eina ha demostrat que els drets d'autor no només serveixen per prohibir i restringir, sinó que poden servir per obrir i compartir.

›95

Crear i recuperar els espais culturals

La lluita pels indrets de creació

Albert Garcia

Els músics dels bucs del carrer Mèxic, expulsats.

Continuar creant, ideant, practicant i assajant s'ha convertit en una odissea pels col·lectius artístics. El motiu principal és el tancament sistemàtic per part de les institucions de tots els espais de creació. Barcelona, sens dubte, és una de les ciutats més perjudicades. Dos dels moments més visibles d'aquesta lluita han estat el tancament de la Makabra com a espai de circ el novembre de 2006 i el desallotjament dels bucs d'assaig del carrer Mèxic el 13 de desembre de 2007. En ambdós casos, no s'han obert locals alternatius que hagin permès allotjar el conjunt de creadors i grups artístics que s'han quedat sense espai.
Més informació: myspace.com/musicsexpulsatsmexic

›96

Cap a una Coordinadora de Festes Autogestionades

La consolidació de les festes alternatives

Albert Garcia

Cursa de carretons a les festes alternatives de Sants.

L'alternativa a les festes oficials, a la programació anual de festa major i a la cultura *de cartell*. Les festes populars i autogestionades s'han estès arreu del territori amb més de quaranta propostes durant tot l'estiu, des de les conegudes *barraques* als espais alternatius. Des de fa un any, una desena de col·lectius de pobles i ciutats dels Països Catalans s'han agrupat per començar a dissenyar una Coordinadora de Festes Autogestionades amb l'objectiu d'intercanviar propostes i unir esforços. El requisit bàsic, com diu el títol, és l'autogestió de tots els actes. La presentació oficial es preveu pel maig de 2009.

›97

Onze anys de marxes d'homenatge als maquis

Contra l'oblit de la lluita antifranquista

Jordina

Marxa dels Maquis al passat mes de juny.

La lluita contra l'oblit i la dignificació dels guerrillers antifranquistes. L'onzena Marxa d'Homenatge als Maquis va donar el tret de sortida als actes d'enguany el 14 de juny a Mollerussa. A partir d'aquí, es faran activitats a una vintena de localitats fins el gener de 2009. La iniciativa, nascuda a Sallent ara fa onze anys, s'ha convertit en el referent autogestionat de la recuperació de la memòria dels guerrillers antifranquistes. S'organitzen conferències, debats, senyalització d'indrets, rutes i concerts per recuperar la figura d'aquests lluitadors per la llibertat.
Més informació: sindominio.net/marxa-maquis

DRET A LA INFORMACIÓ

COORDINACIÓI TEXTOS: **Enric Borràs i Abelló**

›98

Els mitjans de comunicació alternatius es consoliden

Internet ajuda a fer créixer l'espai de comunicació alternatiu català

Sr. Plástiko

Durant aquests cent números de DIRECTA, els mitjans de comunicació alternatius –els que busquen donar la informació que d'altres callen i que no depenen d'empreses de comunicació– han crescut i s'han consolidat. Es tracta d'una tendència que no s'atura i que deixa clara la continuació de mitjans alternatius que ja són veterans. Mentre s'han publicat aquests cent números s'han celebrat aniversaris com el dels quinze anys de la revista *Illacrua* i també els d'altres publicacions de referència com el butlletí-mural setmanal *Contra-Infos* i les revistes *La Burxa* del barri de Sants de Barcelona i *El pèsol negre* del Berguedà, que ja han fet una dècada. A més, cal dir que no es tracta d'un procés de consolidació limitat als mitjans alternatius impresos en paper, sinó que també cal comptar-hi els set anys de la *web* Indymedia Barcelona i els quatre d'Indymedia La Plana o, fins i tot, els vint de Ràdio Bronka i Ràdio Linea IV.

Els mitjans alternatius digitals no són tan veterans, però reforcen i dinamitzen l'espai de comunicació alternatiu

Però, tot i la desaparició d'alguns mitjans o les amenaces de tancament d'altres –com el cas de La Tele de l'Assemblea de la Comunicació Social de Barcelona– l'espai alternatiu de comunicació continua creixent i adaptant-se a les noves possibilitats de comunicació. Així, mentre s'han publicat aquests cent números, s'han creat nous projectes de comunicació, com el portal Llibertat.cat, el canal de televisió per Internet Sants TV (de BarriSants.org), Coet TV (la televisió comunitària del barri de Roquetes) i la *web* OkupesBCN.net.

Els mitjans alternatius digitals no són tan veterans, però reforcen i dinamitzen cada vegada més la comunicació alternativa. A més, encara tenen molt d'espai per créixer, tal com demostren cada dia.

OPINIÓ

Sortir dels cercles activistes

☞ **Jordi Garcia**
'Illacrua'

Durant els últims anys han aparegut periòdics alternatius tan potents com el *Diagonal* o la DIRECTA. Però la influència d'aquests mitjans, o d'altres més veterans com *Illacrua*, es limita als cercles activistes. Sortir-ne és la gran assignatura pendent i només es pot superar creant mitjans més rigorosos, interessants i assequibles (pel llenguatge, pel preu...) per als nombrosos sectors socials descontents amb el sistema, però encara passius. Comencem a entrar en el túnel d'una crisi llarga i profunda. Només la podrem aprofitar contra el capitalisme si mitjans alternatius com aquests o d'altres de nous aconsegueixen connectar amb les preocupacions diàries de la gent del carrer i oferir-li alternatives viables de lluita i de supervivència.

›99

El segrest d'El Jueves fa reviure vells fantasmes

La censura intenta amagar fenomens dissidents com els videos del 'Ja en tenim prou' o La Tele

El segrest del número 1.573 de la revista humorística *El Jueves* va reviure una manera de fer que va recordar a tothom la de la dictadura franquista. El segrest del número que duia per portada una caricatura del príncep Felip i la seva dona practicant sexe ha estat una de les mostres de censura més clares des que va sortir el número 1 de la DIRECTA. Juntament amb el procés judicial als autors de la portada, els fets van tenir ressò a mitjans de comunicació de tot el món i van causar una resposta clara per part de periodistes i la majoria de la societat, que ho van veure –sense dubtes– com una agressió a la llibertat de premsa.

Però, tot i que el segrest de la revista *El Jueves* ha estat un dels casos de censura més sonats dels últims temps, no ha estat, ni molt menys, l'únic que ha succeït. Hi ha moltes menes de censura, encara que no siguin tan evidents. Al País Valencià, es van viure dos casos flagrants de censura política i ideològica: d'una banda, la persecució de les emissions de TV3 per part del govern del PP; i, d'altra banda, la prohibició de projeccions del recull de vídeos *Ja en tenim prou* a les instal·lacions públiques que depenguessin de l'Administració. Primer es va prohibir de projectar-lo abans de la campanya electoral perquè, com que atacava el govern del PP, es considerava electoralista. Però després, tampoc se'n va permetre la projecció si no ho organitzava un partit polític, perquè són els únics que podien fer propaganda electoral.

A aquestes prohibicions cal afegir-hi la no concessió de llicència de TDT a InfoTV i les ordres de tancament de mitjans alternatius com La Tele de l'Assemblea per a la Comunicació Social de Barcelona.

Les campanyes contra tota aquesta mena de censura continuen, de la mateixa manera que tampoc no s'aturen els intents d'alguns sectors per controlar els mitjans de comunicació. Aquest és el cas, per exemple, de l'estira i arronsa entre els partits polítics del Principat per controlar la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) i que va mantenir l'ens bloquejat i sense cap director fins que no es va escollir Rosa Cullell. Actituds d'aquesta mena demostren que cal que continuï activa la lluita per vigilar els qui controlen els mitjans de comunicació.

›100

La presumpció d'innocència, en perill d'extinció

Cada vegada més mitjans de comunicació condemnen els detinguts abans de ser jutjats

Els catorze detinguts el mes de gener al Raval de Barcelona arran d'una operació contra el terrorisme jihadista van ser declarats culpables sense judici en moltes de les notícies que es van publicar sobre l'operació policíaca. Dels cent números de DIRECTA, aquest ha estat un dels exemples més clars de vulneració de la presumpció d'innocència i de les notícies publicades sense contrastar, només fent cas de les fonts policíaques. Però no ha estat l'únic cas d'aquesta mena. La lluita per donar una informació veraç, contrastada i respectuosa amb els protagonistes de les notícies correspon als periodistes mateixos, però no deixa de ser una lluita més en què les lectores, oients i espectadores tenen molt a dir-hi.

Mentre el diumenge 20 de gener diaris com *El Periódico* publicaven títols com 'Avortat a BCN un gran atemptat d'Al-Qaeda', en què es donava l'atemptat per segur i els detinguts com a culpables, ja fa mesos que ningú parla d'aquest cas i els detinguts continuen a la presó, tot i que es preveu que el procés judicial comenci aviat. Les úniques proves contra els acusats són les declaracions d'un testimoni protegit i, com a mínim, dubtós, a més de trenta grams de peròxid d'acetona, que no podrien servir per fer cap gran atemptat.

Però la presumpció d'innocència tampoc no es respecta mai, per exemple, en els detinguts acusats de pertànyer a ETA o de col·laborar-hi. Se'ls anomena *etarres* a les notícies –sense ombra de dubte– i se'ls adjudiquen els càrrecs que dicta la policia. I com aquestes, moltes altres detencions en què els periodistes no esperen cap judici.

sense tu són massa

Subscriu-te! Directament!

Per telèfon: 93 527 09 82 | 661 493 117
Per mail: subscripcions@setmanaridirecta.info
Per web: www.setmanaridirecta.info

✂

Butlleta de subscripció

setmanari de comunicació

directa

Nom..... Cognoms.....

Adreça.....

Població..... Codi Postal.....

Correu electrònic..... Telèfon.....

Quota: Ordinària ☐ 70 euros / Solidària ☐ 140 euros Altres quantitats ☐..... euros

Forma de pagament: Domiciliació ☐ (escriviu a sota el número de compte corrent) / Ingrés ☐

*Amb la subscripció rebré cada setmana la publicació durant un any

Si ☐ No ☐ Vull rebre informació de qüestions relacionades amb la Directa

Ens comprometem a no facilitar les dades a tercers ni fer-les servir amb finalitats alienes a la Directa i a esborrar-les en cas de baixa

Un cop hagis omplert la butlleta ens la pots fer arribar a la nostra adreça postal: carrer Juan Ramón Jiménez 22, 08902, Hospitalet de Llobregat. També pots enviar les dades per correu electrònic a ‹subscripcio@setmanaridirecta.info› o entrar a la nostra web www.setmanaridirecta.info. Per a més informació, podeu trucar al 935 270 982 o al 661 493 117